

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

donderdag

12-04-2007

12-04-2007

Après-midi

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS	1
Question de M. Servais Verherstraeten au premier ministre sur "les nominations effectuées par le gouvernement" (n° P1879)	1
<i>Orateurs:</i> Servais Verherstraeten, Guy Verhofstadt , premier ministre, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, André Flahaut , ministre de la Défense, Paul Tant , Benoît Drèze	
Question de Mme Muriel Gerkens au ministre de la Défense sur "la plainte des réfugiés birmans contre TotalFina" (n° P1883)	7
<i>Orateurs:</i> Muriel Gerkens, André Flahaut , ministre de la Défense, Tony Van Parys, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Paul Tant	
Question de M. Melchior Wathelet au ministre de l'Emploi sur "les parachutes dorés des administrateurs de sociétés" (n° P1887)	9
<i>Orateurs:</i> Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Peter Vanvelthoven , ministre de l'Emploi	
Questions jointes de	11
- Mme Nathalie Muylle au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "les fonds climat" (n° P1885)	11
- M. Benoît Drèze au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "les fonds climat" (n° P1886)	11
<i>Orateurs:</i> Nathalie Muylle, Benoît Drèze, Peter Vanvelthoven , ministre de l'Emploi	
Question de M. Bart Tommelein à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la problématique relative à Unibet.com" (n° P1880)	15
<i>Orateurs:</i> Bart Tommelein, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice, Roel Deseyn, Servais Verherstraeten, Tony Van Parys, Bart Laeremans, Paul Tant	
Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'agitation sociale dans les prisons" (n° P1881)	18
<i>Orateurs:</i> Tony Van Parys, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice	
Question de Mme Talbia Belhouari à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le transfèrement des détenus entre la Belgique et le Maroc" (n° P1882)	21
<i>Orateurs:</i> Talbia Belhouari, Laurette	

INHOUD

Berichten van verhindering	1
VRAGEN	1
Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de eerste minister over "benoemingen door de regering" (nr. P1879)	1
<i>Sprekers:</i> Servais Verherstraeten, Guy Verhofstadt , eerste minister, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, André Flahaut , minister van Landsverdediging, Paul Tant, Benoît Drèze	
Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Landsverdediging over "de klacht van Birmaanse vluchtelingen tegen TotalFina" (nr. P1883)	7
<i>Sprekers:</i> Muriel Gerkens, André Flahaut , minister van Landsverdediging, Tony Van Parys, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Paul Tant	
Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de minister van Werk over "de 'golden parachutes' voor bestuurders van vennootschappen" (nr. P1887)	9
<i>Sprekers:</i> Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Peter Vanvelthoven , minister van Werk	
Samengevoegde vragen van	11
- mevrouw Nathalie Muylle aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de klimaatfondsen" (nr. P1885)	11
- de heer Benoît Drèze aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de klimaatfondsen" (nr. P1886)	11
<i>Sprekers:</i> Nathalie Muylle, Benoît Drèze, Peter Vanvelthoven , minister van Werk	
Vraag van de heer Bart Tommelein aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problematiek rond Unibet.com" (nr. P1880)	14
<i>Sprekers:</i> Bart Tommelein, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie, Roel Deseyn, Servais Verherstraeten, Tony Van Parys, Bart Laeremans, Paul Tant	
Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de sociale onrust in de gevangenissen" (nr. P1881)	18
<i>Sprekers:</i> Tony Van Parys, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
Vraag van mevrouw Talbia Belhouari aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de overbrenging van gedetineerden tussen België en Marokko" (nr. P1882)	21
<i>Sprekers:</i> Talbia Belhouari, Laurette	

Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
Question de M. Bert Schoofs au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le refus d'ambulanciers francophones de transporter une blessée de Fourons vers un hôpital néerlandophone" (n° P1884)	23	Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de weigering door Franstalige ambulanciers om een gewonde vrouw in Voeren naar een Nederlandstalig ziekenhuis te brengen" (nr. P1884)	23
<i>Orateurs:</i> Bert Schoofs, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Bert Schoofs, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Questions jointes de	24	Samengevoegde vragen van	24
- M. Guido De Padt au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1888)	24	- de heer Guido De Padt aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1888)	24
- M. Jan Mortelmans au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1889)	24	- de heer Jan Mortelmans aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1889)	24
- Mme Valérie De Bue au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1890)	25	- mevrouw Valérie De Bue aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1890)	24
- M. Dylan Casaer au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1891)	25	- de heer Dylan Casaer aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1891)	24
<i>Orateurs:</i> Guido De Padt, Jan Mortelmans, Valérie De Bue, Dylan Casaer, Bruno Tuybens , secrétaire d'État aux Entreprises publiques		<i>Sprekers:</i> Guido De Padt, Jan Mortelmans, Valérie De Bue, Dylan Casaer, Bruno Tuybens , Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven	
Question de M. François Bellot au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "la distribution des imprimés électoraux par La Poste" (n° P1892)	30	Vraag van de heer François Bellot aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de verdeling van verkiezingsdrukwerk door De Post" (nr. P1892)	30
<i>Orateurs:</i> François Bellot, Bruno Tuybens , secrétaire d'État aux Entreprises publiques		<i>Sprekers:</i> François Bellot, Bruno Tuybens , Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven	
Agenda	31	Agenda	31
<i>Orateurs:</i> Paul Tant, Joseph Arens, Bart Laeremans, Tony Van Parys, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		<i>Sprekers:</i> Paul Tant, Joseph Arens, Bart Laeremans, Tony Van Parys, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
Renvoi en commission	38	Terugzending naar commissie	38
<i>Orateur:</i> Alfons Borginon , président du groupe VLD		<i>Spreker:</i> Alfons Borginon , voorzitter van de VLD-fractie	
PROJETS ET PROPOSITIONS	39	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	39
Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise (2540/1-8)	39	Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek (2540/1-8)	39
- Proposition de loi modifiant l'article 975 du Code judiciaire, en ce qui concerne le rapport sur l'état	39	- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 975 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het	39

d'avancement des experts (73/1-3)		voortgangsrapport van de deskundigen (73/1-3)	
- Proposition de loi modifiant les dispositions du Code judiciaire relatives à l'expertise judiciaire (432/1-3)	39	- Wetsvoorstel tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek (432/1-3)	39
- Proposition de loi modifiant les articles 965, 981 et 989 du Code judiciaire en vue d'accélérer les procédures d'expertise (1025/1-3)	39	- Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 965, 981 en 989 van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de procedures voor het deskundigenonderzoek te versnellen (1025/1-3)	39
- Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise judiciaire (1347/1-3)	39	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat het gerechtelijk deskundigenonderzoek betreft (1347/1-3)	39
- Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise (1535/1-3)	39	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek (1535/1-3)	39
- Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise (1806/1-2)	39	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de expertise (1806/1-2)	39
<i>Discussion générale</i>	40	<i>Algemene bespreking</i>	40
<i>Orateurs: Valérie Déom, rapporteur, Philippe Monfils, Liesbeth Van der Auwera, Alain Courtois, Alfons Borginon, président du groupe VLD, Melchior Wathelet, président du groupe cdH</i>		<i>Sprekers: Valérie Déom, rapporteur, Philippe Monfils, Liesbeth Van der Auwera, Alain Courtois, Alfons Borginon, voorzitter van de VLD-fractie, Melchior Wathelet, voorzitter van de cdH-fractie</i>	
<i>Discussion des articles</i>	46	<i>Bespreking van de artikelen</i>	46
<i>Orateur: Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>		<i>Spreker: Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
Proposition de loi modifiant les articles 55 et 56 du Code civil portant réglementation des actes de naissance (1242/1-6)	47	Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 55 en 56 van het Burgerlijk Wetboek houdende de reglementering inzake de akten van geboorte (1242/1-6)	47
<i>Discussion générale</i>	47	<i>Algemene bespreking</i>	47
<i>Orateurs: Valérie Déom, rapporteur, Josée Lejeune</i>		<i>Sprekers: Valérie Déom, rapporteur, Josée Lejeune</i>	
<i>Discussion des articles</i>	48	<i>Bespreking van de artikelen</i>	48
Proposition de loi modifiant le Code civil en vue d'améliorer la protection successorale des enfants nés hors mariage (2655/1-4)	49	Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek ter bevordering van de erfrechtelijke bescherming van buitenhuwelijkse kinderen (2655/1-4)	49
- Proposition de loi modifiant les articles 295 et 1465 du Code civil, afin de supprimer, en ce qui concerne les avantages matrimoniaux, le caractère discriminatoire existant entre les enfants issus d'un précédent mariage et les autres (2846/1-2)	49	- Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 295 et 1465 van het Burgerlijk Wetboek, teneinde met betrekking tot de huwelijksvoordelen, de ongelijke behandeling tussen de kinderen uit een vorig huwelijk en de andere af te schaffen (2846/1-2)	49
<i>Discussion générale</i>	49	<i>Algemene bespreking</i>	49
<i>Orateurs: Liesbeth Van der Auwera, rapporteur, Valérie Déom, Annelies Storms</i>		<i>Sprekers: Liesbeth Van der Auwera, rapporteur, Valérie Déom, Annelies Storms</i>	
<i>Discussion des articles</i>	51	<i>Bespreking van de artikelen</i>	51
Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne le mariage entre alliés (2293/1-3)	52	Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het huwelijk tussen aanverwanten (2293/1-3)	52
<i>Discussion générale</i>	52	<i>Algemene bespreking</i>	52
<i>Orateur: Annelies Storms, rapporteur</i>		<i>Spreker: Annelies Storms, rapporteur</i>	
<i>Discussion des articles</i>	52	<i>Bespreking van de artikelen</i>	52
Proposition de loi modifiant le Code civil et le Code judiciaire en ce qui concerne la rectification d'erreurs matérielles dans les actes de l'état civil (2368/1-4)	53	Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de verbetering van de akten van de burgerlijke stand voor materiële misslagen (2368/1-4)	53

- Proposition de loi modifiant le Code civil et le Code judiciaire en vue de simplifier la rectification des actes de l'état civil (2510/1-3)	53	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek teneinde verbeteringen in de akten van de burgerlijke stand te vereenvoudigen (2510/1-3)	53
<i>Discussion générale</i>	53	<i>Algemene bespreking</i>	53
<i>Orateur: Valérie Déom, rapporteur</i>		<i>Spreker: Valérie Déom, rapporteur</i>	
<i>Discussion des articles</i>	53	<i>Bespreking van de artikelen</i>	53
Application de l'article 72.4 du Règlement	54	Toepassing van artikel 72.4 van het Reglement	54
<i>Orateur: Paul Tant</i>		<i>Spreker: Paul Tant</i>	
Proposition de loi modifiant la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms, en ce qui concerne les droits liés à un changement de prénom (2446/1-4)	54	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen en wat betreft de rechten verbonden aan een voornaamswijziging (2446/1-4)	54
<i>Discussion générale</i>	55	<i>Algemene bespreking</i>	55
<i>Orateurs: Jan Mortelmans, Bart Laeremans, Marleen Govaerts</i>		<i>Sprekers: Jan Mortelmans, Bart Laeremans, Marleen Govaerts</i>	
<i>Discussion des articles</i>	56	<i>Bespreking van de artikelen</i>	56
Projet de loi réformant le divorce (2341/22-26)	56	Wetsontwerp betreffende de hervorming van de echtscheiding (2341/22-26)	56
<i>Discussion des articles</i>	57	<i>Bespreking van de artikelen</i>	57
<i>Orateurs: Melchior Wathelet, président du groupe cdH, Sabien Lahaye-Battheu, Guy Swennen, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>		<i>Sprekers: Melchior Wathelet, voorzitter van de cdH-fractie, Sabien Lahaye-Battheu, Guy Swennen, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
Projet de loi relatif à la mise à la disposition du tribunal de l'application des peines (2999/1-3)	64	Wetsontwerp betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank (2999/1-3)	64
<i>Discussion générale</i>	64	<i>Algemene bespreking</i>	64
<i>Orateurs: Walter Muls, rapporteur, Bart Laeremans, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>		<i>Sprekers: Walter Muls, rapporteur, Bart Laeremans, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
<i>Discussion des articles</i>	67	<i>Bespreking van de artikelen</i>	67
Projet de loi modifiant la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions et la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions (2506/1-3)	67	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen en van de uitleveringswet van 15 maart 1874 (2506/1-3)	67
<i>Discussion générale</i>	68	<i>Algemene bespreking</i>	68
<i>Discussion des articles</i>	68	<i>Bespreking van de artikelen</i>	68
Proposition de résolution relative à certains problèmes liés à la mise en oeuvre et au respect de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes (2991/1-2)	68	Voorstel van resolutie betreffende een aantal knelpunten inzake de implementatie en naleving van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (2991/1-2)	68
<i>Discussion</i>	68	<i>Bespreking</i>	68
<i>Orateurs: Philippe Monfils, rapporteur, Stijn Bex, Melchior Wathelet, président du groupe cdH, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice, Benoît Drèze, Stef Goris, Jean-Claude Maene, Bart Laeremans, Robert Denis</i>		<i>Sprekers: Philippe Monfils, rapporteur, Stijn Bex, Melchior Wathelet, voorzitter van de cdH-fractie, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie, Benoît Drèze, Stef Goris, Jean-Claude Maene, Bart Laeremans, Robert Denis</i>	
Proposition de loi créant un Observatoire permanent et fédéral des pratiques des centres publics d'action sociale (1658/1-4)	91	Wetsvoorstel tot oprichting van een Vaste Federale Waarnemingspost voor de praktische werking van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (1658/1-4)	91
<i>Discussion générale</i>	91	<i>Algemene bespreking</i>	91
<i>Orateurs: Hilde Dierickx, rapporteur, Benoît Drèze, Luc Goutry, Mark Verhaegen, Yvan</i>		<i>Sprekers: Hilde Dierickx, rapporteur, Benoît Drèze, Luc Goutry, Mark Verhaegen, Yvan</i>	

Mayeur*Discussion des articles*

98

Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux accidents du travail, aux maladies professionnelles et au fonds amiante, en ce qui concerne les cohabitants légaux (2984/1-7)

99

Discussion générale

99

*Orateur: Dirk Van der Maelen, rapporteur**Discussion des articles*

100

Mayeur*Bespreking van de artikelen*

98

Wetsontwerp houdende wijziging van diverse bepalingen betreffende arbeidsongevallen, beroepsziekten en het asbestfonds met betrekking tot wettelijk samenwonenden (2984/1-7)

99

Algemene bespreking

99

*Spreker: Dirk Van der Maelen, rapporteur**Bespreking van de artikelen*

100

ANNEXE

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

BIJLAGE

Dit verslag heeft geen bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 12 AVRIL 2007

DONDERDAG 12 APRIL 2007

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.17 heures et présidée par M. Herman De Croo.
De vergadering wordt geopend om 14.17 uur en voorgezeten door de heer Herman De Croo.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Guy Verhofstadt.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Excusés**Berichten van verhindering**

Greet van Gool, Greta D'hondt, Alisson De Clercq, Johan Vande Lanotte, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Maggie De Block, Pieter De Crem, à l'étranger / buitenslands.

Questions**Vragen**

01 **Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de eerste minister over "benoemingen door de regering" (nr. P1879)**

01 **Question de M. Servais Verherstraeten au premier ministre sur "les nominations effectuées par le gouvernement" (n° P1879)**

01.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik geef u een titel van een van de persartikels vanmorgen in de media: "Paarse kabinetschefs op weg naar mooie benoemingen". We weten allemaal dat er vroeger, toen ons land nog veel meer verzuild was, politieke benoemingen gebeurden over alle meerderheden heen, maar ik dacht toch dat daarin vanaf begin jaren '90 een gezonde evolutie was tot stand gekomen. Denk maar aan het College van secretarissen-generaal, aan de wetten die we in de magistratuur begin jaren '90 hebben goedgekeurd en daarna aan de Hoge Raad. Eigenlijk evolueerden we naar een gezonde praktijk van depolitisering. Toen u zowat acht jaar geleden voor de eerste keer eerste minister werd, dacht ik dat het ook uw ambitie was om definitief komaf te maken met deze politieke benoemingen. Wij lezen dat er de jongste weken en maanden hoe langer hoe meer benoemingen gebeuren en steeds meer kabinetschefs en toplui van diverse kabinetten, die al afgeschaft hadden moeten zijn, in aanmerking komen voor belangrijke benoemingen.

01.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Un journal titre aujourd'hui que de belles promotions sont promises aux chefs de cabinet de la coalition violette et ce type de communiqués est de plus en plus fréquent. Notre pays se caractérisait jadis par la "polarisation" et les nominations politiques mais je pensais que nous étions sur la bonne voie, celle d'une saine dépolitisation. Il y a huit ans, le premier ministre en avait fait une priorité mais, depuis quelques mois ou quelques semaines, de plus en plus de membres éminents des cabinets sont sur les rangs pour obtenir une

Daarom heb ik enkele vragen aan u, mijnheer de eerste minister. Waarom voert u op het einde van de legislatuur nog zoveel benoemingen door? Waarom kan dat niet wachten, zeker nu we quasi aan het einde van de rit zijn van deze legislatuur?

Ten tweede, uw woordvoerder noemde de benoemingen die reeds gebeurd zijn en die nog op het getouw staan Copernicusconform. Wat bedoelt u daarmee? Hoeveel kabinetschefs zijn vandaag reeds benoemd? Hoeveel staan er nog voor een nakende benoeming?

01.02 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad zo dat er vroeger inderdaad geen enkele selectieprocedure bestond voor dergelijke benoemingen. Sinds de Copernicushervorming is dat veranderd. Sinds de Copernicushervorming gebeuren alle benoemingen van alle mandaathouders in de federale overheidsdiensten en ook in de sociale parastatalen volgens een procedure die georganiseerd wordt door Selor. Zoals u weet is Selor een onafhankelijk selectiebureau dat de kandidaten test op hun competenties en dus niet meer op hun connecties, als ik even het onderscheid met het verleden mag maken.

U weet dat de Copernicushervorming niet voor alles geldt. Wij moeten de zaken duidelijk van elkaar scheiden. Het aanstellen van een rechter bij het Arbitragehof bijvoorbeeld gebeurt niet via Selor. Benoemingen in de Privacycommissie gebeuren niet via Selor. Die gebeuren rechtstreeks door het Parlement. Nog een aantal andere benoemingen bij de overheid valt buiten Selor, bijvoorbeeld de benoemingen in militaire aangelegenheden, namelijk in het leger.

De Copernicushervorming heeft wel betrekking op de federale administratie en op de sociale parastatalen. Ik kan u verzekeren dat in elk van de gevallen die u citeert de procedure scrupuleus wordt gevolgd.

De procedure is de volgende. De kandidaten worden bij Selor onderworpen aan een objectieve test van, onder meer, hun analytisch vermogen. Vervolgens worden de kandidaten beoordeeld door een jury samengesteld door Selor en bestaande uit human-resourcesexperts, managementexperts en ook specialisten in de materie eigen aan de functie waarover het in concreto gaat om hen te testen op hun kennis en hun motivatie inzake de functie.

Wat is nu veranderd? Er is ondertussen een verandering, mijnheer Verherstraeten, in de procedure. Er is een belangrijk arrest van de Raad van State gevallen waarbij de oude procedure van een extern assessment met een jury van de taalrol van de kandidaat is vervangen geworden door een tweetalige jury met externe experts.

Die jury stelt dan een rangschikking op van de kandidaten zoals hij die beoordeelt. Alleen wanneer het gaat over een voorzitter van een federale overheidsdienst ziet de minister zelf de kandidaten die geselecteerd zijn door Selor. Wanneer het gaat over managementfuncties, is het trouwens niet de minister die ze ontvangt, maar de voorzitter van de FOD, die de procedure tot een goed einde brengt.

Dat bij de geciteerde benoemingen, onder meer de heer De Cuyper of

nomination importante.

Pourquoi procède-t-on encore à autant de nominations en fin de législature? Que signifie la déclaration du porte-parole du premier ministre qui a déclaré que les nominations se font conformément au plan Copernic? À combien de nominations a-t-il été procédé dans l'intervalle?

01.02 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Autrefois, aucune procédure de sélection n'était prévue pour les nominations importantes. Depuis la réforme Copernic, chaque candidat passe par une procédure organisée par le Selor. La sélection se fonde sur les compétences et non plus sur les relations des candidats. Si toutes les nominations ne sont pas confiées au Selor, celles à laquelle M. Verherstraeten fait allusion ont bel et bien été organisées par cet organe dans le respect scrupuleux de la procédure. Les candidats sont soumis à un test objectif et sont évalués par un jury composé par le Selor. La seule modification apportée à la procédure visait à se conformer à un arrêt du Conseil d'État. L'évaluation externe par un jury unilingue du rôle linguistique du candidat a été remplacée par une procédure faisant appel à un jury bilingue. Le ministre ne rencontre en personne que les candidats à la présidence d'un SPF.

La procédure sera également strictement respectée lors des nominations futures.

La notoriété de certains candidats sélectionnés illustre non pas la procédure suivie mais peut-être, en revanche, la compétence de ces personnes.

de heer Achten zijn, doet niets af aan het feit dat zij strikt verliepen volgens de procedure bij Selor. Dit betekent dat alle Selor- en Copernicus-gestuurde procedures daarbij werden gevolgd. Dat zal ook het geval zijn voor functies die nog moeten begeven worden zoals bij de FOD P&O, het personeelsbeleid en de FOD B&B, met name Budget en Begroting. Die zullen ook strikt volgens de Selor- en Copernicus-procedure verlopen.

Dat tussen degenen die als eersten uit de selectie komen, enkele bekende namen zitten, zegt dus niets over de procedure, maar misschien zegt het wel iets over de competentie van betrokkenen.

01.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Het laatste wat ik met mijn vraag bedoelde was de competenties van personen ter zake in twijfel te trekken. Toch zou ik, na acht jaar paars, een beetje historiek willen onderlijnen.

Paars zou totaal gaan depolitiseren. Ze hadden daar zelfs de bevolking voor nodig. U weet het nog, mijnheer de eerste minister, u met uw mooie boekjes, uw burgermanifesten waarin u eigenlijk die depolitisering van de kansel predikte. U vroeg referenda, u liet een volksraadpleging organiseren die meer dan 80 miljoen Belgische frank heeft gekost. Op de vraag of we gedepolitizeerd moesten benoemen werd door de bevolking met een communistische meerderheid uiteraard "ja" geantwoord. Dat volstond evenwel niet, want waarvoor dienen de burgermanifesten? Wat zijn burgermanifesten? Dat zijn boekjes waarin iets staat waarvan het omgekeerde wordt uitgevoerd.

Zo gebeurde het ook bij de benoemingen. Bij paars I was het netjes verdeeld: Nederlandstalig, Franstalig, socialisten en liberalen. Het was mooi onder paars benoemd. Wat gebeurde bij paars II? Het werd nog erger. We weten allemaal dat paars II nog erger is dan paars I. Het begon al met de eerste benoeming. De voorzitter van de Kanselarij, de zoon van gewezen minister Gabriels diende benoemd te worden. Een van de voorwaarden was dat men managementervaring moest hebben. Het assistentschap aan een universiteit stond gelijk met managementervaring. U hebt de regelgeving met betrekking tot aanwervingen van topbenoemingen gewijzigd, mijnheer de eerste minister. Vroeger gebeurde het nog met assessments, die u weliswaar beïnvloedde en die u ook duur betaalde - we hebben daar tijdens de vorige legislatuur miljarden aan betaald - maar nu gebeurt het niet meer met externe assessments. Nu gebeurt het met een commissie voorgezeten door Selor, maar de Ministerraad kan ter zake de samenstelling van Selor beïnvloeden.

Dat is ook wat gebeurt en daardoor krijgen we de ene na de andere partijpolitieke benoeming. Er zijn nog benoemingen die zullen gebeuren. Ik voorspel het u, mijnheer de eerste minister, op Arbeid zal het de PS'er moeten zijn, op P&O zal het de kabinetschef van Dupont worden en op B&B zal het een Vlaamse liberaal worden, zoals alle vorige benoemingen die de laatste weken hebben plaatsgevonden en die in de pers verschenen zijn ook allemaal na partijpolitieke beïnvloeding hebben plaatsgevonden. De regelgeving die u daarnet hebt geschetst is in theorie juist, maar de praktijk is compleet anders. U doet het omgekeerde van wat u gezegd hebt, maar dat zijn we ook op andere beleidsdomeinen gewoon.

01.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Je ne mets en doute la compétence de personne mais la coalition violette avait fait de la dépolitisation un de ses objectifs majeurs. Il a même été procédé à ce sujet à une consultation populaire onéreuse comportant des questions évidentes auxquelles les citoyens ont apporté des réponses tout aussi évidentes. Cela n'a pas empêché la première violette de procéder à des nominations politiques et la situation a empiré sous la seconde. Les règles qui président aux nominations ont été redéfinies de sorte qu'il n'y a plus d'évaluations mais des interviews réalisées par une commission sous la présidence du Selor. Le Conseil des ministres peut influencer sur la composition du Selor, permettant ainsi une cascade de nominations politiques. Je puis d'ores et déjà annoncer qui seront les prochains sélectionnés.

Les règles énoncées par le premier ministre relèvent de la pure théorie.

01.04 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat CD&V in dit land inderdaad nooit politieke benoemingen heeft gedaan.

01.04 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Le CVP n'a bien évidemment jamais procédé à des nominations politiques.

01.05 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, na acht jaar premierschap moet ik vaststellen dat de eerste minister het nog altijd niet heeft verleerd om oppositie te voeren. Dat gaat hem goed af. Ik wens hem dat toe na 10 juni.

01.05 **Servais Verherstraeten** (CD&V): J'observe que le ministre aime encore à faire de l'opposition, même après huit ans. Je lui souhaite de pouvoir continuer après le 10 juin.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: Monsieur Wathelet, vous avez la parole.

(...): Het werkt niet

De **voorzitter**: Het werkt wel!

01.06 **Melchior Wathelet** (cdH): Il suffit que vous le demandiez, monsieur le président. En revanche, quand vous demandez la présence du gouvernement pour répondre aux questions orales, cela ne fonctionne pas. Aujourd'hui, je suis vraiment hors de moi, et ce n'est pas mon habitude. Chaque semaine, en Conférence des présidents, nous recevons un tableau mentionnant les présences et absences des membres du gouvernement, en fonction de quoi, en tant que parlementaires, nous déposons nos questions.

01.06 **Melchior Wathelet** (cdH): Op de fiche van de aan- en afwezigheden van de regeringsleden die wij in de Conferentie van voorzitters hebben ontvangen, stond niet vermeld dat de heer Tobback vandaag afwezig zou zijn. Ik verneem echter dat hij zich in Marokko bevindt en dat de heer Verhofstadt op 30 maart van zijn afwezigheid op de hoogte werd gebracht.

Cette semaine, nous avons déposé une question adressée au ministre Tobback, qui était mentionné comme étant présent à la séance des questions orales de cet après-midi. Or il n'est pas là; on nous dit qu'il est parti au Maroc. Il le savait depuis des semaines, étant donné qu'il en a averti le premier ministre à la fin du mois de mars.

Monsieur le premier ministre, je profite de votre présence dans cette assemblée pour vous poser une question.

01.07 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: (...)

De **voorzitter**: Mijnheer de eerste minister, er is een incident over het feit dat de heer Tobback wel geldig afwezig is, wat niet aan de Kamer werd meegedeeld.

Le **président**: M. Tobback est absent pour un motif légitime.

01.08 **Melchior Wathelet** (cdH): Quand je pose la question au président, il n'arrive pas à faire en sorte que les ministres répondent aux demandes adressées par le parlement. Il leur suffit de signaler au parlement leur présence ou leur absence; c'est la seule chose qu'on demande et même cela...

01.08 **Melchior Wathelet** (cdH): Het enige wat wij de ministers vragen is dat ze het Parlement ten minste twee dagen op voorhand verwittigen.

Monsieur le président, cette information a-t-elle été communiquée oui ou non?

Le **président**: Non. Monsieur Wathelet, vous m'avez téléphoné vers 13 heures. Vous m'avez dit que M. Drèze voulait poser une question à M. Tobback et que ce dernier était absent. J'ai alors vérifié mes fiches

De **voorzitter**: Hij had de Koning om toestemming gevraagd om afwezig te zijn en heeft de eerste

et j'ai constaté qu'en effet, M. Tobbacq n'est pas indiqué comme étant officiellement absent sur la fiche distribuée en Conférence des présidents et qui a été complétée à 16 heures. J'ai alors demandé à M. le Greffier de quoi il retournait. J'ai reçu copie d'un courrier que j'ai communiqué immédiatement à M. Drèze, courrier par lequel M. Tobbacq, qui en général fait cela correctement, demande au Roi la permission de quitter le pays, comme le veut la règle, et le communique au premier ministre.

Je ne sais par quelle erreur cette information n'est pas parvenue. Elle a été communiquée au premier ministre mais celui-ci n'a pas obligation de m'en informer. M. Tobbacq ou ses services sont malheureusement restés en défaut de me communiquer la chose.

01.09 Melchior Wathelet (cdH): Cela n'a pas été communiqué au parlement.

Le président: Le motif de l'absence de M. Tobbacq, une conférence internationale sur l'environnement au Maroc, me paraît correct. La seule chose qui ne l'est pas, c'est que je n'étais pas au courant. Dans le cas contraire, je l'aurais communiqué. Pour le reste, il avait demandé au Roi la permission de quitter le pays, il avait désigné M. Landuyt comme son remplaçant du jour et il l'a fait savoir par écrit au premier ministre. Mais il ne me l'a pas communiqué, voilà tout!

01.10 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, il faut être de bon compte! La seule chose que l'on demande, c'est de prévenir le Parlement. Ce n'est quand même pas extrêmement difficile! Nous demandons simplement aux ministres de nous avertir au moins deux jours à l'avance de leur présence effective à la Chambre. Vous nous dites écrire quasiment chaque semaine au gouvernement afin que cet échange d'informations ait lieu et chaque semaine, nous nous retrouvons face au même problème, car des membres du gouvernement qui avaient annoncé leur présence ne sont pas là. Quel manque de respect pour cette Maison, monsieur le président! C'est à vous de faire en sorte que cette Maison soit un tant soit peu respectée et de veiller à ce que les ministres avertissent les députés de leur présence, lorsque ces derniers sont réunis dans cette enceinte. Ce n'est pas difficile!

Le président: Dans le cas présent, j'ignore qui est visé, mais le cabinet du ministre Tobbacq, en général, fait cela très correctement. Depuis des années, je peux en témoigner. En l'occurrence, je n'ai pas reçu la communication qu'il a envoyée, il y a quinze jours déjà, pour information au premier ministre.

Étant donné que M. Flahaut, lorsqu'il est demandé, se présente plus tôt que prévu, aucun problème ne se pose donc!

01.11 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je voudrais préciser un point! Même quand on prévient, cela ne fonctionne pas toujours! On en a encore eu la démonstration, il y a une quinzaine de jours.

Puis-je vous demander, monsieur le président, de préciser que deux courriers vous avaient bien été envoyés, car lors de la dernière réunion, un doute subsistait.

Le président: Ce n'était pas très clair pour moi!

minister hiervan verwittigd. Premier Verhofstadt was niet verplicht ons dat mee te delen.

Dat was de taak van minister Tobbacq of zijn diensten.

01.10 Melchior Wathelet (cdH): U zegt ons dat u de regering daar wekelijks schriftelijk op wijst, maar met dat verzoek wordt geen rekening gehouden. Het is uw taak om ervoor te zorgen dat er respect getoond wordt voor dit huis!:

De voorzitter: Minister Tobbacq respecteert die eis doorgaans keurig.

Ik heb het bericht dat hij - veertien dagen geleden intussen - ter informatie aan de eerste minister gestuurd heeft, niet ontvangen.

01.11 Minister André Flahaut: Maar zelfs als we verwittigen, loopt er soms nog iets mis! Mag ik u, mijnheer de voorzitter, verzoeken te preciseren dat er u twee brieven toegestuurd werden, want op de vorige vergadering bestond daar enige twijfel over.

De voorzitter: Het was niet zo duidelijk voor mij!

01.12 **André Flahaut**, ministre: Il y avait deux courriers quand même!

01.13 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als er een minister is die in deze context beter zou zwijgen, dan is het wel Flahaut. (*Applaus van de oppositie.*)

Wat was immers het probleem met Flahaut? Hij had zich verontschuldigd, omdat hij op de vraag niet wou antwoorden. Hij was wel degelijk beschikbaar. Het bewijs daarvan is dat hij, nadat hij voldoende duidelijk door u werd geconvoceerd, hier verscheen.

Ten tweede, mijnheer de voorzitter, het scenario waarbij wij op basis van de lijst die wij in de Conferentie van voorzitters krijgen over af- of aanwezigheid nadien toch moeten vaststellen dat een minister er niet is, zonder dat wij op de hoogte zijn, komt wekelijks terug.

Mijnheer de voorzitter, dat is uw verantwoordelijkheid. U probeert de heer Tobback en de eerste minister in te dekken door onder meer naar het Koninklijk Hof te verwijzen. Wij krijgen geen kopie van de brieven die ministers aan de Koning sturen. Dat helpt ons dus niets vooruit.

Het is trouwens al te flagrant dat de eerste minister hier op een niet al te heilige, veeleer schijnheilige manier komt verklaren dat hij nergens van wist. Hij werd immers verwittigd over de afwezigheid van zijn minister. Hij had dus de voorzorg kunnen nemen om de Kamer over de afwezigheid in te lichten. Ik vergis mij toch niet?

Mijnheer de voorzitter, ik zou u dus willen vragen om, voor de tijd die ons nog rest – er is niet veel gelegenheid meer – alvast uw goede wil te bewijzen. Probeer er dus in de loop van de komende weken voor te zorgen dat het Parlement toch iets meer is dan de schotelvod van de regering.

Le **président**: Monsieur Drèze, je vous ai transmis la lettre que je viens à l'instant de recevoir.

01.14 **Melchior Wathelet** (cdH): (...)

Le **président**: Monsieur Wathelet, je ne discute pas. C'est à tort que je n'ai pas été averti et, de ce fait, je n'ai pas su prévenir la Conférence des présidents. Néanmoins, l'absence de M. Tobback me paraît légitime. Le tort est que nous n'en avons pas été avertis.

01.15 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de heer Tobback is absoluut niet legitiem afwezig, want hij is niet verontschuldigd.

01.13 **Paul Tant** (CD&V): M. Flahaut ferait mieux de se taire. Il s'était fait excuser pour ne pas avoir à répondre à une question mais il était malgré tout venu sur convocation du président. Il était donc bien en mesure d'être présent.

Nous recevons chaque semaine la liste des ministres qui seront absents et présents mais, parmi ces derniers, il y en a toujours qui finissent par ne pas venir. La responsabilité du président est en cause.

Le président cherche à couvrir le premier ministre et le ministre Tobback en se référant notamment à la Cour mais en quoi cela nous avance-t-il? Nous ne recevons pas copie des courriers adressés par les ministres au Roi.

Le premier ministre fait preuve d'hypocrisie en feignant de ne pas être au courant. Il savait pertinemment que son ministre serait absent et aurait parfaitement pu en informer la Chambre.

J'espère que le président veillera, au cours des semaines qu'il nous reste, à mieux faire respecter la Chambre.

De **voorzitter**: Mijnheer Drèze, ik heb u de brief bezorgd die ik net heb ontvangen.

01.15 **Paul Tant** (CD&V): Il n'est pas légitimement absent aux yeux de la Chambre car il ne s'est pas fait excuser !

01.16 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le président, je ne reviens plus sur le sujet. Dernièrement, lorsque M. Flahaut se trouvait dans la

01.16 **Benoît Drèze** (cdH): Ik zal de minister niet vragen uit

même situation, le chef de groupe du CD&V a demandé qu'il revienne et il est revenu. Je ne demanderai pas à M. Tobback de quitter le Maroc pour nous rejoindre. Cependant, je suis vraiment très frustré et je n'ai presque plus l'envie de poser des questions en séance plénière car, même lorsque le ministre est présent, on ne me répond pas.

Voici un mois, monsieur le président, avec votre accord, j'ai interrogé le premier ministre sur des éléments relatifs à son livre. Il s'est présenté à la Chambre, étant donné que le Règlement l'y obligeait, et a répondu que le président de son parti m'écrirait. Je n'ai à ce jour obtenu aucune réponse. Nous vous en avons fait part par l'intermédiaire de notre chef de groupe, M. Wathelet et vous vous êtes engagé à écrire au VLD. Or, je n'ai toujours pas reçu de réponse. C'est inacceptable! On s'est fait rouler!

Le **président**: Monsieur Drèze, je le regrette. Fin mars, début avril, j'ai reçu une lettre de M. Somers par l'intermédiaire du premier ministre. Si vous ne l'avez pas reçue, vous l'aurez immédiatement. Il me semblait pourtant l'avoir communiquée à M. Wathelet mais je n'en suis pas certain. J'ai reçu cette lettre voici deux ou trois jours. Je vais vous la remettre aujourd'hui encore.

Marokko terug te keren. Ik ben echter teleurgesteld omdat ik het antwoord van de partijvoorzitter dat de eerste minister een maand geleden, toen ik hem ondervroeg over zijn boek, heeft beloofd, nog altijd niet heb ontvangen.

De **voorzitter**: Ik heb die brief gekregen van de heer Somers, eind maart, dunkt mij, en ik zal u die bezorgen. Ik meende nochtans dat ik hem aan de heer Wathelet had meegedeeld.

02 Question de Mme Muriel Gerkens au ministre de la Défense sur "la plainte des réfugiés birmans contre TotalFina" (n° P1883)

02 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Landsverdediging over "de klacht van Birmaanse vluchtelingen tegen TotalFina" (nr. P1883)

02.01 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Monsieur le président, j'ai déjà interrogé le ministre Flahaut il y a quinze jours à ce sujet, en lui demandant s'il allait user de son droit d'injonction positive permettant aux juges d'instruction de reprendre le dossier des réfugiés birmans sur le fond. En effet, on constate un conflit entre les avis de la Cour d'arbitrage et de la Cour de cassation sur l'application de notre loi de compétence universelle.

Le ministre m'avait alors répondu que l'arrêt de la Cour de cassation datait du jour précédent et qu'il fallait du temps pour l'examiner et voir s'il pouvait prendre des dispositions.

Monsieur le ministre, je vous interroge à nouveau car j'aimerais que le ministre de la Justice, remplacé par M. Flahaut, puisse prendre ses dispositions avant que le gouvernement ne gère plus que les affaires courantes.

02.01 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Mijnheer Flahaut, twee weken geleden heb ik u gevraagd of u van uw positief injunctierecht zou gebruik maken, omdat er in het dossier van de Birmaanse vluchtelingen een conflict was gerezen tussen de adviezen van het Hof van Cassatie en het Arbitragehof inzake de toepassing van onze genocidewet. U heeft me gevraagd u de nodige tijd te gunnen om het arrest te bestuderen dat het Hof van Cassatie daags tevoren uitgesproken had. Ik zou graag nog vóór de periode van de lopende zaken aanvangt, vernemen hoe het met dat dossier staat.

02.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, madame Gerkens, je me suis informé. Je voulais également fixer un contact avec le "Front peu commun". Malheureusement, cette semaine-ci, beaucoup de ses représentants étaient en congé. J'ai donc fixé un contact la semaine prochaine.

02.02 **Minister André Flahaut**: Ik heb me geïnformeerd en ik wenste contact op te nemen met het "weinig gemeenschappelijk vakbondsfront", maar omdat verschillende van die personen op vakantie zijn, heb ik een ontmoeting voor volgende week vastgelegd.

02.03 Muriel Gerken (ECOLO): Contrairement à voici quinze jours, je suis satisfaite.

En tout cas, j'espère que cela aboutira positivement. Votre initiative de prendre contact avec le "Front peu commun" me semble bonne. J'espère que cela sera réglé.

02.04 Tony Van Parys (CD&V): Il faut consulter Me Uyttendaele.

02.05 Melchior Wathelet (cdH): C'est déjà fait.

02.06 André Flahaut, ministre: Vous êtes bien nerveux!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Monsieur Wathelet, vous souhaitez faire une observation. Vous avez la parole.

02.07 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, c'est extraordinaire! Je constate que le ministre Flahaut est particulièrement prudent en ce qui concerne les questions orales.

Que fait M. Flahaut? Il se déclare à l'avance absent. Ainsi, il prend ses précautions. Il y a quinze jours, il était à Zeebrugge et était mentionné comme absent sur le tableau des présences pour les questions orales. La semaine prochaine, le 19 avril, le ministre est mentionné comme absent sur le même tableau et, aujourd'hui, 12 avril, le ministre Flahaut y est mentionné comme absent. Vous voyez à quel point il est absent du territoire belge: le voilà aujourd'hui à Bruxelles.

Monsieur le président, on ferait bien de supprimer ce tableau. Il ne signifie plus rien du tout! Les ministres qui sont censés être présents sont absents et les ministres censés être absents sont présents. Franchement, stoppez tout! Si le gouvernement n'est pas capable d'informer correctement le parlement sur sa présence ou son absence, ce tableau ne sert plus à rien.

02.08 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, misschien moet u eens een toelichtende nota aan de leden van de regering sturen om het verschil tussen aan- en afwezigheid te duiden. Wat de heer Flahaut betreft, neem ik aan dat het misschien eerder een mentale afwezigheid betreft en dat kan iedereen overkomen.

02.09 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je trouve que l'aile droite est très nerveuse!

Je voudrais préciser qu'il était effectivement prévu que je sois en visite en Hongrie cette semaine. Je ne suis pas en Hongrie, je suis ici tout simplement parce qu'il y a des projets importants en discussion au Sénat et à la Chambre. Ces projets ont été déposés par Mme Onkelinx, M. Dewael et moi-même. Il fallait assurer une présence et j'ai donc adapté mon agenda.

02.03 Muriel Gerken (ECOLO): Ik ben tevreden dat u in dit dossier een initiatief genomen heeft.

02.07 Melchior Wathelet (cdH): De aanwezigheids- en afwezigheidslijst van de ministers stelt niets meer voor! Minister Flahaut had zich bijvoorbeeld voor de vergadering van vandaag als afwezig opgegeven en nu is hij hier en heeft hij zich voor volgende week uit voorzichtigheid als afwezig opgegeven!

02.08 Paul Tant (CD&V): Le président peut éventuellement envoyer une note au gouvernement pour expliquer la différence entre le fait d'être présent ou absent. En ce qui concerne M. Flahaut, il s'agit plutôt, une fois encore, d'une absence mentale.

02.09 Minister André Flahaut: Gelet op de belangrijke ontwerpen die door de ministers Onkelinx, Dewael en mijzelf bij de Senaat en de Kamer werden ingediend, heb ik mijn voor deze week gepland bezoek aan Hongarije opgezegd. Volgende week reis ik met prins Philip naar Libanon.

Ensuite, je signale publiquement – de la sorte, la semaine prochaine, un chef de groupe de l'opposition ne refera pas un numéro qui relève plus de la psychiatrie que d'autre chose! – que je serai au Liban la semaine prochaine. Je m'y rendrai avec le Prince Philippe pour rendre hommage aux militaires disparus.

Le **président**: Ce qui me gêne maintenant, c'est que malgré ma sympathie pour vous, je ne peux plus rien faire. Il n'y a pas de ministre, je suspends donc la séance jusqu'à 15.00 heures. Les ministres n'ont qu'à être là!

02.10 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord op dat punt.

02.10 Paul Tant (CD&V): M. Flahaut promet à Mme Gerkens de lui fournir une réponse la semaine prochaine mais il sera alors au Liban!

U hebt het antwoord gehoord van minister Flahaut aan mevrouw Gerkens. Hij heeft een antwoord beloofd – heb ik het verkeerd gehoord? – tegen volgende week. Hij zal in Libanon zijn, of in Liban.

02.11 André Flahaut, ministre: Je serai au Liban!

02.12 Paul Tant (CD&V): Et tout à l'heure, vous avez déclaré que vous seriez ici pour répondre aux questions de Mme Gerkens!

02.13 André Flahaut, ministre: Les oreilles, ça se débouche! Tous les mercredis, vous pouvez vous rendre chez les pompiers! Ils vous les déboucheront!

02.14 Paul Tant (CD&V): Et pourtant, vous l'avez déclaré, monsieur le ministre!

02.15 André Flahaut, ministre: Mais ce n'est pas vrai, voyons!

02.16 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat de tekens die de minister maakt om op een mentale ongesteldheid van sommige leden te wijzen in het verslag geschrapt worden.

(Minister Vanvelthoven betreedt het halfrond)

De **voorzitter**: Redder in nood. Kom bij mij. Het lijkt hier op niets!

03 Question de M. Melchior Wathelet au ministre de l'Emploi sur "les parachutes dorés des administrateurs de sociétés" (n° P1887)

03 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de minister van Werk over "de 'golden parachutes' voor bestuurders van vennootschappen" (nr. P1887)

03.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, on entend beaucoup parler pour le moment en Belgique et dans les pays voisins de parachutes dorés pour les personnes quittant des fonctions dirigeantes. Cela me paraît particulièrement immoral pour la raison qu'il n'y a absolument aucun contrôle, aucune publicité ni aucune transparence au sujet de ces parachutes dorés. En outre, dans certains cas, les montants en jeu sont exorbitants, disproportionnés; on le voit en France aujourd'hui, on l'a vu en Belgique dans le groupe Carrefour il y a quelque temps. Par ailleurs, alors que des efforts sont réalisés dans les entreprises pour limiter ou mieux négocier la masse salariale, il n'y a aucune prise sur ces parachutes dorés.

03.01 Melchior Wathelet (cdH): Men heeft het in de pers vaak over de "gouden handdrukken" die sommigen ontvangen wanneer zij opstappen of ontslagen worden. Met die immorele en niet-transparante praktijk kunnen buitensporig hoge bedragen gemoeid zijn. Tijdens de onderhandelingen over de loonmassa heeft men geen greep op die "gouden handdrukken". Een tiental maanden geleden

Monsieur le ministre, j'avais cru comprendre que ces montants

astronomiques vous interpellèrent également, des sommes qui sèment le trouble et génèrent un climat social difficile dans nombre d'entreprises. Vous nous aviez annoncé une initiative en mai 2006. Aujourd'hui, presque un an après, je ne vois rien venir. Quand on voit de quels montants immoraux et disproportionnés il s'agit, on ne peut pas comprendre comment il n'y a pas encore eu d'initiative de votre part. Or le temps commence à manquer pour mener à bien un travail législatif ou autre. Quelles initiatives avez-vous prises ces derniers mois? La situation n'est-elle pas suffisamment scandaleuse pour prendre des mesures?

03.02 Peter Vanvelthoven, ministre: Monsieur le président, cher collègue, il y a un an que je me suis demandé s'il n'y avait pas d'enseignements à tirer de l'exemple néerlandais et du code de conduite qui s'appelle le "tabaksblad" défendant le principe d'une limitation de l'indemnité de licenciement à l'équivalent d'un salaire annuel tout en prévoyant des dérogations motivées à ce principe. L'analyse de cet exemple néerlandais montre toutefois que les réactions ne sont pas unanimement positives. Dans certains cas, la publicité des données aurait même donné naissance à une sorte de surenchère vers le haut.

La Belgique a d'ailleurs une tradition en la matière qui prévoit que, pour les employés supérieurs, les indemnités de licenciement sont négociées par voie de conventions pour lesquelles la loi fixe uniquement des seuils minima.

En Belgique, la communication aux parties prenantes, entre autres des indemnités de départ et des critères y afférents, est reprise dans ce qu'on appelle le code Lippens. Il s'agit d'un code de conduite en matière de bonne gouvernance.

Je suis convaincu qu'il faut lancer un débat de société, auquel les organisations des travailleurs doivent être associées, sur la rémunération équitable des top managers. À cet égard, la publication de cette rémunération dans les rapports annuels des entreprises cotées en bourse est évidemment une source d'information importante. Dans le cadre de ce débat, il y a lieu d'examiner si de simples recommandations en la matière suffisent.

03.03 Melchior Wathélet (cdH): Monsieur le ministre, vous comprendrez aisément que je ne peux être satisfait de cette réponse étant donné que vous nous annonciez, il y a dix mois, qu'il y aurait un certain nombre d'avancées et qu'aujourd'hui, malgré des exemples de plus en plus éloquents et des chiffres de plus en plus astronomiques, vous n'apportez aucune réponse.

De plus, il faut faire une différence fondamentale entre la rémunération en tant que telle et les parachutes dorés.

Qu'il y ait une certaine confidentialité en ce qui concerne les rémunérations ou l'attractivité, on peut encore le comprendre. Mais lorsqu'on parle de parachutes dorés, on parle de personnes qui ne conviennent plus dans le cadre de leur fonction. Ces personnes sont remerciées parce que leur contrat est terminé et qu'elles n'atteignent pas les objectifs assignés par l'entreprise. Et c'est à ce moment-là qu'elles perçoivent cette prime astronomique. Il y a là une immoralité importante qu'il faut faire cesser car ces montants sont exorbitants.

beweerde u iets aan dat probleem te willen doen en kondigde u een wetgevend initiatief aan. Aangezien dat uitblijft, vraag ik mij af of de situatie u niet voldoende dringend lijkt om tot actie over te gaan.

03.02 Minister **Peter Vanvelthoven**: De Nederlandse gedragscode beperkt de ontslagvergoeding tot ten hoogste één jaarloon, maar een analyse van dat model heeft een aantal tekortkomingen aan het licht gebracht. De openbaarheid van de gegevens zou tot een loonopbod leiden. In België wordt over ontslagvergoedingen onderhandeld via overeenkomsten en bepaalt de Code Lippens de regels inzake behoorlijk bestuur. In samenwerking met de werknemersorganisaties moet er een maatschappelijk debat op gang worden gebracht over de billijke bezoldiging van topmanagers. Ter zake zal moeten worden nagegaan of eenvoudige aanbevelingen volstaan.

03.03 Melchior Wathélet (cdH): Hiermee neem ik geen genoegen. Tien maanden geleden kondigde u aan dat er vooruitgang geboekt zou worden, maar ondanks overtuigende voorbeelden en astronomische cijfers, geeft u vandaag geen antwoord en houdt u zich niet aan de hier gemaakte afspraken.

Dat de bezoldigingen niet openbaar gemaakt worden, daar kunnen we in komen. Maar het gaat hier om personen die niet meer voldoen en die aan de deur gezet worden. En net dan krijgen ze zo'n astronomische premie! Dat

is immoreel!

Je ne peux me satisfaire du fait que, pendant dix mois, alors que vous vous étiez engagé à apporter des solutions et à faire des propositions, vous n'avez pas respecté les engagements que vous avez pris ici, alors que les exemples actuels sont éloquentes.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Nathalie Muylle** aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de klimaatfondsen" (nr. P1885)

- de heer **Benoît Drèze** aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de klimaatfondsen" (nr. P1886)

04 **Questions jointes de**

- Mme **Nathalie Muylle** au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "les fonds climat" (n° P1885)

- M. **Benoît Drèze** au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "les fonds climat" (n° P1886)

De **voorzitter**: Gaat u ermee akkoord dat de heer Vanvelthoven antwoordt loco de heer Tobback? (Ja)

04.01 **Nathalie Muylle** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer minister, er is vanmorgen in de Vlaamse pers heel wat te doen geweest rond de klimaatfondsen. Heel specifiek is er één dat mij interesseert, namelijk het Kyotofonds, dat gestijfd wordt via een bijdrage die elke consument betaalt op zijn elektriciteitsrekening. Dat fonds werd opgericht in 2002 en jaarlijks wordt er 25 miljoen euro in het fonds gestopt. Dat betekent dat daar nu al een reserve in zit van 100 miljoen euro.

We weten allemaal dat het Kyotofonds gebruikt moet worden om het federale engagement na te komen, namelijk gezamenlijk met de Gewesten de Kyotodoelstellingen halen, equivalent met een vermindering van 2,46 miljoen ton CO₂-uitstoot. Het fonds kan gebruikt worden voor de aankoop van schone technologieën in het buitenland in de vorm van het "Clean Development Mechanism" of van het "Joint Implementation Mechanism."

Wat moest ik vaststellen vanmorgen in de krant, mijnheer de minister? Er is 100 miljoen reserve, waarvan amper 1,1 miljoen euro vandaag al gebruikt is. De CREG beheert het fonds. Volgens de CREG moet 60 miljoen euro gebruikt worden voor die Schone Mechanismen. Tot vandaag was dat 1 miljoen. Dat betekent: nog altijd 58,9 miljoen niet. 10 miljoen euro uit het fonds moet gebruikt worden voor de FOD Leefmilieu. Ik vraag mij af waarom? Dat zou voor personeelsdoelstellingen zijn?

Nog eens 30 miljoen extra zou gaan naar maatregelen die de reductie van de CO₂-uitstoot zouden moeten bevorderen. De CREG zegt daarvan: die 30 miljoen staat daar nog altijd, wij beheren die. Daar gebeurt niets mee.

Vandaar mijnheer de minister, heel duidelijk mijn vraag. Tot vandaag is van die 100 miljoen euro in het Kyotofonds 1,1 miljoen euro uitgegeven. Gezien de zware doelstellingen die deze regering heeft en had in het licht van Kyoto, zou ik willen weten wat er met de rest van de centen gaat gebeuren?

04.01 **Nathalie Muylle** (CD&V): Le Fonds Kyoto a été créé en 2002 et est financé par le biais des factures d'énergie des consommateurs. Chaque année, 25 millions d'euros sont versés dans ce fonds et une somme de 100 millions d'euros est dès lors disponible aujourd'hui. Cette somme doit être affectée à la réalisation des objectifs de Kyoto, plus exactement à la réduction des émissions de CO₂ à concurrence de 2,46 millions de tonnes. Selon la CREG, qui gère le Fonds Kyoto, la somme de 60 millions d'euros doit être affectée à l'acquisition de technologies propres, 10 millions au SPF Environnement et 30 millions aux réductions de CO₂. Seulement 1,1 million d'euros ont effectivement été investis dans les technologies propres. Personne ne sait exactement en quoi doivent consister les investissements du SPF Environnement et les 30 millions afférant aux réductions de CO₂ restent inutilisés. À ce jour, à peine 1,1 million d'euros ont dès lors été dépensés. Qu'advient-il du solde de ces 100 millions d'euros?

04.02 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je suis reconnaissant au quotidien "De Standaard" de porter ce point sur la scène publique. En général, j'essaie d'être courtois et de mesurer mes propos, mais dans ce cas-ci, je suis très déçu pour ne pas dire excédé.

En effet, depuis la présentation de son film par Al Gore, chacun se soucie du réchauffement climatique, premier ministre en tête. On annonce la prise de mesures d'envergure et même, à l'aube d'une élection, une augmentation des taxes – au risque d'être impopulaire – car les mesures à prendre pour sauver la planète s'avèrent importantes.

Or, dans le même temps, depuis quatre ans, de l'argent dort dans un fonds, comme ma collègue vient de l'indiquer, avec une dotation de 25 millions par an, soit 100 millions aujourd'hui! L'argent est dans nos caisses et on ne fait rien! Si le Fonds Kyoto est le plus important, il y a d'autres fonds, qui apparemment totalisent 280 millions d'euros.

Monsieur le ministre, j'espère que vous êtes bien informé par votre collègue en charge de la matière. Je voudrais connaître l'utilisation concrète de l'argent des différents fonds. Que fait le gouvernement avec l'argent des citoyens par rapport à cette thématique de l'effet de serre et du réchauffement climatique?

De **voorzitter**: Het antwoord op de vragen gericht aan minister Tobback zal door minister Vanvelthoven worden gegeven.

04.03 Minister Peter Vanvelthoven: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb hier de gedetailleerde reactie van collega Tobback.

Zoals u weet werd het Kyotofonds opgericht in 2003 en is het bestemd voor de financiering van het federaal beleid voor de reductie van de broeikasgasemissies. Op 8 maart 2004 werd tussen de Gewesten en de federale overheid, binnen het overlegcomité, beslist dat wat de lastenverdeling voor het behalen van de Kyotodoelstellingen betreft, de federale overheid zich engageert om 2,46 miljoen emissierechten per jaar aan te kopen gedurende de periode 2008-2012 en daarnaast per jaar gedurende dezelfde periode 4,8 miljoen ton CO₂-equivalenten te reduceren via bijkomende interne maatregelen. Het Kyotofonds wordt jaarlijks gestijfd met een geïndexeerd bedrag van, zoals u heeft gezegd, 25 miljoen euro. Het Kyotofonds besteedt zijn middelen op een duurzame manier aan klimaatprojecten, maar we willen in eerste instantie investeren in binnenlandse reductiemaatregelen en pas dan kijken naar de aankoop van emissierechten.

Van de 100 miljoen euro waarover het Kyotofonds vandaag beschikt, wordt vandaag 60 miljoen euro geïnvesteerd in schone en duurzame klimaatprojecten in het buitenland. Ik som ze u op. Ten eerste, een eerste oproep voor de aankoop van emissierechten voor een totaal bedrag van 13 miljoen euro. Op basis van die oproep werd een eerste contract afgesloten met het bedrijf Lageo in El Salvador, dat gespecialiseerd is in geothermische elektriciteitsproductie, voor een minimum van 183.000 en een maximum van 262.000 emissiekredieten voor de periode van 2007-2012. Twee contracten

04.02 Benoît Drèze (cdH): Sinds de film van Al Gore maakt iedereen zich druk over de opwarming van de aarde, de eerste minister op kop. Er worden belangrijke maatregelen aangekondigd en zelfs, in de aanloop naar verkiezingen zowaar, een onpopulaire belastingverhoging, om de planeet te redden!

Tegelijk hebben we al vier jaar lang een fonds waar niets mee gedaan wordt, met een jaarlijkse dotatie van 25 miljoen, waar intussen dus al 100 miljoen in zit! En er zijn nog andere fondsen: in totaal beschikt men naar verluidt over een potje van 280 miljoen euro.

Wat doet de regering concreet met het geld van de burger op dat gebied?

04.03 Peter Vanvelthoven, ministre: Le Fonds Kyoto a été institué en 2003 en vue du financement de la politique en matière de climat. Il a été convenu en Comité de concertation du 8 mars 2004 à propos des objectifs de Kyoto que pour la période 2008-2012, le gouvernement fédéral acquerrait chaque année des droits d'émission à concurrence de 2,46 millions d'euros et qu'il procéderait à une réduction des émissions à hauteur de 4,8 millions de tonnes d'équivalent CO₂ par le biais de mesures internes supplémentaires. Le Fonds se voit attribuer 25 millions d'euros par an et entend consacrer durablement ce budget à des projets axés sur le climat. La réduction des émissions de CO₂ dans le pays constitue son premier objectif et l'achat de droits d'émission est seulement envisagé dans un deuxième temps. Soixante des cent millions d'euros

werden afgesloten voor twee offshore windenergieprojecten in Cyprus die in aantocht zijn.

Een tweede selectie van projecten is lopende, met onder andere een biomassa-project in India.

Ten tweede, er werd voor een totaalbedrag van ten minste 22 miljoen euro op 15 maart 2007 een gelijkaardige tweede tender uitgeschreven voor de aankoop van emissierechten.

Ten derde, er wordt voor 25 miljoen euro een contract afgesloten met KV Bankengruppe voor de aankoop van naar schatting 1.660.000 emissiekredieten. Dit stemt ongeveer overeen met 13,5% van het federale aankoopbeleid.

Iedere projectaanvraag is dus onderworpen aan een grondige screening op het vlak van duurzaamheid, zekerheid van levering van de kredieten en de nodige technische en financiële draagkracht. Pas indien de projecten voldoen aan al die voorwaarden, beslist de regering om over te gaan tot de ondertekening van een langetermijncontract met de projectontwikkelaars. Voor projectontwikkelaars in de minst ontwikkelde landen voorzien we zelfs in een extra vergoeding.

Par ailleurs, il est également fait usage du Fonds Kyoto pour financer des actions de sensibilisation à grande échelle à destination du public belge. Je pense à la campagne réussie sur les "énergivores". Nous voulons consacrer des moyens supplémentaires à des mesures de réduction internes au lieu d'affecter tout le Fonds Kyoto à l'achat de crédits d'émissions à l'étranger.

Sur la base de ces investissements et d'une évaluation approfondie, grâce à laquelle nous examinerons dans quelle mesure les projets sélectionnés répondent à l'engagement fédéral, le gouvernement décidera si de nouveaux investissements sont nécessaires pour atteindre l'objectif de Kyoto. Notre but n'est pas d'utiliser la totalité du budget pour des projets étrangers, mais surtout d'atteindre nos objectifs climatiques de la manière la plus efficace et durable qui soit.

De la même façon, le fonds de réduction du coût global de l'énergie et de FEDESCO a atteint sa vitesse de croisière. Lors du Conseil spécial des ministres des 17 et 18 mars 2007, des tâches et moyens supplémentaires ont été confiés à FEDESCO dans le but d'installer des panneaux solaires. Les autorités doivent en effet jouer un rôle exemplaire en plaçant elles-mêmes des panneaux solaires sur les toits des bâtiments publics.

disponibles dans le Fonds sont affectés à des projets climatiques non polluants et durables menés à l'étranger. Ainsi, des investissements sont réalisés dans une centrale électrique géothermique au Salvador. Deux projets d'énergie éolienne offshore sont l'objet de négociations avec Chypre et un autre projet, en matière d'énergie de la biomasse, est négocié avec l'Inde.

Le 15 mars 2007, un deuxième contrat a été conclu en vue de l'acquisition de droits d'émission à concurrence de 22 millions d'euros au moins tandis qu'un autre contrat était signé avec le groupe bancaire KfW pour l'achat de 1.660.000 crédits d'émission, ce qui correspond à 13,5 % de la politique d'acquisition fédérale.

Toute demande de projet est scrupuleusement analysée. Seuls ceux qui remplissent toutes les conditions sont suivis d'un contrat avec les promoteurs.

Bovendien wordt het Kyotofonds ook aangewend om de Belgische bevolking middels campagnes te sensibiliseren en om interne reductiemaatregelen te implementeren, eerder dan er in het buitenland emissierechten mee te verwerven.

Op grond van de gerealiseerde investeringen en een diepgaande evaluatie zal de regering beslissen of nieuwe investeringen nodig zijn. We willen onze klimaatdoelstellingen zo doeltreffend mogelijk bereiken.

Ondertussen zijn ook het Fonds ter reductie van de globale energiekost en FEDESCO op kruissnelheid gekomen. Tijdens de bijzondere Ministerraad van 17 en 18 maart 2007 werden bijkomende taken en middelen aan FEDESCO toegewezen voor de plaatsing van zonnepanelen op de daken van overheidsgebouwen. Op dit vlak moet de overheid immers het

goede voorbeeld geven.

04.04 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Het klopt dat heel wat projecten, waarvan een groot deel nog tegen 2012 moet worden uitgevoerd, over de aankoop van schone technologieën gaat. Dat was ook de bedoeling. U spreekt vaak over interne maatregelen. De federale regering heeft echter samen met de Gewesten een duidelijk engagement genomen om het Kyotofonds, waarin vandaag 100 miljoen euro zit, te gebruiken om de 12,3 miljoen ton aan te kopen in het kader van de schone mechanismen. 60 miljoen euro zal de komende jaren voor projecten worden gebruikt, zoals u ook zei. Ik heb vandaag geen antwoord gekregen op de vraag wat met de 10 miljoen euro gebeurt die naar de FOD Leefmilieu gaat. Dat zou voor personeel en andere zaken worden gebruikt. De CREG bevestigt ook dat van de 100 miljoen euro nog altijd 30 miljoen euro slapend is. Daarvoor is nog geen enkel engagement genomen.

Wij zijn vandaag een paar weken na de grote milieutop waar heel wat maatregelen zijn genomen. Ik heb aan de minister van Leuven Tobback gevraagd om mij duidelijk aan te tonen wat die maatregelen aan CO₂-besparingen zouden opbrengen. Hij kon mij die resultaten niet geven.

Bovendien moet ik vandaag vaststellen dat men niet weet wat zal gebeuren met de 100 miljoen euro waarin door de federale regering is voorzien. Er is geen enkele transparantie. Er worden veel grote en mooie woorden gebruikt, Al Gore wordt vaak in de mond genomen, maar kijk niet naar haar daden.

04.05 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je n'en suis pas spécialement heureux mais ma collègue a tout à fait raison. Au-delà des quelques précisions que le ministre suppléant a bien voulu donner sur certains projets à l'étranger, nous n'avons obtenu aucune réponse sur la politique belge en la matière.

Monsieur le ministre, vous revenez effectivement sans cesse sur des mesures internes que vous ne développez même pas. Vous indiquez que l'on commencera par les mesures internes et que l'on fera ensuite des investissements mais vous n'abordez pas ces projets d'investissement. Cela ne va pas! Il faut le dire clairement. Il s'agit d'un sujet fondamental! Or, les éléments de réponse apportés ne sont pas conséquents.

Je suppose qu'avec ma collègue du CD&V, je reviendrai très certainement en commission avec le ministre en charge, le ministre compétent. Nous ne laisserons pas passer cette histoire-là!

Le **président:** Ce n'est pas une mauvaise idée de continuer en commission, monsieur Drèze.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Bart Tommelein aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problematiek rond Unibet.com" (nr. P1880)

05 Question de M. Bart Tommelein à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la

04.04 Nathalie Muylle (CD&V): De nombreux projets, qui doivent encore être réalisés, concernent l'acquisition de technologies propres mais il s'agissait précisément de l'engagement pris par l'autorité fédérale. Un montant de 60 millions d'euros sera affecté à cet effet au cours des années à venir mais le ministre n'a pas répondu à la question relative à l'affectation des 10 millions d'euros attribués au SPF Environnement et aux engagements pris en ce qui concerne le solde de 30 millions d'euros.

Après le sommet "environnement" de Louvain, on ne dispose toujours d'aucune donnée concernant la réduction des émissions de CO₂. Le gouvernement est clairement indécis et la confusion règne.

04.05 Benoît Drèze (cdH): Buiten enkele toelichtingen over bepaalde projecten in het buitenland hebben we geen enkel antwoord gekregen over het beleid dat de Belgische regering ter zake voert.

U komt terug op interne maatregelen waarover u niet uitweidt en u vermeldt investeringen zonder ze verder uiteen te zetten. Dat is onaanvaardbaar, te meer daar het hier een essentieel thema betreft! We zullen dat niet zomaar laten gebeuren en zullen dit onderwerp opnieuw ter tafel brengen in de commissie!

problématique relative à Unibet.com" (n° P1880)

05.01 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zoals u wellicht reeds vernomen hebt via de media, zitten wij vandaag met een problematiek rond de sponsoring van de wielerploeg Unibet.com die ondertussen het voorwerp geworden is van een hevige discussie met de organisatoren van grote wielervedstrijden zoals de Ronde van Frankrijk of de Giro en ook de Waalse Pijl of Luik-Bastenaken-Luik.

Wij stellen vast dat de organisatoren volgende week voor de belangrijke wielervedstrijden de Waalse Pijl en Luik-Bastenaken-Luik geen startrecht zullen geven aan die ploeg omwille van de Belgische wetgeving.

Er bestaat inderdaad een wetgeving rond het wedden en het gokken. Die wetgeving is nog niet helemaal in orde volgens de Europese regelgeving wat betreft internet.

Internet is natuurlijk een nieuw gegeven dat niet zomaar eventjes aan de kant kan worden gelegd. We zien bijvoorbeeld dat La Française des Jeux wel rijdt op Belgische wegen, terwijl het ook daar mogelijk is om weddenschappen af te sluiten via het internet. Ik vraag mij dan toch wel af of wij niet bezig zijn de wetgeving te interpreteren à la carte. Uiteraard, mevrouw de minister, u kunt daar zelf niets aan doen, vermits de organisatoren weigeren.

Ik vraag me wel af of de sponsoring van ploegen vandaag effectief in de wetgeving vervat zit. Klopt het dat er in de illegaliteit getreden wordt omdat iemand een trui draagt met een bepaalde merknaam op, zoals de voorzitter van de Kansspelcommissie verklaarde op televisie?

Unibet is een internationaal bedrijf dat een ProTourlicentie gekregen heeft. Het is een helse job om daarvan een licentie te krijgen en dat kost ook veel geld. Het bedrijf wordt doorgelicht. De indruk doen ontstaan als zou dat bedrijf een malafide organisatie zijn, is volgens mij niet correct.

Mevrouw de minister, ik heb twee vragen voor u.

Ten eerste, hoe komt het dat op basis van een bestaande wetgeving in één landsgedeelte zulke sponsoring blijkbaar al dan niet oogluikend wordt toegestaan, zijnde dat dit in Vlaamse rittenkoersen wel kan? Als dat effectief een zware overtreding is van de wet, waarom wordt daartegen dan niet opgetreden ten aanzien van alle ploegen die gokken of weddenschappen vertegenwoordigen? Waarom is men in Wallonië opeens zo streng, waar er wordt gesteld dat men zich geen enkel risico kan permitteren omdat men anders vervolgd zou worden? Met andere woorden, welk vervolgsbeleid wordt er dan gevoerd?

Ten tweede, welke stappen zullen er gezet worden om ervoor te zorgen dat wij met onze wetgeving ook een regel vormen tegen het monopolie van de staatsloterijen en om ervoor te zorgen dat weddenschappen online mogelijk gemaakt worden op een legale manier?

05.01 Bart Tommelein (VLD): Il se pose un problème concernant le parrainage de l'équipe cycliste Unibet.com. Les organisateurs de deux grandes courses, la Flèche wallonne et Liège-Bastogne-Liège, ne permettront pas à l'équipe de s'aligner dans leur épreuve la semaine prochaine en raison de la législation belge qui n'est pas encore entièrement adaptée à la réglementation européenne concernant l'internet. Or la Française des Jeux roule aussi en Belgique, où l'on peut parier sur l'internet. La législation serait-elle interprétée à la carte? La loi sur les jeux de hasard concerne-t-elle également les sponsors d'équipes sportives? Dans ce cas, le port d'un certain maillot est-il illégal?

Unibet.com est une grande entreprise internationale qui a su obtenir une licence ProTour. Il est incorrect d'insinuer qu'il s'agirait d'une organisation véreuse.

Pourquoi n'agit-on pas dans les deux parties du pays de la même manière sur la base d'une même réglementation? Pourquoi autorise-t-on en Flandre – fût-ce en fermant les yeux – ce qui est sévèrement combattu en Wallonie? Pourquoi la Wallonie se montre-t-elle aussi sévère? Quelle politique de poursuites sera menée? Va-t-on adapter la loi de manière à légaliser les paris en ligne?

05.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, en

05.02 Minister **Laurette**

Belgique, il existe une loi, celle de 1999, qui interdit les jeux de hasard. Même si c'est le cas pour d'autres pays de l'Union européenne, la Commission européenne n'a pas entamé d'action contre cette loi. Contrairement aussi à la rumeur, il n'existe pas de directive européenne sur les jeux de hasard.

Cela étant mis au point, selon cette loi de 1999, il est évidemment interdit de faire de la publicité pour des jeux de hasard qui, eux-mêmes, sont interdits. Or, pour une firme, avoir une équipe cycliste est une forme de publicité. Comme vous l'avez dit, des procès-verbaux ont été dressés dans le cadre du Tour de Flandre et de Gand-Wevelgem car l'équipe cycliste en question a participé à ces courses. Pour ma part, j'ai pris contact avec le parquet de Bruxelles et une information judiciaire sera ouverte.

Le 25 avril prochain, la Flèche wallonne sera organisée. D'après les informations qui m'ont été communiquées, l'équipe cycliste en question ne sera pas admise à participer. Pourquoi avoir deux poids, deux mesures? Tout simplement parce que la responsabilité dépend des organisateurs des courses. Ce sont eux qui admettent ou non une équipe. Nous n'avons à cet égard aucune responsabilité directe.

Je tiens simplement à préciser – c'est important pour la suite – qu'un organisateur qui prend la responsabilité d'accepter une équipe qui, par son existence, est une forme de publicité à des jeux interdits pourrait évidemment voir sa responsabilité engagée. Voilà les faits. Pour le reste, il ne m'appartient évidemment pas de porter des jugements. Des procès-verbaux ont été dressés par la Commission des jeux de hasard et une information judiciaire sera ouverte. C'est la Justice qui décidera, en fonction de la loi de 1999, si des infractions ont été commises ou non. Attendons donc les conclusions de la Justice!

05.03 Bart Tommelein (VLD): Mevrouw de minister, ik heb begrip voor uw standpunt. Bij mijn weten komen de beelden van de buitenlandse televisiewedstrijden, als men in het buitenland met die ploegen rondrijdt, ook op de televisie in de huiskamer. Dit is dus de hypocrisie ten top.

Twee, er zijn nog andere ploegen die evengoed weddenschappen organiseren, zoals la Française des Jeux, het Franse bedrijf dat de nationale loterij organiseert die wel startrecht krijgen terwijl het volgens u perfect mogelijk is om weddenschappen op een illegale manier te gaan doen op dit grondgebied. Ik denk dat onze wetgeving ter zake totaal verouderd is en dat wij ons dringend moeten aanpassen aan de nieuwe zaken die zich in onze maatschappij zullen voordoen. Ik vind het zeer jammer...

05.04 Roel Deseyn (CD&V): ...

05.05 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer Deseyn, ik vraag alleen maar dat men dit zou gaan doen. Als ik hier alles zou moeten gaan opnoemen wat jullie in de voorbije vijftig jaar niet gedaan hebben terwijl jullie het moesten gedaan hebben, dan zou ik heel veel werk hebben. Ik wil alleen zeggen dat het jammer is dat er op zo'n manier gesold wordt met een wielerploeg waarin 55 mensen zijn tewerkgesteld en die heel wat supporters heeft.

Onkelinx: De wet van 1999 verbiedt kansspelen. De Europese Commissie heeft niets tegen die wet ondernomen en die materie wordt niet door een Europese richtlijn geregeld.

Logischerwijze is reclame voor kansspelen eveneens verboden. In het kader van de Ronde van Vlaanderen en Gent-Wevelgem werden er processen-verbaal opgesteld, vermits de betrokken wielerploeg aan die wedstrijden heeft deelgenomen.

Er zal een gerechtelijk onderzoek worden geopend.

Volgens de informatie waar ik over beschik, mag de betrokken wielerploeg niet deelnemen aan de Waalse Pijl van 25 april eerstkomend.

De wedstrijdorganisatoren zijn verantwoordelijk voor het al dan niet toelaten van een wielerploeg. Een organisator die een ploeg toelaat die reclame maakt voor verboden spelen, kan daarvoor aansprakelijk worden gesteld. Justitie moet uitmaken of er inbreuken werden gepleegd.

05.03 Bart Tommelein (VLD): Si je puis concevoir que la ministre adopte cette position, je voudrais toutefois souligner que la télévision amène à notre domicile les images de courses étrangères, une situation pour le moins hypocrite. Par ailleurs, d'autres équipes vantant les mérites de sociétés organisatrices de paris telles que La Française des Jeux ont bel et bien le droit de s'aligner au départ. Notre législation est tout à fait dépassée et doit d'urgence être modifiée.

05.05 Bart Tommelein (VLD): Je regrette qu'on traite avec tant de légèreté une équipe cycliste qui emploie 55 personnes et compte de nombreux supporters.

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, dat is geen persoonlijk feit.

05.06 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, over de regeling der werkzaamheden. Ik hoor hier woorden van hypocrisie ten top.

Het klopt! Wij hebben hier begin dit jaar de hoogdringende behandeling van een ontwerp van de minister van Justitie met betrekking tot de wijziging van de wet op de kansspelen aanvaard. Ik roep de minister van Justitie op als getuige. Ik heb haar herhaaldelijk gevraagd om dat ontwerp te bespreken en erover te stemmen, want er zijn problemen op het terrein. Wel, de meerderheid heeft ter zake, niettegenstaande de beslissing van de Kamer over de hoogdringendheid, de bespreking niet aangevat. Dat men dan hier niet komt zeggen dat die wet verouderd is en dat we ze zouden moeten wijzigen! Men had ze kunnen wijzigen, als men naar de meerderheid van de Kamer had geluisterd. Men is zelf verantwoordelijk voor het feit dat die wijziging niet heeft plaatsgevonden.

05.07 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou willen voorstellen dat dinsdag op de zitting van de commissie als eerste punt het wetsontwerp met betrekking tot de kansspelen wordt geagendeerd, zodat wij onmiddellijk de wet kunnen aanpassen en het gerezen probleem kunnen oplossen.

Mijnheer de voorzitter, dit kan natuurlijk niet: hier de schijnheilige uithangen en daarna niet aanvaarden dat de kwestie in de commissie wordt besproken.

05.08 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, dat schetst de heel kwade bedoelingen van mijn collega's uit de oppositie. (*Rumoer*)

Mijnheer Tant, u zit hier al jaren. Het wordt tijd dat u de laatste maand dat u hier zit, eens luistert naar de andere leden in plaats van constant te zitten roepen.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, hij zal eerst zijn repliek afwerken. Daarna krijgt u wel het woord. U weet hoe goed ik vandaag wel ben.

05.09 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer Verherstraeten, als u goed had geluisterd, dan had u gehoord dat ik zei dat het de hypocrisie ten top is dat op de televisiebeelden reclame van buitenlandse wedstrijden te zien zijn. Daarover heb ik gezegd dat het de hypocrisie ten top is. Nu draait u de zaken om.

De **voorzitter**: Wij gaan hier geen nieuw debat voeren.

05.10 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, het is niet langer dan gisterenmiddag geleden dat hier in deze vergadering – de commissiezaal was immers te klein en dus kwam de commissie voor de Justitie hier onder de leiding van uw collega, mevrouw Taelman, bijeen – de zaak naar de volgende legislatuur

05.06 Servais Verherstraeten (CD&V): Au début de l'année, la Chambre a consenti à conférer l'urgence au projet de loi tendant à modifier la loi sur les jeux de hasard. La majorité n'en a cependant toujours pas entamé l'examen. Il ne faut pas manquer d'hypocrisie pour déclarer à présent que la loi est surannée et qu'elle doit être modifiée d'urgence!

05.07 Tony Van Parys (CD&V): Je propose d'inscrire le projet de loi sur les jeux de hasard comme premier point à l'ordre du jour de la réunion de la commission de la Justice de la semaine prochaine. Nous pourrions ainsi d'emblée adapter la loi. On ne peut pas hypocritement se plaindre ici et refuser la discussion en commission.

05.08 Bart Tommelein (VLD): Au cours du dernier mois de son mandat, M. Tant devrait apprendre à écouter plutôt que de toujours crier.

05.09 Bart Tommelein (VLD): J'ai seulement dit qu'il est hypocrite de trouver normal que l'on montre de tels messages publicitaires lors de la retransmission télévisée de courses à l'étranger.

05.10 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Hier après-midi, la commission de la Justice a reporté le dossier à la prochaine législature. Le président n'a pas

werd uitgesteld.

De discussie ging enkel nog over de vraag of wij het verslag als dusdanig zouden goedkeuren of het punt zonder verslag zouden goedkeuren. Dat is de vraag die mevrouw Taelman stelde. Mevrouw Taelman heeft op geen enkel manier gezegd dat wij het punt opnieuw moeten bespreken.

plaidé pour un nouvel examen de la question, se contentant de demander si nous approuverions le point avec ou sans rapport. La responsabilité incombe donc au VLD.

De verantwoordelijkheid ligt dus bij uw eigen partij.

(...): (...).

05.11 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

05.12 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer Tommelein, nu moet u ook luisteren.

05.13 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer Verherstraeten, bent u nu al voorzitter?

05.14 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tommelein, het is inderdaad juist – ik zeg dat zonder veel passie – dat ik hier al 26 jaar in dit Huis zit. Ik ken hier de gewoonten en weet ook hoe het vroeger was en hoe het nu is. Ik stel vast dat leden zoals de heer Tommelein nu na enkele jaren menen lessen te moeten geven aan leden die niets anders hebben gedaan dan geprobeerd om het Parlement behoorlijk te doen functioneren.

05.14 Paul Tant (CD&V): Au bout de 26 ans, je finis par connaître les habitudes de la maison et je sais comment il était procédé jadis et comment on procède aujourd'hui. M. Tommelein estime devoir faire la leçon à des membres qui se sont toujours employés à faire en sorte que ce Parlement travaille correctement.

05.15 Servais Verherstraeten (CD&V): Zeer juist!

05.16 Paul Tant (CD&V): Mijnheer Tommelein, als het waar is – en het is waar – dat uw groep heeft geweigerd om een ontwerp dat van uw regering uitging, in behandeling te nemen, dan is dat pure schijnheiligheid. Ik betreur dat het met het Parlement die weg is opgegaan.

05.16 Paul Tant (CD&V): Le parti de M. Tommelein a refusé de traiter un projet déposé par son propre gouvernement et c'est en cela que son attitude est hypocrite. Je déplore que le Parlement soit tombé aussi bas.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de sociale onrust in de gevangenissen" (nr. P1881)

06 Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'agitation sociale dans les prisons" (n° P1881)

06.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, mijn vraag gaat over het volgende.

06.02 Laurette Onkelinx, ministre: Comment allez-vous, monsieur Van Parys?

06.03 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de vice-eerste minister, met mij gaat het heel goed, maar met u iets minder stel ik vast, gelet

op de vraag die ik u moet stellen, helaas zou ik zeggen.

06.04 Minister **Laurette Onkelinx**: Er zijn problemen, maar er zijn ook oplossingen.

06.05 **Tony Van Parys** (CD&V): Problemen en oplossingen zegt u, ik hoop het want u hebt nog 14 dagen om de problemen op te lossen.

Ik nodig u inderdaad uit om een bijzonder probleem op te lossen, mevrouw de minister, want er is heel wat sociale onrust in de gevangenissen. Dat heeft te maken met het feit dat we met dat bijzonder probleem van de overbevolking zitten, er zijn meer dan tienduizend gedetineerden.

Anderzijds is het zo dat het personeel niet in aantal is, dat er personeelstekort is. Er rijzen bijzondere problemen op dit ogenblik in een aantal Vlaamse gevangenissen. In Turnhout bijvoorbeeld - onze collega Verherstraeten heeft er gisteren nog vragen over gesteld - zitten op dit ogenblik 184 gedetineerden, daar waar er maximaal 140 gedetineerden aanwezig mogen zijn. De syndicale organisaties hebben dan ook beslist een stiptheidsactie te organiseren tot wanneer het maximaal toegelaten aantal van 140 gedetineerden is bereikt.

Ook in Brugge is er sociale onrust, mevrouw de minister, enerzijds omwille van personeelsproblemen, anderzijds omwille van het feit dat er zich een bijzonder veiligheidsprobleem voordoet. Zo is de alarminstallatie voor het penitentiair personeel sinds maanden defect en laat men na om daar de nodige herstellingen te doen.

Tenslotte, last but not least, is er in Dendermonde opnieuw bijzondere sociale onrust. De syndicale organisaties hebben daar bedreigd met een stakingsactie, omwille van het feit dat er dit ogenblik in Dendermonde 190 gedetineerden zijn, terwijl afgesproken was, naar aanleiding van de incidenten van vorige zomer, dat er maximaal 165 gedetineerden zouden mogen zijn in Dendermonde. Er zijn er 28 ontsnapt, en er zitten er nog veel te veel. Althans zo is de realiteit van vandaag. Het zou belachelijk zijn, was het niet zo ernstig, mijnheer de voorzitter.

De syndicale organisaties hebben erop gewezen dat de afspraken daar niet zijn nageleefd. De afspraken zijn niet nageleefd inzake het maximaal aantal gedetineerden, maar ook niet inzake het aantal personeelsleden. Er was toegezegd vorige zomer, of vorige herfst, dat er 7 bijkomende personeelsleden zouden komen. Vandaag is het zo dat er 4 fulltime equivalenten te weinig zijn op het kader, waardoor er inderdaad een stakingsaanzegging is geweest.

Ik denk, mevrouw de minister, dat u in dit dossier, en specifiek in het dossier van Dendermonde, met vuur speelt en, mijnheer de voorzitter, u weet welke risico's men neemt als men in explosieve dossiers met vuur speelt.

Mevrouw de minister, hoe zult u de gemaakte afspraken naleven en hoe zult u de sociale onrust in de gevangenissen tegemoetkomen, en de rust herstellen die daar zo nodig is op dit ogenblik?

06.06 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, le problème de la surpopulation dans les prisons de notre pays n'est pas

06.05 **Tony Van Parys** (CD&V): L'agitation sociale dans les prisons est due à la surpopulation – on dénombre plus de 10.000 détenus – et au manque de personnel. La prison de Turnhout compte 184 détenus alors qu'elle ne devrait en accueillir que 140. Les syndicats mèneront des grèves du zèle jusqu'à ce que ce dernier chiffre soit atteint. La prison de Bruges est confrontée – outre la pénurie de personnel – à un problème de sécurité car le système d'alarme destiné au personnel est défectueux depuis plusieurs mois et n'a toujours pas été réparé. À Termonde, les syndicats brandissent la menace de la grève parce que les promesses faites au lendemain des incidents survenus l'été dernier ne sont pas respectées. Ainsi, cet établissement compte actuellement 190 détenus alors qu'un maximum de 165 avait été convenu. On avait également promis un renfort de sept personnes, alors qu'il manque aujourd'hui quatre temps plein. La ministre joue avec le feu. Comment compte-t-elle respecter les engagements pris? Comment va-t-elle rétablir le calme qui s'impose?

06.06 Minister **Laurette Onkelinx**: We hebben het aantal

nouveau. Nous n'avons, ni la maîtrise sur le nombre de détenus dans nos prisons, ni la possibilité, en cas de forte augmentation de ceux-ci, de sortir de notre poche un nouvel établissement qui pourrait vider ceux qui sont surpeuplés. Aussi, que l'on ne fasse pas croire, en posant des questions, qu'il s'agit d'un nouveau problème auquel on peut trouver des solutions d'un simple claquement de doigts. C'est faux!

Cela dit, je réfléchis quotidiennement à des solutions. Tout d'abord, pour ce qui concerne le cadre du personnel des agents pénitentiaires, les "cipiers", jamais, on n'a eu un cadre aussi rempli qu'à l'heure actuelle, jamais! Et surtout pas lorsque M. Van Parys était ministre de la Justice! En moyenne, sur l'ensemble du pays, le cadre est rempli à plus de 97%. Il l'est à 98,8% à Bruges et à 97,6% à Turnhout. Nous éprouvons un problème avec la prison de Dendermonde, mais nous lançons actuellement des procédures de sélection locales en partant de sollicitations personnelles, de candidatures spontanées, afin d'agir plus rapidement au niveau de l'engagement. À ce niveau, une politique plus active que celle-là n'existe pas!

Eu égard au nombre de détenus, nous travaillons avec tous les moyens disponibles. Nous avons prévu une augmentation de plus de 1.000 places dans les établissements pénitentiaires dans les années qui viennent. Pour 2007, 139 places supplémentaires seront disponibles.

Le nombre de peines de travail a explosé. De 500 au début de la législature, il est passé à 11.000 aujourd'hui. Ce matin encore, je signais un protocole d'accord avec mon collègue de l'Intérieur, qui accueillera au niveau de la protection civile et d'autres administrations de son ressort, des condamnés à des peines de travail. Une offre de plus en plus grande est prévue en la matière.

Le nombre de personnes sous bracelet électronique continue aussi d'augmenter.

Certes, nous éprouvons un problème au niveau des internés, car leur nombre augmente. Cependant, nous venons de voter une loi relative aux internés et avons créé un véritable circuit de soins alternatifs afin que les personnes internées quittent au plus vite nos établissements pénitentiaires. En dehors des nouvelles places de prison, ces personnes seront dirigées vers des hôpitaux sécurisés.

Pour l'instant, les tribunaux d'application des peines sont en phase de démarrage et ne tournent pas encore à plein régime. Si au niveau de la Flandre et de Bruxelles, leur capacité est proche de la normale, à Liège et à Mons, ils éprouvent quelques difficultés à démarrer. Nous allons donc les réunir vendredi en vue de résoudre les problèmes.

Monsieur le président, dans le cadre d'une question d'actualité, j'aurais envie de dire bien d'autres choses.

Je vais donc poursuivre le dialogue social que j'ai toujours entretenu avec les organisations syndicales au niveau des prisons – bon dialogue social d'ailleurs – et je vais leur expliquer toutes les solutions que je suis en train de concrétiser pour faire face à ce problème de surpopulation.

gedetineerden in de gevangenissen niet in de hand en kunnen evenmin het aantal beschikbare plaatsen optrekken bij een grote instroom. Men moet zich er echter voor hoeden de indruk te wekken, door dergelijke vragen te stellen, dat het hier over een nieuw probleem gaat dat makkelijk op te lossen valt.

De personeelsbezetting in de gevangenissen is nog nooit zo uitgebreid geweest, en zeker niet toen de heer Van Parys minister van Justitie was.

Als men de situatie voor heel België bekijkt, is de personeelsformatie voor meer dan 97 procent ingevuld. Momenteel doet zich inderdaad een probleem voor in Dendermonde, maar we sturen gerichte, persoonlijke voorstellen naar potentiële kandidaten teneinde de aanwervingen te versnellen. Voor de komende jaren hebben we in meer dan duizend bijkomende plaatsen voorzien. In 2007 zijn er al 139 plaatsen bijgekomen.

We hebben het aantal werkstraffen opgetrokken van 500 bij het begin van de zittingsperiode tot 11.000 op dit ogenblik. Vanmorgen nog heb ik met mijn collega van Binnenlandse Zaken een protocol van akkoord ondertekend over de begeleiding van personen die hun werkstraf bij zijn administratie uitvoeren. Ook het aantal personen onder elektronisch toezicht wordt uitgebreid.

Er is weliswaar een probleem met de geïnterneerden maar we hebben een alternatief zorgcircuit ontwikkeld. Er worden plaatsen gecreëerd in beveiligde ziekenhuizen, zodat er plaatsen vrijkomen in de gevangenissen. De strafuitvoeringsrechtbanken gaan van start met hun werkzaamheden.

Ik zal tevens de maatschappelijke

dialogo, die ik altijd al met de gevangenen heb gevoerd, voortzetten en zal alle maatregelen toelichten die ik nog ten uitvoer wil brengen.

06.07 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de minister, het is dweilen met de kraan open!

Er zijn 8.300 plaatsen in onze gevangenen voor 10.000 gedetineerden. U had minstens één maatregel moeten nemen tijdens deze legislatuur of tijdens de acht jaar waarin paars verantwoordelijkheid heeft gedragen, met name de uitbreiding van de gevangencapaciteit. Op dat vlak hebt u gewoonweg uw verantwoordelijkheid niet genomen omdat u dat vanuit ideologische overwegingen niet wou. Het was alleen door de druk van de omstandigheden, de incidenten in Dendermonde...

06.08 Laurette Onkelinx, ministre:(...)

06.09 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, kunt u de minister even tot rust brengen? Dat is blijkbaar nodig om te voorkomen dat er zich incidenten zouden voordoen.

Mevrouw de minister, u had maar één maatregel te nemen, met name de uitbreiding van de capaciteit van de gevangenen. U hebt dat niet gedaan. Gedurende acht jaar is op dat vlak niets gebeurd. Dat is uw probleem. U hebt alleen aan het einde van de legislatuur, onder druk van de omstandigheden, een aantal zaken aangekondigd die in 2012 zullen uitgevoerd worden.

Ik wil even vergelijken met Nederland. In Nederland heeft men wel geïnvesteerd. Ik denk aan het project in Lelystad waar een nieuw project komt voor 1.500 gedetineerden. Dat is trouwens een van de voorstellen in ons noodplan voor detentie. Men heeft daar op dit ogenblik een overcapaciteit. Om het kwartaal heeft men daar een evaluatie om te zien of de capaciteit voldoende is. Hier stelt men vandaag vast dat er 10.000 gedetineerden zijn en dat er 8.300 plaatsen zijn

Op die manier is het uiteraard evident dat de syndicale organisaties in opstand komen en niet langer aanvaardden dat op deze wijze de problematiek van de gevangenen werkelijk explosief wordt. Ik wil u zeggen dat u er absoluut rekening mee moet houden, dit dossier is het hot item bij Justitie. Ik vrees dat wij naar een hele lange, hete zomer gaan in onze gevangenen. Uw verantwoordelijkheid ter zake zal gigantisch zijn, mevrouw de minister.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Question de Mme Talbia Belhouari à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le transfèrement des détenus entre la Belgique et le Maroc" (n° P1882)

07 Vraag van mevrouw Talbia Belhouari aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de overbrenging van gedetineerden tussen België en Marokko" (nr. P1882)

07.01 Talbia Belhouari (PS): Madame la ministre, le 19 mars dernier, vous avez signé un accord bilatéral avec le Maroc sur le

06.07 Tony Van Parys (CD&V): C'est un emplâtre sur une jambe de bois! Il manque un peu plus de 2.000 places dans nos prisons. La ministre avait une seule mesure à prendre, à savoir une augmentation de la capacité, mais, pour des raisons idéologiques, elle a omis de le faire pendant huit ans.

06.09 Tony Van Parys (CD&V): Ce n'est qu'à la fin de la législature qu'elle a annoncé une série de mesures pour 2012 sous la pression des circonstances.

L'exemple des Pays-Bas montre qu'il est possible de résoudre à court terme le problème de la surpopulation dans les prisons. On y a même déjà atteint une situation de surcapacité. On y évalue chaque trimestre si la capacité disponible est suffisante.

La situation est explosive dans nos prisons et il n'est dès lors pas étonnant que les syndicats se révoltent. L'été s'annonce chaud.

07.01 Talbia Belhouari (PS): Op 19 maart jongstleden

transfèrement des prisonniers. Je souhaiterais vous poser quelques questions à ce propos.

Quelles sont les personnes concernées par cet accord? Quelles sont les conditions de transfèrement? Ne s'agit-il pas d'une double peine déguisée? Quel est le nombre de personnes pouvant être prises en compte pour un transfèrement? Enfin, quelles sont les garanties qu'offre cet accord en termes de droits de l'homme?

07.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, je voudrais préciser préalablement que j'ai remis, hier en commission de la Justice, l'accord bilatéral à la présidente de la commission afin qu'il soit publié sur le site de la Chambre. De cette manière, les conditions relatives au transfèrement seront entièrement transparentes.

Je sais que beaucoup de rumeurs circulent de part et d'autre. D'aucuns évoquent ainsi la double peine. Or ce n'est absolument pas le cas. Je rappelle que le transfèrement sans le consentement du condamné participe d'un mouvement d'ensemble. D'ailleurs, c'est déjà une réalité au niveau du Conseil de l'Europe. L'Union européenne va même aller beaucoup plus loin, puisque non seulement cette mesure pourrait être appliquée sans le consentement du condamné, mais également sans celui de l'État d'exécution.

Ce mouvement général est fondé sur la notion de réinsertion du condamné à l'endroit adéquat. La prison est une sanction, mais elle doit aussi préparer la réinsertion. La convention avec le Maroc porte sur des personnes qui sont condamnées définitivement et faisant l'objet de mesures d'expulsion, de remise à la frontière ou de toute autre décision en vertu de laquelle cette personne, une fois remise en liberté, ne sera plus autorisée à séjourner sur le territoire. Le premier tri est effectué par l'Office des étrangers, dépendant du ministère de l'Intérieur. Ensuite, la convention stipule en toutes lettres des conditions liées à la notion d'attaches durables. En d'autres termes, si le condamné entretient des liens durables avec la Belgique, il ne fera pas l'objet d'un transfèrement sans consentement. Dans le cas contraire, le transfèrement aura lieu.

Combien de personnes sont-elles concernées par cette mesure? Il s'agit actuellement de 60 condamnés. Bien entendu, ce chiffre va changer régulièrement. De toute manière, nous avons négocié des mesures qui ne peuvent pas être confondues avec le concept de double peine.

07.03 **Talbia Belhouari** (PS): Madame la ministre, je vous remercie

ondertekende u een akkoord met Marokko over de overbrenging van gevangenen.

Over wie gaat het concreet? Onder welke voorwaarden zal een overbrenging verlopen? Is dit geen verkapte dubbele straf? Hoeveel mensen komen hiervoor in aanmerking? Welke garanties biedt dit akkoord ten slotte op het stuk van de rechten van de mens?

07.02 **Minister Laurette Onkelinx**: Gisteren heb ik een kopie van het bilateraal akkoord overgelegd aan de voorzitter van de commissie voor de Justitie, met de bedoeling dat de tekst op de website van de Kamer gepubliceerd wordt.

Er doen vele geruchten de ronde. Sommigen gewagen van een dubbele straf, maar daar is geen sprake van.

De overbrenging zonder de toestemming van de veroordeelde is nu al een feit bij de Raad van Europa, en de Europese Unie zal dit principe zelfs toepassen zonder de toestemming van de Staat van uitvoering.

Die algemene tendens stoelt op het denkbeeld dat de veroordeelde te gelegener plaatse gereclasserd moet worden.

De overeenkomst met Marokko is van toepassing op definitief veroordeelden die geen verblijfsvergunning meer hebben. Het akkoord bevat een aantal voorwaarden met betrekking tot de duurzame band met ons land.

Momenteel komen er zestig veroordeelden in aanmerking voor die maatregel. Dat cijfer zal natuurlijk regelmatig variëren.

De maatregelen waarover we onderhandeld hebben, hebben hoe dan ook geen uitstaans met de idee van een dubbele straf.

07.03 **Talbia Belhouari** (PS): Uw

pour ces réponses. Elles mettront fin à certaines rumeurs qui circulent dans certains quartiers de notre Royaume.

antwoord zal een einde maken aan sommige geruchten die her en der in het land de ronde doen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de weigering door Franstalige ambulanciers om een gewonde vrouw in Voeren naar een Nederlandstalig ziekenhuis te brengen" (nr. P1884)

08 Question de M. Bert Schoofs au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le refus d'ambulanciers francophones de transporter une blessée de Fourons vers un hôpital néerlandophone" (n° P1884)

08.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er heeft zich een eigenaardig incident voorgedaan op paasmaandag, tijdens de paasmaandagwandeling in Voeren, waarbij een Nederlandse vrouw – een vrouw afkomstig uit Nederland – die deelnaam aan de wandeling, ten val kwam en haar arm brak. Er zijn dan vanuit het Waalse Blegny enkele Waalse ambulanciers ter plaatse gekomen. Zij hebben de vrouw een papier doen ondertekenen dat sloeg op de afstand van hulp, omdat die vrouw naar een Nederlandstalig ziekenhuis wenste vervoerd te worden, hetzij naar Maastricht, hetzij naar Tongeren. Die ambulanciers zegden dat zij de wet moesten respecteren en haar alleen konden vervoeren naar het dichtstbijzijnde Franstalig ziekenhuis in Hermalle-sous-Argenteau, neem ik aan. Dat is het dichtstbijzijnde. Daarom werd die vrouw daar in feite op straat achtergelaten. Men kan inroepen: "Dura lex, sed lex." De wet is hard, maar het blijft de wet. Dit lijkt me toch een zeer onwaarschijnlijke situatie, waarbij een patiënt op straat wordt achtergelaten en die ambulanciers dan onverrichterzake terugkeren naar de spoeddienst waarvan zij afkomstig zijn.

08.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Le lundi de Pâques, un curieux incident s'est produit dans les Fourons. Une promeneuse néerlandophone a fait une chute malheureuse et s'est cassé le bras. Les ambulanciers wallons arrivés sur place ont refusé de la transporter vers un hôpital néerlandophone et lui ont fait signer une décharge par laquelle elle renonçait à toute aide. Ils ont déclaré qu'ils ne pouvaient la transporter que vers l'hôpital – francophone – le plus proche. Même si la loi est la loi, je me demande comment une telle situation peut se produire.

Ik vraag mij af, mijnheer de minister, hoe dit mogelijk is. Hoe kan dat in een beschaafd land, met ontwikkelde communicatielijnen en dergelijke, in een Euregio, waarin men toch de nodige contacten heeft, al jarenlang? Hoe is het mogelijk dat dergelijke feiten zich kunnen voordoen in een grensdorpe zoals Voeren?

08.02 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, ik moet herhalen dat de opname van een patiënt door een MUG gebeurt op basis van beslissingen van de 100. De 100 zegt dat de dichtstbijzijnde ambulance daar naartoe gaat en de persoon moet opnemen.

08.02 Rudy Demotte, ministre: C'est le service 100 qui décide quel SMUR doit être mobilisé pour le transport d'un patient. La disposition invoquée en l'espèce par les ambulanciers n'est pas une règle légale mais repose sur un consensus au sein de la commission provinciale du Limbourg. Si aucune raison spécifique ne justifie de transporter un patient vers un autre hôpital, il doit être amené vers l'hôpital le plus proche.

Ten tweede, in dit geval hebben ze niet de wet nageleefd, maar wel het feit dat er een consensus bestaat in de provinciale commissies, hier de provinciale commissie van Limburg, dat als er geen specifieke redenen zijn om iemand naar ergens anders te vervoeren, hij of zij naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis moet vervoerd worden. Er zijn twee uitzonderingen voorzien in het raam van de consensus. Het is dus geen wettelijke basis. Men spreekt hier niet van een wet. Ten eerste, als er een MUG-arts ter plaatse is die beslist dat in dat bepaald geval, rekeninghoudend met de specificiteit van de persoon – bijvoorbeeld een bepaalde pathologie – de persoon naar een specifiek ziekenhuis vervoerd moet worden. De tweede uitzondering moet geregeld worden in het raam van een protocol dat moet gedefinieerd zijn door de provinciale commissie.

Il existe deux exceptions: Le médecin SMUR peut décider que compte tenu de son état

Ik heb hier het verslag van de federale gezondheidsinspecteur van Limburg, dokter Katia Machiels. In haar conclusies zegt ze het volgende: "Mijn conclusie als federaal gezondheidsinspecteur Limburg is de volgende. Het betrof geen levensbedreigende rit, dus MUG was niet nodig, een correcte houding van het 100-nummer en correcte houding van de ambulancedienst van Blegny."

Ik wil u ook wijzen op het feit dat dit geen beslissing van de ambulancier was. De ambulancier had zelf contact opgenomen met de dienst 100 om te weten waar de persoon heen moest. Het was dus een beslissing van de dienst 100 Limburg.

spécifique le patient doit être transporté vers un autre hôpital et la commission provinciale peut fixer des dérogations dans un protocole.

Dans son rapport, l'inspectrice de santé fédérale pour le Limbourg estime que ni le service 100, ni les ambulanciers n'ont commis d'erreur. Il convient en outre d'attirer l'attention sur le fait que ce ne sont pas les ambulanciers eux-mêmes qui ont pris la décision, mais bien le service 100 du Limbourg.

08.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw technisch zeer uitvoerig antwoord. U moet zich de situatie evenwel voorstellen. Als de uitleg die u mij nu geeft door iemand van de medische dienst van Limburg of de ambulancier wordt gegeven aan de Nederlandse vrouw die met een gebroken arm op de grond ligt, kan zij alleen maar concluderen dat wij in België of in Limburg met kafkaïaanse toestanden zitten. Ik kan mij voorstellen dat er protocollen allerhande zijn, maar er moet in godsnaam een regeling komen, zeker voor die regio. Ik meen immers dat men in West-Vlaanderen en aan de Franse grens al een treffelijke regeling heeft. Er moet een dergelijke regeling komen zodat patiënten kunnen worden vervoerd naar een ziekenhuis waar zij in hun eigen taal kunnen worden bediend, waar zij zich thuis voelen. Als wij daarin vandaag niet slagen, zijn wij op zeer slechte weg.

08.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Je remercie le ministre pour ses explications techniques détaillées mais je ne pense pas qu'elles puissent satisfaire cette dame néerlandaise qui doit se dire qu'il existe vraiment des situations kafkaïennes en Belgique. Il convient de veiller à ce que dans les régions frontalières, les patients soient toujours transportés vers un hôpital qui pratique leur langue.

Ik dank u voor uw uitleg, mijnheer de minister, maar geen enkele patiënt, geen enkel slachtoffer van een ongeval heeft daaraan een boodschap. Ik dring er dus op aan dat u dringend de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat dergelijke situaties treffelijk kunnen worden geregeld zodat wij niet meer met dergelijke kafkaïaanse toestanden te maken kunnen krijgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Guido De Padt aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1888)
- de heer Jan Mortelmans aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1889)
- mevrouw Valérie De Bue aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1890)
- de heer Dylan Casaer aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de klachten over de stiptheid van de NMBS" (nr. P1891)

09 **Questions jointes de**

- M. Guido De Padt au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1888)
- M. Jan Mortelmans au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1889)

- Mme Valérie De Bue au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1890)
 - M. Dylan Casaer au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "les plaintes relatives aux retards à la SNCB" (n° P1891)

09.01 Guido De Padt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, deze week is gebleken dat de ervaringen die reizigers opdoen bij het gebruik van het openbaar vervoer in het algemeen en de NMBS in het bijzonder, niet geheel overeenstemmen met de cijfers die de NMBS opgeeft over de vertraging van de treinen.

Gisteren is de ombudsdienst van de NMBS naar buiten gekomen met cijfers die er toch op wijzen dat de vertragingen, of toch alleszins de perceptie ervan bij de reizigers, in stijgende lijn gaan. Die vertragingen worden door de reizigers als het meest negatieve punt ervaren.

Mijnheer de staatssecretaris, een overheidsbedrijf dat per jaar ongeveer 2,5 miljard euro ontvangt, zou toch zijn best moeten doen om, in de eerste plaats, de treinen zo stipt mogelijk te laten rijden en, in tweede instantie, wanneer dat niet gebeurt, de compensatie, die daarvoor zou moeten worden gegeven, te optimaliseren. U staat erachter – ik heb het in de pers gelezen – dat de metingen op dat vlak worden verfijnd. Het is nodig dat men ook rekening houdt met de afgeschafte treinen, 7.000 à 8.000 per jaar, en met gemiste treinen door vertragingen in tussenstations. Dat gebeurt nu niet. Dat verfraait natuurlijk wat de cijfers van de NMBS, maar het komt niet overeen met de ervaring van de reizigers.

Wat de compensatie betreft, mijnheer de staatssecretaris, ik meen dat dit het ogenblik is om de compensatieregeling te evalueren. Het is mijn aanvoelen dat de compensatieregeling nogal ingewikkeld en niet doorzichtig is en ook door de reiziger als dusdanig wordt ervaren. Men moet al een eenmalige vertraging van meer dan twee uur hebben of in een periode van een half jaar 25 keer meer dan 15 minuten vertraging hebben, vooraleer men een schadevergoeding kan krijgen. Ik meen dat het beter is de druk op de NMBS te verhogen en haar ertoe verplichten, via het verhogen van mogelijke schadeclaims, de stiptheid te bevorderen. In Nederland bijvoorbeeld is een eenmalige vertraging van meer dan 30 minuten een reden om een schadevergoeding te betalen.

Ik heb de volgende vragen, mijnheer de staatssecretaris.

Hoe evalueert u zelf de situatie? Bent u van plan om aan de NMBS opdracht te geven haar metingen te verfijnen en rekening te houden met andere parameters dan de huidige?

Bent u ook van oordeel dat de compensatieregeling verfijnd en verhoogd kan worden om de druk op de NMBS te verhogen?

09.02 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb de jaarverslagen van de ombudsman bij de NMBS er nog eens op nageslagen wat de recente jaren betreft. Vanaf 2003-2004 zou het er met de stiptheid van de treinen op vooruit zijn gegaan, maar sinds gisteren zijn de klachten van pendelaars sterk gestegen. Dat blijkt echter niet altijd uit de stiptheidscijfers zelf.

Wat wij allemaal wisten, wat het Comité van de Gebruikers bij de

09.01 Guido De Padt (VLD): Les mésaventures vécues par les usagers qui ont subi des retards contredisent les chiffres optimistes de la SNCB concernant la ponctualité de ses trains. Selon le service de médiation, les voyageurs continuent de se plaindre de retards dont le nombre irait même croissant à leur estime. Une entreprise publique qui reçoit annuellement un subside de 2,5 milliards d'euros devrait au moins tout mettre en oeuvre pour que ses trains arrivent à l'heure et, si elle n'y parvient pas, compenser comme il se doit les inconvénients subis par sa clientèle.

Le ministre estime lui aussi que les mesures de la SNCB demandent à être affinées et qu'il faut tenir compte des trains supprimés et des correspondances manquées. Il faut également soumettre à une évaluation le régime de compensation qui est aujourd'hui trop complexe et ne concerne que les gros retards. Il faut pour cela exercer davantage de pression sur la SNCB en accordant les indemnités plus rapidement et en en augmentant le montant.

Comment le ministre évalue-t-il les plaintes exprimées par les usagers? Compte-t-il contraindre la SNCB à affiner ses chiffres? Compte-t-il faire adapter le régime des compensations en faveur de la clientèle?

09.02 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Il ressort du rapport annuel de la SNCB que, depuis 2003, la ponctualité des trains s'est améliorée. Cela dit, le nombre de plaintes des navetteurs a fortement augmenté. Entre les chiffres et la réalité telle qu'on la

NMBS wist, wat de pendelaars zelf wisten en ondervonden en wat gisteren bevestigd moest worden, was het feit dat er een hemelsbreed verschil bestaat tussen de stiptheidscijfers zelf en de werkelijke stiptheid van de treinen.

Dat komt omdat de stiptheid wordt gemeten op het eindpunt en er onderweg waar de treinen serieuze vertragingen kunnen oplopen en waar reizigers aansluitingen kunnen missen, niet wordt gemeten. Dat komt onder meer ook omdat treinen die maximum 5 minuten vertraging hebben en treinen die worden afgeschaft niet worden meegerekend. Ook treinen die ergens stoppen en niet meer verder rijden, worden niet meegerekend.

De NMBS gebruikt dat systeem echter juist wel om een koppeling te maken met de jaarlijkse tariefverhogingen. Het wordt hoog tijd dat de treinen stipteer gaan rijden en dat de stipheidsmetingen met de werkelijkheid zouden overeenkomen. Daarvoor is de koppeling van de lonen van de NMBS-bazen slechts een lapmiddel. Ten eerste, ze zullen van deze maatregel die genomen zal worden niet van honger omkomen. Ten tweede, als dit gebeurt op basis van opgesmukte cijfers heeft het helemaal geen zin.

Ik zou van de staatssecretaris willen vernemen welke maatregelen hij nu heeft getroffen om aan die problematiek een oplossing te geven.

09.03 Valérie De Bue (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, à l'instar de mes collègues, j'ai été interpellée par la publication du rapport du médiateur concernant la SNCB. Le problème de la ponctualité des trains a été abordé à plusieurs reprises en commission et il est vrai que nous n'avons pas encore eu réellement de réponses concrètes.

Une plainte sur cinq concerne les problèmes de retard et les manques de correspondances. Beaucoup d'utilisateurs pointent les problèmes des cas de force majeure ainsi que les conséquences liées aux retards des trains, telles des correspondances ratées ou des rendez-vous manqués.

Le médiateur pointe l'attitude assez défensive de la SNCB par rapport à tous ces problèmes mais il fait également une série de propositions concrètes, notamment celle d'une nouvelle approche concertée en matière de calcul de statistiques entre la SNCB et les pouvoirs publics, ainsi qu'une période transitoire durant laquelle on ne lierait plus la régularité et les adaptations tarifaires.

Monsieur le secrétaire d'État, quelle est votre position par rapport à ces projets? Vous semblez en soutenir le principe.

Je rappelle également que le Comité consultatif des usagers a plusieurs fois relevé ce problème et qu'il a aussi défendu des propositions qui vont tout à fait dans le même sens.

09.04 Dylan Casaer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, er werden door de collega's al punten aangehaald die zeer terecht zijn, en het kader van mijn vraag is

vit au quotidien, il y a manifestement un abîme. Cette disparité s'explique en grande partie par le fait que les trains supprimés ne sont pas comptés, et que la ponctualité est calculée en fin de trajet. De même, les trains qui ne poursuivent pas leur trajet n'entrent pas dans les calculs. Il n'empêche que la SNCB invoque ces chiffres visiblement maquillés pour justifier les augmentations de tarifs. La SNCB doit réduire les retards et perfectionner son système de mesure. La proposition de lier les rémunérations des managers au degré de satisfaction de la clientèle ne constitue selon nous qu'un emplâtre sur une jambe de bois, d'autant plus qu'on se base sur des données faussées en matière de ponctualité.

Quelles mesures le ministre prendra-t-il pour résoudre le problème de la ponctualité?

09.03 Valérie De Bue (MR): Tal van NMBS-gebruikers klagen over vertragingen en gemiste aansluitingen. In zijn verslag doet de ombudsman voorstellen; hij pleit onder meer voor een nieuwe gezamenlijke aanpak met betrekking tot de statistieken, alsook voor de tijdelijke afschaffing van de link tussen tariefaanpassingen en stiptheid van de treinen. Het Raadgevend Comité van de Gebruikers heeft soortgelijke voorstellen gedaan.

Wat is uw standpunt in dat dossier?

09.04 Dylan Casaer (sp.a-spirit): Il ressort toutefois également du rapport du médiateur de la SNCB

uiteraard hetzelfde.

Het is misschien wel belangrijk om erop te wijzen – ik heb zijn rapport ook gelezen – dat de ombudsman aanduidt dat het verhaal van de NMBS van de voorbije jaren wel degelijk een succesverhaal is. Het is toch belangrijk om dat ook eens te benadrukken: het aantal reizigers is gestegen, het aantal abonnementen is gestegen en de service is op een aantal punten verbeterd. Stiptheid blijft echter inderdaad een pijnpunt en dat wordt door de reizigers blijkbaar ook zo ervaren. Waarschijnlijk is de reiziger de voorbije jaren wel veeleisender en mondiger geworden, al is dat op zich geen slecht punt.

Er zijn meer klachten, vooral langs Nederlandstalige kant, binnengekomen. Dat is misschien toch ook een belangrijke vaststelling.

De ombudsman formuleert een aantal suggesties over de berekeningswijze van de stiptheidscijfers. En terecht: stiptheid is, naast de prijs en andere service, een belangrijk element van het reizigerscontract dat de NMBS sluit met zijn gebruikers. Ik vind het belangrijk – collega De Padt heeft er ook op gewezen – dat naast de offensieve, commerciële strategie die de voorbije jaren met succes en onder positieve invloed op vraag van de regering werd ontwikkeld, onder andere aangaande tarieven en globale aanpak, er ook in de omgang met klanten op een meer volwassen, een meer offensieve en een commercieel bewustere manier wordt gehandeld. Als mensen vragen hebben over stiptheid, mogen die niet afgedaan worden met de opmerking dat zij met de auto toch ook in de file zouden staan. Dat soort dooddoeners is een beetje te gemakkelijk; het is precies de bedoeling dat de mensen niet de wagen, maar de trein nemen en dat er een offensief pakket wordt aangeboden.

Ik heb begrepen dat er overleg zou zijn omtrent de stiptheid en de berekeningswijze. Hoever staat het daarmee? Tegen wanneer zullen er resultaten zijn? Wie wordt daarbij betrokken? Ik neem aan dat ook de consument, de reiziger, daarbij betrokken wordt.

Een collega deed nogal smalend over de koppeling van de verloning van de top van de NMBS aan een aantal andere criteria dan louter bedrijfseconomische en financiële criteria. Ik vind dat wel degelijk een belangrijk punt. Klantentevredenheid, waaronder stiptheid, zou meegenomen kunnen worden in het verloningspakket en in de bonussen. Graag kreeg ik de bevestiging dat dit meetelt in de variabele verloning van de top.

09.05 Staatssecretaris **Bruno Tuybens**: Mijnheer de voorzitter, er is niet veel nieuws ten opzichte van wat de afgelopen weken en maanden onder meer in de commissie werd gezegd.

Ten eerste, ik twijfel er niet aan dat de metingen van Infrabel correct zijn: ze zijn gebaseerd op een Europees systeem, een afspraak en zijn op die manier vergelijkbaar. Waar ligt het probleem? Naar mijn aanvoelen zijn de wijze waarop de statistieken tot stand komen en de communicatie die daaruit voortvloeit niet meer aangepast aan de beleving op het terrein van de treingebruikers “op het perron” om zo te zeggen. Daar moet een wijziging worden aangebracht: er moet een meer aangepaste manier komen om statistisch materiaal te verzamelen, net als een aangepaste manier van communicatie en rapportering. Dat zal zeker en vast leiden tot meer begrip tussen de

que cette dernière a connu une *success story* au cours des dernières années. Le nombre de voyageurs a augmenté, à l’instar du nombre d’abonnements. Le service s’est sensiblement amélioré à plusieurs égards. La ponctualité continue toutefois à poser problème et les plaintes à ce sujet émanent principalement des voyageurs flamands. Le voyageur est peut-être devenu plus exigeant et plus assertif, ce qui n’est pas une mauvaise chose. La ponctualité constitue un élément important du contrat qui lie la SNCB au voyageur. La procédure de traitement des plaintes peut toujours être améliorée: la SNCB doit adopter une approche raisonnable du problème.

Une concertation serait menée à propos de la ponctualité et du mode de calcul de celle-ci. Où en est-on? Quand peut-on escompter des résultats? Quels sont les acteurs de cette concertation? Le consommateur en fait-il partie?

À mon sens, la liaison des traitements des managers de la SNCB à la satisfaction de la clientèle constitue tout de même un instrument important. Va-t-on l’instaurer?

09.05 **Bruno Tuybens**, secrétaire d’État: Les mesures réalisées par Infrabel sont exactes. Elles sont collectées selon un système européen et se prêtent dès lors à des comparaisons. Elles font apparaître une image positive mais elles sont contredites par les impressions exprimées par les voyageurs dans les gares. Il convient dès lors de mettre en place un système de collecte du matériel statistique plus efficace et les rapports et la communication

NMBS-groep en de reiziger.

Ten tweede, dat wil dus zeggen dat er effectief een systeem moet komen waarbij er ook in de tussenstations metingen komen. Zoals ook al aangeduid met verklaringen in de pers moet er ook meer weging komen naargelang er meer mensen op de trein zitten. Treinen op spitsuren zijn belangrijkere treinen voor de mensen dan sommige lokale treinen waarvan een tiental mensen gebruikmaakt.

Ten derde, er moet voor de afgeschafte treinen zeker ook een oplossing worden gevonden. In ieder geval ben ik blij met het aanbod van Infrabel en hun openheid daarvoor. Ik neem het initiatief om met het oog op de voorbereiding van een volgende beheersovereenkomst de betrokken relevante belanghebbenden rond de tafel te krijgen. Dat zijn Infrabel, de NMBS-vervoermaatschappij, het raadgevend comité der gebruikers of de consumenten zelf, de experten of ervaringsdeskundigen die daar uiteraard ook bij betrokken zijn. Het spreekt voor zich dat we ook de ombudsman daarin zullen kennen.

Zoals de heer Casaer heeft aangeduid, vind ook ik dat de NMBS-groep de verschillende commentaren van de reizigers wat meer ter harte zou mogen nemen. Zij zijn per definitie en in de praktijk de eerste ervaringsdeskundigen en de NMBS-groep mag dat wat meer ter harte nemen. Dat gebeurt op dit ogenblik wat te weinig.

De heer De Padt vraagt naar een evaluatie van het compensatiesysteem. In België hebben wij naar Europese normen toch wel een precedent geschapen door ook de regelmatige vertragingen van treinen in rekening te brengen. Inderdaad, minstens vijftigvertragingen op een periode van zes maanden van vijftien minuten telkens is naar Europese normen een nieuwigheid. Dat betekent dat er een ander referentiekader is. We gaan de evaluatie zeker en vast op het juiste moment houden. Dit spreekt vanzelf. Het mag in ieder geval bijgestuurd worden wanneer er duidelijke aspecten van verbetering naar voren kunnen worden gebracht.

Ten slotte zijn er de lonen die uiteraard vallen onder de verantwoordelijkheid van de raden van bestuur van de drie overheidsbedrijven binnen de NMBS-groep. Ik heb in ieder geval bezoek gekregen van de voorzitters van de drie raden van bestuur, die mij een plan hebben voorgesteld om effectief een groot gedeelte – minstens de helft – van de bonussen van de CEO's te laten afhangen van niet-financiële criteria. Stiptheid en klantentevredenheid zijn belangrijke aspecten in de weging daarvan. Ik heb in ieder geval aangegeven dat ik van dat plan ook voorstander ben. Op dit ogenblik zijn de raden van bestuur van de drie maatschappijen bezig dit verder te concretiseren.

09.06 Guido De Padt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik ben tevreden dat u meedenkt in de richting waarin de meeste leden van de commissie voor de Infrastructuur denken om een en ander bij te sturen. Ik heb wel een bedenking. Ik denk toch dat Infrabel, tegen de achtergrond dat de liberalisering van het personenvervoer over het spoor er eens komt, zich toch op een goede manier moet voorbereiden om de concurrentie toe te laten en die operatoren niet op te zadelen met een last die zij niet verdienen en waarvoor zij ook niet zullen betalen.

Wat de compensatie betreft, krijg ik toch de indruk dat men bijna een

en cette matière doivent se faire sur un mode approprié. Cette amélioration implique également une évaluation de la ponctualité dans les gares intermédiaires ainsi qu'une différenciation entre les trains très fréquentés et les autres. Les trains supprimés doivent également figurer dans les données. Je me félicite de la proposition formulée par Infrabel en la matière. Je m'engage à organiser une réunion avec les intéressés en vue de la préparation d'un nouveau contrat de gestion. Le médiateur et l'organisation des usagers y seront également conviés.

Je conviens que le groupe SNCB devrait être plus soucieux de l'avis des voyageurs qui, en définitive, constituent les premiers experts de terrain.

En instaurant son système de compensations, notre pays a cependant créé un véritable précédent au niveau européen puisqu'il est également tenu compte des petits retards fréquents. Mais sans doute une évaluation permettra-t-elle d'encore aller de l'avant.

Les rémunérations, enfin, sont du ressort de la responsabilité des conseils d'administration du groupe SNCB. Les trois présidents de ces conseils préparent un plan tendant à faire dépendre la moitié des bonis perçus par les CEO de critères tels que la ponctualité et le souci de la clientèle, une idée à laquelle je suis favorable.

09.06 Guido De Padt (VLD): Je me réjouis que le ministre conçoive la nécessité de corriger le tir. Je pense que dans le contexte d'une libéralisation future du transport de personnes, Infrabel doit se préparer correctement à autoriser la concurrence et ne pas infliger aux opérateurs une charge qu'ils ne méritent pas.

boekhouder moet zijn om alles bij te houden. Gedurende een half jaar moet men 25 keer vijftien minuten later zijn. Ik heb er vroeger al voor gepleit dat er automatisch, wanneer men op een vertraagde trein zit, een bericht van de treinbegeleider zou moeten komen waarin moet worden gemeld dat men een schadevergoeding of compensatie kan vragen. Nu worden de reizigers in het ongewisse gelaten. Ook die richtlijn kan eventueel vanuit uw ambt komen.

Je maintiens que le système de compensations revêt une trop grande complexité. Je plaide en faveur de la diffusion dans le train, à chaque retard, d'un message vocal de l'accompagnateur de train précisant quels sont les droits des voyageurs en matière de compensations. Le secrétaire d'État pourrait diffuser une directive en ce sens.

09.07 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord. Het feit dat u nu een aantal maatregelen aankondigt, lijkt mij niet meer dan normaal. Dat zou er nog moeten aan mankeren. Ik ben namelijk absoluut niet tevreden. Ik stel immers vast, niet alleen bij u maar ook bij andere leden van de regering, dat er een groot verschil tussen woord en daad is.

09.07 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Le secrétaire d'État annonce des mesures mais il est déjà bien trop tard. Chez lui également, il y a loin de la parole aux actes. Pendant des années, il a négligé l'avis du Comité des usagers. À présent que les élections sont imminentes, il multiplie soudain les initiatives. Mais son attitude manque de crédibilité.

Toen u in 2005 staatssecretaris werd, lag dit dossier op uw bureau, een advies van het Comité van de Gebruikers bij de NMBS over het beheerscontract tussen de Staat en de NMBS. Dat werd begin 2006 herhaald toen het over de tariefaanpassingen ging. U hebt het dossier laten liggen. U hebt daarmee niets gedaan. Nu is het natuurlijk alle hens aan dek, want er zijn verkiezingen in aantocht. Ik kan u echter verzekeren en ik ben ervan overtuigd dat dit ballonnetje op 10 juni zal worden doorprikt.

09.08 Valérie De Bue (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses.

09.08 Valérie De Bue (MR): De stiptheid is van essentieel belang als men het treingebruik wil aanmoedigen. Het imago van de NMBS moet dringend worden opgepoetst. Werd al een tijdschema opgesteld?

Si l'on veut continuer à favoriser l'utilisation des transports en commun, il faut un service de qualité et la ponctualité est l'un des premiers critères. J'espère donc que la concertation que vous envisagez ira dans ce sens.

Un planning a-t-il été établi? J'estime en effet qu'il ne faut pas traîner et qu'il est impératif de rehausser l'image de marque de la SNCB.

09.09 Dylan Casaer (sp.a-spirit): Ik dank de staatssecretaris voor het antwoord. Ik verwacht een uitgewerkt en moderner klachtenmanagement bij de NMBS.

09.09 Dylan Casaer (sp.a-spirit): J'espère que la gestion des plaintes va être développée et modernisée à la SNCB. Je note aussi que la rémunération variable est à l'étude.

Ten tweede, ik moet toch enigszins corrigeren wat daarnet werd gezegd. Twee maanden geleden is er rond stiptheid al heel wat te doen geweest. Niet iedereen binnen de NMBS was toen tevreden over het standpunt van de staatssecretaris dat eigenlijk in de lijn ligt van wat nu door eenieder wordt gevraagd.

Voici deux mois, la question de la ponctualité avait déjà suscité pas mal d'agitation. À l'époque, le point de vue adopté par le secrétaire d'État ne faisait pas l'unanimité au sein de la SNCB alors qu'il rejoint ce que tous demandent aujourd'hui.

Met betrekking tot de bonus en de variabele verloning neem ik akte van het feit dat dit in positieve zin evolueert en dat men daar wel degelijk mee bezig is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de M. François Bellot au secrétaire d'État aux Entreprises publiques, adjoint à la ministre du Budget et de la Protection de la consommation, sur "la distribution des imprimés électoraux par La Poste" (n° P1892)

10 Vraag van de heer François Bellot aan de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de minister van Begroting en Consumentenzaken, over "de verdeling van verkiezingsdrukwerk door De Post" (nr. P1892)

10.01 **François Bellot** (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, dans trois semaines commencera la campagne électorale durant laquelle un certain nombre d'entre nous auront le plaisir, l'honneur ou le devoir – chacun appréciera – de se présenter devant l'électeur.

Monsieur le secrétaire d'État, j'ai l'impression que La Poste voudrait que nous fassions campagne à temps partiel. En tout cas, si nous serons sur le terrain à temps plein, la distribution des imprimés électoraux se fera véritablement de manière partielle.

Pourquoi? J'ai découvert sur le site internet de La Poste que dans les conditions établies pendant la période pré-électorale (pendant les semaines 22 et 23, c'est-à-dire les semaines qui précèdent immédiatement les élections), tous les imprimés électoraux seront regroupés sur deux jours. Tous les imprimés seront placés dans un feuillet, dans une enveloppe appelée "Election pack", et seront distribués de manière globale le mercredi 6 et le jeudi 7 juin.

Pour les candidats ou les partis politiques qui se présentent à une élection, il s'agit d'un acte important de démocratie. Nous avons un devoir d'information à l'égard des citoyens pour présenter le bilan et les projets à venir. Je ne comprends donc pas pourquoi La Poste a fait ce choix, dans les quinze derniers jours, d'accepter de distribuer les écrits électoraux seulement sur quatre jours.

La dernière inquiétude dont je voudrais vous faire part est qu'il apparaît statistiquement que la fréquence de mise directe en poubelle des Postpacks est plus élevée que celle des autres documents qui parviennent dans les boîtes aux lettres.

Monsieur le secrétaire d'État, j'aurais voulu savoir quelle était votre analyse de la situation? Envisagez-vous de solliciter de la part de La Poste de ne pas réaliser ce regroupement en Postpack ou en Election pack, sachant que ce ne se fera pas dans une enveloppe plastique mais dans une enveloppe entièrement opaque pour éviter de donner l'avantage à celui qui est placé devant ou derrière.

Nous ne pouvons en effet pas comparer une campagne électorale à une campagne publicitaire d'un produit, qu'il soit alimentaire ou de bricolage.

Selon moi, il convient d'analyser en profondeur l'impact que cela peut représenter dans le cadre de l'organisation d'une campagne électorale.

10.02 **Bruno Tuybens**, secrétaire d'État: Monsieur Bellot, La Poste m'a indiqué, comme vous l'avez dit, que pendant les deux semaines qui précèdent les élections, elle allait distribuer les imprimés

10.01 **François Bellot** (MR): De Post is blijkbaar van plan om een deeltijdse verkiezingscampagne op te zetten. Op haar website heb ik kunnen lezen dat in de weken voorafgaand aan de verkiezingen al het verkiezingsdrukwerk in een ondoorschijnende enveloppe – *election pack* gedoopt – zou worden gestoken. Uit de statistieken blijkt dat dergelijke gemeenschappelijke zendingen nog sneller dan andere in de prullenmand eindigen. De verkiezingscampagne is geen reclamecampagne en we moeten onze informatieplicht ten aanzien van de burgers nakomen.

10.02 Staatssecretaris **Bruno Tuybens**: Gedurende de twee weken voorafgaand aan de

électorales non adressés chaque mercredi et chaque jeudi, soit les 30 et 31 mai et les 6 et 7 juin. La raison en est que les lundis et mardis, il y a beaucoup de publicités à distribuer. Cela signifie qu'il y aura des restrictions opérationnelles pour les facteurs.

Suite à ma question au début de la semaine, M. Thijs m'a indiqué qu'il allait essayer de trouver une solution pour augmenter la flexibilité, notamment pour le vendredi, jour où il n'y a pas beaucoup de publicités à distribuer. Je dirais qu'il s'agit là d'un pas dans notre direction.

En ce qui concerne les recommandations aux facteurs vis-à-vis de "l'Election pack", les différentes brochures seront distribuées séparément. Elles ne seront donc pas regroupées sous une seule enveloppe. En tout cas, j'ai demandé à La Poste de m'informer des recommandations et de les diffuser d'une manière transparente. De la sorte, tout le monde saura à l'avance comment les choses se dérouleront.

J'espère que ceci sera de nature à apaiser vos craintes.

10.03 François Bellot (MR): Monsieur le président, le site de La Poste explique bien la stratégie qui sera suivie mais nous n'avons pas de recul et nous n'avons aucune analyse de l'impact d'une telle manière d'agir.

Ce qui m'inquiète le plus, c'est de connaître le comportement d'une frange importante de la population lorsqu'elle voit arriver un pack: il prend directement la direction de la poubelle. Alors que quand les personnes se voient accrochées par un sigle, un visage ou par autre chose – c'est une technique de marketing –, elles prennent le document.

Mon inquiétude est de voir arriver ce pack sous une forme anonyme. Il sera indiqué "imprimé électoral" et les gens le jeteront à la poubelle!

Nous ne sommes pas des candidats à temps partiel; nous ne sommes pas des candidats partiels. Or, cela me donne l'impression que ce sera une distribution à temps partiel. Quatre jours de distribution sur les quinze derniers jours, je regrette, mais c'est insuffisant!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Agenda **11** Agenda

Le **président**: Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 11 avril 2007, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi, les points suivants:

- le projet de loi modifiant la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur (n°s 2983/1 à 5);
- le projet de loi modifiant la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions et la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions (n°s 2506/1 à 3);
- le projet de loi fixant un cadre juridique pour certains prestataires de services de confiance (n°s 2802/1 à 4);
- le projet de loi portant assentiment à la Convention des Nations unies contre la corruption, faite à New

verkiezingen zal De Post elke woensdag en donderdag ongeadresseerd verkiezingsdrukwerk verdelen. Op maandag en dinsdag belandt er immers al veel reclame in de brievenbussen. Voor de vrijdagen zoekt de heer Thijs een flexibeler oplossing, in de zin van uw verzoek. De *election packs* worden apart verdeeld. Ik heb er tevens op aangedrongen dat de procedure voor de verdeling zo doorzichtig mogelijk zou zijn.

10.03 François Bellot (MR): Op de website van De Post wordt het beleid dan wel duidelijk uiteengezet, een impactanalyse ontbreekt. Tal van burgers zullen een dergelijk anoniem 'pack' met opschrift 'verkiezingsdrukwerk' immers meteen weggooiën zonder dat hun aandacht door een gezicht of een slagzin wordt getrokken.

Vier dagen verdeling tijdens de twee weken voorafgaand aan de verkiezingen is onvoldoende.

York le 31 octobre 2003 (transmis par le Sénat) (n° 3053/1).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 11 april 2007, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag volgende punten in te schrijven:

- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument (nrs 2983/1 tot 5);
- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen en van de uitleveringswet van 15 maart 1874 (nrs 2506/1 tot 3);
- het wetsontwerp tot vaststelling van een juridisch kader voor bepaalde verleners van vertrouwensdiensten (nrs 2802/1 tot 4);
- het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de corruptie, gedaan te New York op 31 oktober 2003 (overgezonden door de Senaat) (nr. 3053/1).

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Mijnheer Tant, u wenst het woord over de agenda.

11.01 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, precies in het kader van de organisatie van de werkzaamheden wens ik het woord. U weet dat wij enkele weken geleden in de Conferentie van voorzitters een akkoord hadden bereikt over de voorwaarden waarop het Parlement bereid was om tijdens de paasvakantie de werkzaamheden voortijdig te hervatten. Dit akkoord is tot stand gekomen met onze medewerking en wij zijn dan ook consequent geweest wat de aanwezigheid betreft van het merendeel van onze collega's in het halfroond.

Ik zou echter toch eens wat verduidelijking willen krijgen van u. Ten eerste, u herinnert zich dat een van de voorwaarden was dat er een significante inhaalbeweging zou moeten gebeuren vanwege de regering inzake de antwoorden op de gestelde parlementaire vragen. Ik zou de stand van zaken op vandaag van u wel eens willen vernemen.

Ten tweede, wij gingen ermee akkoord op voorwaarde dat de leden van de regering aanwezig zouden zijn. Mijn fractie en ik stellen vast dat een aantal artikelen, zelfs van de programmawet, deze week niet kunnen besproken worden door de afwezigheid van minister Dupont en staatssecretaris Mandaila. U hebt gisteren in de Conferentie beloofd dat u zou nakijken wat de motivatie was van hun afwezigheid. Voor wij formeel de vergadering inhoudelijk aanvangen zou ik dus willen weten waarin die motivatie precies bestaat.

Mijnheer de voorzitter, gisteren hebben we het ook even gehad over de rol die u hebt menen te moeten spelen wat het vragen van een advies betreft over een wetsontwerp in verband met spoorwegaangelegenheden. Dit ontwerp is hier in de Kamer aanhangig gemaakt zonder het vereiste advies van de Raad van State. U hebt daardoor zelf het advies gevraagd. Dit is natuurlijk een totaal ongebruikelijke manier van werken. U zou ook dit onderzoeken. Ik wens de uitslag van dit onderzoek van u te vernemen.

Ik wil erop wijzen dat deze regering, door de laattijdigheid waarmee ze een aantal teksten heeft ingediend, zichzelf nu in grote tijdsnood heeft

11.01 Paul Tant (CD&V): Il y a quelques semaines, nous avons conclu un accord au sein de la Conférence des présidents sur la reprise anticipée des activités parlementaires pendant les vacances de Pâques. Des conditions y étaient liées. Une première condition était que le gouvernement rattrape une partie significative de son retard en ce qui concerne les réponses aux questions parlementaires. Où en est-on sur ce plan?

Une deuxième condition concernait la présence des membres du gouvernement. Nous avons constaté que plusieurs textes n'ont pas pu être examinés hier en commission parce que M. Dupont et la secrétaire d'État Mme Mandaila étaient absents. Cette absence reposait-elle sur des motifs valables?

Le projet de loi sur les matières ferroviaires a été déposé à la Chambre sans l'avis obligatoire du Conseil d'État. Le président a alors lui-même sollicité cet avis ; cette procédure est pour le moins inhabituelle. J'aimerais obtenir quelques mots d'explication à ce sujet.

En déposant tardivement une

gebracht. Dat kan evenwel toch geen reden zijn om een aantal zelfs door de wet voorgeschreven procedureregels te overtreden. Ik heb het in concreto over de wetgeving op de Raad van State die bepaalt dat, wanneer het gaat over regeringsinitiatieven, reeds bij de indiening in de Kamer het advies van de Raad van State erbij moet zitten. Dat is niet zo. Mijnheer de voorzitter, hoe reageert u en hoe reageert de Kamer hierop?

Ik zwijg dan nog over het feit, collega's, dat in een andere commissie, de commissie voor de Sociale Zaken, het thans zover gekomen is dat in plaats dat de parlementaire stukken door de diensten van de Kamer onder de collega's verspreid worden, de minister daarvoor voortaan zelf instaat. Ik stel dat maar vast. Ik meen te weten dat conform de afspraken in de Conferentie van voorzitters de behandeling niet is aangevangen in die commissie en dat men zich beperkt heeft tot de inleiding van de minister.

Vooraf, voorzitter, het volgende. U zou de regering vragen een aantal artikelen uit de programmawet te schrappen en al dan niet het voorwerp te laten zijn van een in te dienen ontwerp. Ik wil daarover klaarheid, nu! Ik wil weten hoe de regering daarop reageert. Ik meen dat dit een terechte vraag is, omdat u zelf gisteren gezegd hebt dat u dat voorstel zou doen aan de regering.

Voorzitter, ik merk – en eigenlijk doet ons dat genoeg – dat een aantal mensen op de publieke tribune aanwezig is om het wetsontwerp in verband met de Civiele Veiligheid hier te zien behandelen en te horen hoe de standpunten van de ene en de andere zijn in deze. Het zou wel goed zijn, voorzitter, dat u die mensen diets maakt dat zoals de werkzaamheden nu georganiseerd zijn de kans zeer reëel is dat de behandeling daarvan pas zal aanvangen om 23.00 uur, om 24.00 uur, of om 01.00 uur vannacht; wij zullen zien.

In elk geval, voorzitter, is het de mening van mijn fractie dat de behandeling van dergelijke belangrijke hervormingen – en de aanwezigheid van de rechtstreeks betrokkenen is daarvan het beste bewijs – verdient op een nuttig moment te gebeuren en niet ergens midden in de nacht. Ik vraag mij dus af of die behandeling niet vervroegd kan worden, bijvoorbeeld door ermee te starten bij de behandeling van de punten van vandaag, dan wel of wij er niet beter aan doen dat punt te verdagen. Ik zal naar uw mening luisteren, voorzitter, en daar conclusies uit trekken. Er zou overwogen kunnen worden de behandeling van dat punt uit te stellen, maar dan te voorzien in de behandeling op een moment dat de geïnteresseerden hier effectief aanwezig kunnen zijn.

Ten slotte, voorzitter, wil ik namens mijn fractie nog nadrukkelijk zeggen dat wij afstand nemen van een aantal verklaringen van uwentwege, waarbij u een parallel hebt gemaakt tussen Vlaamsnationalisten en verstandelijk gehandicapten.

U bent daar niet een beetje maar helemaal uit uw rol als voorzitter gevallen. Ik moet u zeggen dat wij ons daarvan zeer nadrukkelijk wensen te distantiëren.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, ofschoon dat laatste punt niet in mijn hoedanigheid als voorzitter was, betreur ik die zin. Ik zeg het hier duidelijk.

série de textes, le gouvernement s'est lui-même imposé des délais très serrés. Cette situation ne justifie toutefois pas le non-respect d'un certain nombre de règles de procédure légales. La législation relative au Conseil d'État dispose que les initiatives gouvernementales doivent inclure l'avis de ce dernier dès leur dépôt à la Chambre. Quelle est la réaction du président à ce sujet ?

En commission des Affaires sociales, la situation est entre-temps devenue telle que les documents parlementaires ne sont plus distribués par les services de la Chambre mais par le ministre lui-même ! Conformément à ce qui avait été convenu lors de la Conférence, l'examen n'a pas débuté en commission.

Le président de la Chambre devait demander au gouvernement de retirer plusieurs articles de la loi-programme et de les faire examiner sous la forme de projets de loi distincts. Qu'en pense le gouvernement?

Des personnes qui souhaitent assister à la discussion du projet de loi relatif à la sécurité civile sont actuellement présentes dans la tribune du public. Peut-être faudrait-il tout de même les informer qu'il y a de fortes chances que ce projet ne soit examiné que vers minuit ou même plus tard. J'estime qu'il faut pouvoir débattre de réformes importantes à une heure décente et pas en pleine nuit. Je propose donc d'avancer l'heure de la discussion du projet ou de reporter celle-ci à la prochaine séance.

Enfin, nous entendons résolument nous distancier des propos tenus récemment par le président où il a comparé les nationalistes flamands à des handicapés.

Le **président**: Je n'ai pas tenu ces propos en ma qualité de président de la Chambre, mais je les

regrette toutefois.

11.02 Joseph Arens (cdH): Monsieur le président, nous avons aujourd'hui à l'ordre du jour la réforme des services de secours. Traiter ce dossier très tard en soirée, pour ne pas dire durant la nuit, me semble vraiment impossible vu l'importance de cette réforme. Je vous demande donc de traiter ce dossier le plus rapidement possible.

11.02 Joseph Arens (cdH): Het dossier inzake de hervorming van de hulpdiensten is te belangrijk om het 's avonds laat of zelfs 's nachts af te haspelen. Ik vraag dan ook dat we het zo snel mogelijk zouden behandelen.

Le **président**: Il faut pour cela que je m'arrange avec le ministre. Pour l'instant, je tente de répondre aux questions de M. Tant.

11.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb het daarjuist niet helemaal duidelijk verstaan. Ik moet natuurlijk bijtreden wat collega Tant zojuist heeft gezegd in verband met de fameuze uitspraak waar u de link hebt gelegd tussen Vlaams-nationalisten en mentaal gehandicapten, wat zowel beledigend is voor mentaal gehandicapten uiteraard, als voor onszelf, als parlementslid.

11.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Je me rallie aux observations de M. Tant en ce qui concerne les propos tenus par le président. La comparaison que ce dernier a établie est injurieuse, en effet, tant vis-à-vis des nationalistes flamands qu'à l'égard des personnes souffrant d'un handicap mental. Cette déclaration était extrêmement blessante. Pourtant, au cours de cette législature, le président a maintes fois montré qu'il était le président de tous les parlementaires et il a fait preuve de grandeur et de sérieux envers les nationalistes flamands aussi. Puis-je comprendre que le président présente ses excuses?

U heeft u de voorbije 4 jaar op een aantal vlakken getoond als voorzitter van alle parlementsleden en u ten opzichte ook van de Vlaams-nationalisten in het Parlement op een grootmoedige en ernstige manier gedragen. Maar dit was er echt over. Dat is voor ons heel pijnlijk overgekomen. Mag ik begrijpen uit wat u daarnet hebt gezegd, dat u zich excuseert voor die uitspraak?

De **voorzitter**: Ik neem afstand, er kunnen dingen gebeuren waar men niet altijd het meesterschap over heeft, ook in het nazien van het een of het andere. Maar *errare humanum est, perseverare diabolicum* in het Nederlands.

Le **président**: Je souhaite me distancier de ces propos. Ils pèsent sur ma conscience depuis quelque temps déjà. *Errare humanum est, sed perseverare diabolicum.*

11.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, wij nemen daar nota van.

11.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Nous en prenons acte.

De **voorzitter**: Het ligt al een paar dagen op mijn lever, als ik het cru mag zeggen.

Le **président**: M. Tant soulève une question importante concernant le projet de loi relatif au réseau diablo. Celui-ci doit être examiné d'urgence, car un contrat de concession vient à échéance et il pourrait s'écouler un certain délai, après les élections, avant que la Chambre reprenne ses activités à plein régime.

Mijnheer Tant, ik zal proberen te antwoorden, zo goed als ik kan.

Een belangrijke vraag die u gesteld hebt, betreft het wetsontwerp inzake de spoorwegendiabolo. Wat is daar mijn standpunt geweest? U weet dat ik transparantie beoog en ik ben dat aan de Kamer verplicht.

Voor een aantal redenen is dat wetsontwerp wat de materie betreft dringend. Ik zou u het lang kunnen uitleggen; het komt erop neer dat er een verval van een concessieovereenkomst is.

Le gouvernement avait demandé l'avis du Conseil d'État, mais celui-ci a estimé que la demande n'était

Ten tweede heb ik de indruk zoals iedereen dat de hervatting van de werkzaamheden van de Kamer een tijdje kan duren, vooraleer wij opnieuw op volle, normale snelheid werken.

Ten derde, en hier komt de reden van mijn beslissing, de regering – en ik oordeel niet, maar ik stel vast – heeft een advies gevraagd aan de Raad van State. De vraag voor advies bleek voor de Raad van State – en ik oordeel daar niet over – onvoldoende gemotiveerd. De Raad van State oordeelde dat de vraag onvoldoende gemotiveerd was om de hoogdringendheid te verantwoorden. De Raad van State, in zijn wijsheid, had een week of vier of vijf geleden een brief gestuurd, die ik trouwens meegedeeld heb aan de fractieleiders "bede in die omstandigheden zeer expliciet uit te leggen waarom u die urgentie vraagt".

Wat heb ik dan gedaan? Er waren mogelijkheden, u kent de techniek van ons Huis zeer goed. Leden hadden het ontwerp kunnen overnemen in de vorm van een voorstel. Maar dan ontstond er een probleem dat men op een zeker ogenblik alle adviezen voor een aantal artikelen van het wetsontwerp aan de Gewesten had moeten opvragen. Dan hadden wij een onoverkomelijke vertraging gehad.

Wat heb ik dan gedaan? U moet het advies lezen, als u mij dat genoeg wil doen. Ik heb zeer expliciet, wat vroeger had kunnen gebeuren, op een uitgebreide wijze in mijn vraag om advies aan de Raad van State, een aantal elementen, ongeveer anderhalve bladzijde argumentatie waarvan ik dacht dat ze correct was, aangevoerd om de hoogdringendheid van het advies te verantwoorden. Ik stond voor een moeilijkheid, ik beken dat zeer oprecht. Er was een belangrijke vervaldatum. Indien eventueel de klassieke vraag door indiening van een wetsvoorstel het wetsontwerp zou vervangen hebben, dan moest men de hele procedure van de consultaties in voorkomend geval hernemen, met alle moeilijkheden van dien. Ik beken dat ik die keuze heb gemaakt. Als men de urgentie bij het begin even sterk had gemotiveerd, dan was die keuze voor mij misschien iets gemakkelijker geweest. U ziet dat ik open kaart speel met de Kamer. Het tegendeel zou spijtig zijn.

Twee, wat betreft de vragen is het juist dat wij uitdrukkelijk – een of twee keer, ik weet het niet precies meer – drie voorwaarden hebben gesteld in onze conferentie van twee of drie weken geleden. De eerste voorwaarde was dat we tijdig de wetsontwerpen moesten ontvangen. Omwille van die voorwaarde heb ik u gevraagd om dinsdag, eergisteren dus, geen commissievergadering te houden om de tijdspanne tussen de indiening van de programmawet en de behandeling in de commissie toch lichtjes buiten de twee paasdagen te houden. Dat is min of meer goed afgelopen. Post scriptum, ik heb de regering gevraagd om uit het zogenaamde ontwerp van programmawet een beperkte reeks artikelen te halen waarover ik het gisteren had. Ik heb ze meegedeeld aan de Conferentie. Ik zal zien hoever dat nu staat. De tweede voorwaarde was dat we een quorum moesten hebben. Ik moet u zeggen dat als wij hier vandaag geen quorum hebben, u een woedende voorzitter zult zien.

(...): ...

De **voorzitter**: U kent het systeem. Ik zal dat nagaan bij de stemmingen, op de normale wijze.

pas suffisamment motivée pour justifier l'urgence. J'ai fait transmettre voici trois ou quatre semaines aux chefs des groupes politiques le courrier dans lequel le Conseil d'État demande que l'urgence soit dûment motivée.

Les membres avaient naturellement la possibilité de reprendre le projet en tant que proposition de loi. Mais il fallait alors adresser toutes les demandes d'avis aux Régions, ce qui aurait pris énormément de temps. J'ai dès lors décidé d'exposer moi-même explicitement les arguments plaidant en faveur de l'urgence.

La Conférence des présidents avait posé trois conditions pour convoquer la Chambre de manière anticipée. Premièrement, nous devons pouvoir disposer à temps de tous les projets de loi. Comme l'a dit M. Tant, j'ai également demandé au gouvernement de retirer quelques articles de la loi-programme. Je verrai ce qu'il en est de ce point de vue là.

Deuxièmement, il faut que le quorum soit atteint. Si cela ne devait pas être le cas, vous verrez tout à l'heure un président fort en colère!

11.05 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, gaan we discussiëren tot een stuk in de nacht om dan vast te stellen dat we niet in aantal zijn?

De **voorzitter:** Ik begrijp wat u wil zeggen. Ik zal proberen mijn voorzorgen te nemen.

Ten derde, wat betreft de vragen, het volgende. Ik heb elke minister hieromtrent aangeschreven, de laatste week van maart of de eerste week van april. Dat heeft ook de premier gedaan. Ik heb een kopie van de brieven van de premier overgemaakt aan de collega's in de Conferentie. Hij heeft op 27 of 28 maart jongstleden bij een aantal collega's dringend geïnsisteerd. Het is zo dat er een aantal vragen is bijgekomen.

300, 400, 500 vragen zijn er de voorbije dagen toegekomen, mijnheer Van der Maelen. Daar doelt de heer Tant echter niet op. Ik hoop dat wij de achterstand - het gaat veel beter - kunnen inlopen. Ik heb de Kamer dan heel correct geïnformeerd over die laatste bemerking, denk ik. Ik heb mijn houding meegegeven. Wanneer ik het hier zeg, staat het geboekt. Ik weet dus zeer goed waarom ik het doe.

Laissez-moi faire, monsieur Arens! Je vais regarder. Il faut aussi avertir les collègues qui souhaitent participer au débat. Je vais donc m'en occuper. Nous sommes habitués à ce type de travail, mais je ne voudrais pas que des projets que vous estimez importants soient débattus à des moments inopportuns.

Laissez-moi le temps d'examiner le paquet de documents qui se trouve devant moi, et je ferai une proposition à ce sujet.

Ik meen dat ik daarmee op al uw vragen, collega's Tant en Arens, heel duidelijk heb geantwoord. Ik moet u zeggen – dit is niet mijn gewoonte – dat hetgeen collega Laeremans heeft gezegd, mij in zekere mate toch heeft getroffen. Ik zeg niet meer dan dat.

11.06 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor uw antwoorden op de meeste vragen. Er blijft in elk geval onduidelijkheid over een van de voorwaarden die wij gesteld hadden om hier deze week te vergaderen, wat haar invulling betreft, namelijk de aanwezigheid van ministers. Ik wil dus klaarheid daarover. Waarom waren de beide excellenties niet aanwezig bij de bespreking van hun bepalingen in de programmawet.

De **voorzitter:** Mijnheer Tant, u hebt gelijk. Ik heb daarop niet geantwoord. Ik heb het laten vragen. Ik heb nog geen antwoord wat betreft de afwezigheid van minister Dupont.

Van mevrouw Mandaila heb ik al lang geleden een brief gekregen. Als u dat wenst, zal ik hem u bezorgen. Zij staat trouwens vermeld als afwezig, maar van de heer Dupont heb ik op dit ogenblik nog geen antwoord.

11.05 Tony Van Parys (CD&V): Nous allons donc nous réunir jusque tard dans la nuit pour peut-être constater au moment du vote que le quorum n'est pas atteint ?

Le **président:** Je prendrai mes précautions!

Troisièmement, j'ai adressé à la fin du mois de mars une lettre à chaque ministre concernant les réponses à donner aux questions. Le premier ministre en a fait de même. Nous avons encore reçu entre trois cents et cinq cents questions au cours des derniers jours. J'espère que nous pourrions résorber le retard.

Il faut avertir les collègues qui souhaitent participer au débat, de même que les ministres ; je ne voudrais pas que des projets importants soient débattus à des moments inopportuns. Laissez-moi le temps, je ferai une proposition à ce sujet.

J'ajouterai que les propos que vient de tenir M. Laeremans retiennent mon attention.

11.06 Paul Tant (CD&V): L'une des conditions fixées pour le retour anticipé était également la présence des ministres dans cet hémicycle. Je n'ai toujours pas obtenu d'explication concernant l'absence du ministre Dupont et de la secrétaire d'État, Mme Mandaila.

Le **président:** Mme Mandaila m'a adressé un courrier il y a un certain temps déjà. Je puis le communiquer à M. Tant s'il le souhaite. Son absence est valablement justifiée. Quant au ministre Dupont, je n'ai pas encore obtenu de réponse de sa part.

11.07 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je pense que ce matin, M. Dupont était présent! Ce matin!

11.07 Minister **Laurette Onkelinx**: De heer Dupont was vanochtend aanwezig in de commissie!

Le **président**: Oui, mais, c'est normal, M. Dupont n'est pas répertorié parmi les ministres absents!

11.08 Laurette Onkelinx, ministre: Ce matin, il défendait un projet en commission!

Le **président**: Madame Onkelinx, c'est la raison pour laquelle M. Tant a dit, hier, ne pas vouloir discuter cette partie – j'ignore quel article - en commission en l'absence de M. Dupont. On m'avait signalé, hier, qu'il n'était effectivement pas présent. Je vérifie. Si est présent au Sénat, il peut, dans ce cas, être également parmi nous!

De **voorzitter**: De heer Tant wilde dat gedeelte in de commissie inderdaad niet bespreken in afwezigheid van de heer Dupont. Ik laat een en ander natrekken: als hij zich in de Senaat bevindt, kan hij zich bij ons voegen!

11.09 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil in alle klarheid een antwoord. Mevrouw Mandaila Malamba heeft u een brief geschreven. Ik hoop dat die brief geschikt is om door andere ogen gelezen te worden dan de uwe.

11.09 **Paul Tant** (CD&V): Je souhaiterais connaître les motifs exacts des deux absences. J'espère que le courrier de la secrétaire d'État, Mme Mandaila, est clair.

De **voorzitter**: Ik vermoed van niet.

11.10 Paul Tant (CD&V): In elk geval, in de mate dat er daar een uitklaring gegeven wordt van de motieven van haar afwezigheid, wensen wij die te kennen. Hetzelfde geldt voor de heer Dupont.

11.10 **Paul Tant** (CD&V): Mon groupe a soutenu le projet de loi portant des dispositions concernant le chemin de fer eu égard à l'urgence en termes de contenu. Les constitutionnalistes indiquent toutefois que pour qu'une démocratie fonctionne bien, les règles de procédure doivent primer les arguments de fond. En l'espèce, le contenu prime la procédure. On ne peut créer un précédent.

Mijnheer de voorzitter, ten slotte, u hebt terecht lang stilgestaan bij de spoorwegbepaling. Het is ons bekend. Mijn fractie heeft dit ontwerp mee goedgekeurd vanwege de inhoudelijke hoogdringendheid ervan. U weet net zo goed als ik dat eminente grondwetspecialisten goedmenende parlementairen verwittigen door te zeggen dat, als men een democratie behoorlijk wil laten functioneren, de procedurevoorschriften primeren op de inhoudelijke belangen die op het spel staan. Hetgeen wij hier doen, is nochtans de inhoudelijke overweging laten prevaleren. Dit kan geen precedent zijn. U moet goed weten waaraan u begint.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, ik heb tientallen jaren Engels recht gedoceerd. Een van de hoofdzinnen van het Engels recht is: "Remedies preside rights", procedure haalt het op de grond.

Le **président**: "*Remedies precede rights*" dit le droit anglais. La procédure prévaut. Étant donné que ma demande d'urgence était toutefois largement motivée, le Conseil d'État a rendu un avis dans les cinq jours.

Ik heb lang bij dat punt stilgestaan, in eer en geweten, omdat het hier een wijze was van de Raad van State die gezegd heeft dat als men nog de urgentie wenst te gebruiken, men dat kan, maar deze dan uitgebreid moet motiveren.

Als u goed kijkt – ik herhaal het voor de tweede keer – naar mijn vraag om advies, is de urgentie bijzonder gedetailleerd en heeft de Raad van State binnen de vijf dagen het advies willen geven, wat niet onbelangrijk was. Er is het algemeen belang, dat ik hier ter harte moest nemen.

11.11 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij moeten daarover

11.11 **Paul Tant** (CD&V): La loi

niet blijven praten, maar ik wil toch nog het volgende zeggen. Het is niet voor niets dat in de wet op de Raad van State uitdrukkelijk bepaald is dat de regering het advies voorafgaand aan de indiening moet vragen. De regering heeft dit nu niet gedaan. Ze heeft dit niet gedaan omdat ze volgens de Raad van State niet voldoende motief had om zich op de hoogdringendheid te beroepen.

De logische consequentie zou moeten zijn dat wij dit in die omstandigheden niet behandelen en dat de regering een nieuwe motivatie van de hoogdringendheid moet voorleggen. In die zin biedt hetgeen u gedaan hebt geen oplossing voor dit probleem. Het geeft de schijn van een oplossing. U hebt daarmee eens te meer de regering willen depanneren, wat ik tot op zekere hoogte begrijp in de huidige stand van zaken.

Mijnheer de voorzitter, ik herhaal het. Dit kan geen precedent zijn.

De **voorzitter**: U hebt gelijk. Ik heb dit afgewogen, ik heb de verantwoordelijkheid genomen, en ik deel dit in de plenaire vergadering mee.

sur le Conseil d'État prévoit explicitement que le gouvernement doit solliciter l'avis du Conseil avant de déposer un projet. Le gouvernement ne l'a pas fait parce qu'en réalité, il ne pouvait motiver suffisamment la demande d'urgence. La conséquence logique serait que ce projet ne soit pas examiné. Le président cherche à venir en aide au gouvernement mais la solution qu'il propose n'est qu'apparente. Il faut éviter de créer un précédent.

Le **président**: J'ai pesé le pour et le contre et j'assume pleinement la responsabilité de mon choix.

11.12 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij krijgen dus klaarheid over de Civiele Veiligheid?

De **voorzitter**: Ja, dat zal ik nakijken.

11.13 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor ons is het het een of het ander. Ofwel behandelen wij dit nu...

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, geef mij de tijd om na te gaan wat ik kan doen en of ik de minister eventueel kan verwittigen. Geef mij een half uur de tijd om dit rond te krijgen. Ik kom erop terug.

11.14 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij wachten ook met enig ongeduld op de brief van mevrouw Mandaila.

12 Renvoi en commission

12 Terugzending naar commissie

Le **président**: J'ai reçu des amendements de M. Hans Bonte sur le projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux accidents du travail, aux maladies professionnelles et au fonds amiante, en ce qui concerne les cohabitants légaux (transmis par le Sénat) (n°s 2984/1 à 4).

Ik heb amendementen ontvangen van de heer Hans Bonte op het wetsontwerp houdende wijziging van diverse bepalingen betreffende arbeidsongevallen, beroepsziekten en het asbestfonds met betrekking tot wettelijk samenwonenden (overgezonden door de Senaat) (nrs 2984/1 tot 4).

Je vous propose de renvoyer ces amendements en commission des Affaires sociales et de réunir la commission immédiatement.

Ik stel u voor deze amendementen terug te zenden naar de commissie voor de Sociale Zaken en deze onmiddellijk bijeen te roepen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Mijnheer Borginon, hebt u een vraag over dit punt?

12.01 **Alfons Borginon** (VLD): Mijnheer de voorzitter, voor de duidelijkheid, ik had begrepen dat de commissie vandaag nog zou bijeenkomen?

De **voorzitter**: Ja, inderdaad. Als ik zeg "onmiddellijk", dan betekent dat "vandaag". "Onmiddellijk" kan immers niet "morgen" betekenen, althans niet voor mij.

Je vous propose également de renvoyer à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société les amendements du gouvernement au projet de loi-programme (n° 3058/3).
Ik stel u eveneens voor de amendementen op het ontwerp van programmawet (nr. 3058/3) naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing terug te zenden.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

- 13** Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise (2540/1-8)
- Proposition de loi modifiant l'article 975 du Code judiciaire, en ce qui concerne le rapport sur l'état d'avancement des experts (73/1-3)
  - Proposition de loi modifiant les dispositions du Code judiciaire relatives à l'expertise judiciaire (432/1-3)
  - Proposition de loi modifiant les articles 965, 981 et 989 du Code judiciaire en vue d'accélérer les procédures d'expertise (1025/1-3)
  - Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise judiciaire (1347/1-3)
  - Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise (1535/1-3)
  - Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise (1806/1-2)
- 13** Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek (2540/1-8)
- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 975 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het voortgangsrapport van de deskundigen (73/1-3)
  - Wetsvoorstel tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek (432/1-3)
  - Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 965, 981 en 989 van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de procedures voor het deskundigenonderzoek te versnellen (1025/1-3)
  - Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat het gerechtelijk deskundigenonderzoek betreft (1347/1-3)
  - Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek (1535/1-3)
  - Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de expertise (1806/1-2)

Propositions déposées par:
Voorstellen ingediend door:

- 2540: Alain Courtois, Alfons Borginon, Éric Massin, Liesbeth Van der Auwera, Walter Muls, Melchior Wathelet
- 73: Philippe Monfils
- 432: Melchior Wathelet
- 1025: Melchior Wathelet, Marie Nagy
- 1347: Éric Massin, Sophie Pécriaux, Karine Lalieux
- 1535: Alfons Borginon, Martine Taelman, Claude Marinower, Sabien Lahaye-Battheu
- 1806: Tony Van Parys, Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten, Liesbeth Van der Auwera

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces propositions de loi. (*Assentiment*)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze wetsvoorstellen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

13.01 **Valérie Déom**, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie à mon rapport écrit.

13.01 **Valérie Déom**, rapporteur: Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

Le **président**: Sont inscrits dans le cadre de la discussion générale: mevrouw Van der Auwera, M. Courtois, de heer Borginon et M. Wathelet.

Monsieur Monfils, vous avez déposé une proposition concernant les experts judiciaires, souhaitez-vous intervenir dans la discussion générale?

13.02 **Philippe Monfils** (MR): Non.

13.03 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, onze fractie zal zich onthouden bij de stemming over het voorliggend wetsvoorstel.

13.03 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Le CD&V est demandeur d'une efficacité accrue de l'expertise judiciaire où le juge jouerait un rôle plus actif, où l'accent serait mis sur le principe de subsidiarité et où les parties auraient une idée plus précise du coût de la procédure à prévoir. L'instauration du principe de la subsidiarité doit permettre au juge de vérifier s'il n'existe pas une autre possibilité, moins onéreuse. Le juge doit pouvoir intervenir lorsqu'une expertise entrave la rapidité et l'efficacité du traitement du dossier et il lui appartient de définir clairement le mandat de l'expert en ce qui concerne les délais et les dédommagements. Aujourd'hui, un magistrat est impuissant lorsque des parties abusent de l'expertise pour retarder l'examen du dossier. C'est pourquoi le CD&V a également déposé lui-même une proposition.

Wij zijn vragende partij om de efficiëntie van het deskundigenonderzoek te verbeteren, met een meer actieve rol voor de rechter, de beklemtoning van de subsidiariteit van de expertiseprocedure en een beter zicht op de duur en de te verwachten kosten.

Door de invoering van het subsidiariteitsprincipe moet de rechter nagaan of andere, goedkopere onderzoeksmaatregelen niet kunnen volstaan om het geschil op te lossen. De rechter moet ook in staat gesteld worden om in te grijpen wanneer het deskundigenonderzoek een snelle en efficiënte afhandeling van het geding in de weg staat en moet de onderzoeksopdracht van de deskundigen scherp kunnen aflijnen met strikte termijnen en schadevergoedingen.

Het is inderdaad niet uit te leggen aan rechtzoekenden dat de kosten voor een deskundigenonderzoek soms veel hoger liggen dan de waarde van het geschil.

Het deskundigenonderzoek is ook voor veel magistraten een steen des aanstoets aangezien de magistraat machteloos staat wanneer een partij de aanstelling van een deskundige, de betaling van een provisie op zijn ereloon of betwistingen aangaande het correct volgen van de procedure door de deskundige aanwendt om de afwikkeling van een zaak te vertragen.

Om die redenen heeft CD&V dan ook zelf een wetsvoorstel ingediend. Wij menen evenwel dat er een zeer belangrijk pijnpunt is verlaten in het vandaag ter stemming voorliggend voorstel, namelijk de invoering van een systeem van lijsten van deskundigen die als gerechtsdeskundigen bij de rechtbanken zijn erkend. Om zich te vergewissen van de kwaliteit van de gerechtelijke deskundige en een doeltreffende en juridisch correcte uitvoering van een deskundig onderzoek ter bevordering, moet erop worden toegezien dat enkel de personen met een reële ervaring als gerechtelijk deskundige in het

L'absence de listes d'experts judiciaires agréés constitue une lacune. Pour pouvoir établir une liste d'experts compétents et juridiquement formés, il faut faire en sorte que ne figurent sur cette liste que des personnes expérimentées ayant en outre bénéficié d'une bonne formation concernant l'expertise judiciaire,

betrokken domein, een degelijke opleiding inzake gerechtelijk deskundigenonderzoek, een goede kennis van de specifieke juridische regels ter zake en wiens integriteit niet in twijfel getrokken kan worden, als gerechtelijk deskundige kunnen worden aangesteld.

Wij zijn dan ook voorstander van het opmaken van nationale lijsten om over goed uitgeruste deskundigen te kunnen beschikken die van deskundigenonderzoek hun hoofdactiviteit kunnen maken en om specialiteiten op nationaal vlak te ontwikkelen zonder overbelasting. Op die nationale lijst zouden de deskundigen per gerechtelijk arrondissement of per rechtsgebied van hof van beroep worden vermeld, zodat de magistraten bij voorkeur, bij gelijkwaardige competentie een deskundige kunnen aanstellen, afkomstig uit een geografisch dichterbij gelegen gebied, om onnodige verplaatsingskosten te vermijden.

Het werk van de deskundige moet trouwens permanent worden geëvalueerd en de aldus verkregen informatie moet worden gecentraliseerd.

Vandaag is het niet verplicht om een deskundige aan te duiden die op een lijst staat en kunnen partijen een deskundige die de rechter aanduidt steeds vervangen door een deskundige die zij bij overeenkomst kiezen.

Daarnaast moet het makkelijker worden om een deskundige die niet binnen de gestelde termijnen zijn verslag aflevert, te vervangen en desgevallend te sanctioneren door herhaalde laattijdigheid op de lijst te vermelden.

Het deskundigenonderzoek is een domein bij uitstek waar de actieve rechter in de praktijk moet worden gebracht.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is een drogreden te stellen dat het Parlement niet meer de tijd had om in beide Kamers een uitspraak over het wetsvoorstel te doen, meer bepaald over de invoering van lijsten van deskundigen, wat onder het verplicht bicameraal stelsel valt. Reeds maandenlang ligt het dossier op de tafel van de commissie voor de Justitie. Het recentste advies van de Raad van State dat wees op het verplicht bicameraal karakter, dateert al van augustus 2006.

De commissie voor de Justitie oordeelde evenwel dat er belangrijkere prioriteiten waren. Dat heeft tot resultaat dat het deskundigenvoorstel op een drafje, bovendien zonder de lijsten van deskundigen, moest worden afgehandeld. Het Parlement moet zich daar dan maar de volgende legislatuur over buigen.

Nochtans zijn wij niet de enige, vragende partij voor duidelijke regels inzake kwaliteitscriteria en voor transparante lijsten van deskundigen die op voornoemde regels zijn gegrond. Ook de Hoge Raad voor de Justitie, de Orde van Vlaamse Balies en de gerechtsdeskundigen zelf dringen daarop aan.

Bovendien bepaalt artikel 991 van het Gerechtelijk Wetboek het volgende: "De hoven en rechtbanken mogen lijsten van deskundigen opmaken, overeenkomstig de regels die de Koning bepaalt."

qui possèdent une bonne connaissance des règles juridiques et dont l'intégrité ne fait aucun doute. Nous préconisons l'établissement d'une liste nationale d'experts judiciaires, classés par arrondissement judiciaire ou par ressort de cour d'appel, de manière à ce que le juge puisse désigner quelqu'un de la région. Le travail des experts doit être soumis à une évaluation constante et l'information doit être centralisée. L'expert qui dépose son rapport tardivement doit pouvoir être remplacé. Le juge actif doit pouvoir jouer pleinement son rôle.

Il est fallacieux de prétendre que nous ne disposons pas de suffisamment de temps pour examiner cette question à la Chambre et au Sénat. Le dossier se trouve entre les mains de la commission de la Justice depuis longtemps déjà et l'avis du Conseil d'État exigeant le traitement bicaméral date d'août 2006. Le gouvernement avait toutefois d'autres priorités. Il a traité ce dossier à la hâte et reporté à une législature suivante l'établissement des listes d'experts. Pourtant, le CD&V n'est pas le seul à insister sur l'établissement de ces listes. Le Conseil supérieur de la justice, l'ordre des barreaux flamands et les experts eux-mêmes le demandent avec insistance. L'article 991 du Code judiciaire stipule en outre que "les cours et tribunaux peuvent établir des listes d'experts selon les règles fixées par le Roi". Nous regrettons que l'on ne s'attelle pas à cette tâche. C'est la raison pour laquelle nous nous abstenons lors du vote.

Wij betreuren hier vandaag dat van voornoemde bepaling geen werk werd gemaakt. Wij zullen ons dan ook onthouden.

13.04 Alain Courtois (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, la question qui nous occupe aujourd'hui touche le citoyen au plus profond de lui-même, car il s'agit de l'accès à la justice. Que demande le citoyen à cet égard? Il souhaite une justice efficace, qui ait du sens, soutenue par des magistrats compétents, loyaux, impartiaux et indépendants. "Last but not least", il veut une justice rapide.

De plus, si ces droits lui sont reconnus, ils doivent être consacrés et admis concrètement, au-delà de l'obtention symbolique d'un jugement. Or, de plus en plus, nous constatons que, pour certains litiges, le magistrat va devoir recourir à des experts particuliers qui devront l'aider à trancher le litige sur lequel il doit se prononcer. Se pose ici la question de la professionnalisation et de la neutralité des spécialistes consultés par nos juridictions.

Le recours à des experts professionnels ne peut se révéler efficace que si la procédure organisée de recours à ces avis externes existe et ne constitue pas une entrave au déroulement d'un procès. Ceci m'incite à dire que nous nous situons bien au creux de la question de la justice pour le citoyen au jour le jour. Cela signifie non seulement une justice efficace et dotée de sens, des magistrats compétents rendant leur avis dans un délai raisonnable, mais aussi un litige rendu par des experts, compétents, professionnels et dans un délai acceptable.

C'était bien là le sens de plusieurs initiatives parlementaires qui ont été déposées. Certaines visaient l'aspect qualitatif des experts, tandis que d'autres proposaient des améliorations procédurales.

Ces propositions émanant de tous les partis politiques démontrent, en tous les cas, non seulement leur intérêt pour cette branche, mais aussi le fait que chacun s'aperçoit aujourd'hui que la complexité des dossiers rend impossible l'accomplissement de la tâche des experts dans des délais raisonnables.

La commission avait choisi de créer un groupe de travail. Je dois dire que les travaux ont été constructifs et se sont déroulés dans une ambiance extrêmement agréable. Nous avons pu atteindre un consensus, grâce à notre collègue Borginon, qui a pu démontrer sa compétence mais aussi manifester sa volonté de consensus.

La question de l'étendue de la réforme que nous entendions mener s'est posée d'emblée. Nous avons l'ambition de régler les deux problématiques, à savoir la qualification et l'agrément des experts ainsi que la réforme de la procédure prévue par le Code judiciaire.

Si des divergences existaient sur le premier aspect, par contre, nous étions tous partisans d'une réforme procédurale en la matière. Nous avons estimé important de profiter de cette communauté de vues, tout à fait exceptionnelle, afin de réaliser l'objectif fondamental pour le meilleur déroulement des procès civils. Posons un pas après l'autre! Celui que nous venons de faire est déjà significatif!

Je me réjouis tout particulièrement de ce que la prochaine procédure

13.04 Alain Courtois (MR): De burger wil een efficiënt en snel werkend gerecht, dat geschraagd wordt door bekwame, loyale, onpartijdige en onafhankelijke rechters.

In sommige gevallen zal de magistraat almaar meer bijzondere deskundigen moeten inschakelen. Bijgevolg rijst de kwestie van de professionalisering en de neutraliteit van de specialisten die door onze rechtscollèges worden geraadpleegd. Er moet worden voorzien in een procedure voor het inwinnen van die externe adviezen die het verloop van het proces niet in het gedrang brengt. Dat betekent dat die adviezen moeten worden verstrekt door bekwame en professionele deskundigen en zulks binnen een aanvaardbare termijn. Dat was de strekking van verscheidene parlementaire initiatieven; sommige daarvan beoogden het kwalitatieve aspect van de adviezen van de deskundigen, terwijl andere procedurele verbeteringen voorstelden.

Met name dank zij collega Borginon zijn wij er in de commissie in geslaagd een consensus te bereiken.

Een van de eerste kwesties die aan bod kwam, was de omvang van de hervorming. We waren het weliswaar oneens over de problematiek van de vakbekwaamheid en de erkenning van de deskundigen, maar de hervorming van de procedure kon op ieders steun rekenen. We hebben een belangrijke stap vooruit kunnen zetten.

Ik verheug me vooral over het feit dat dankzij de nieuwe procedure de rechtzoekende meer duidelijkheid krijgt inzake de termijnen en de kosten van het deskundigenonderzoek, twee

prévoit une plus grande prévisibilité entre les délais et les frais de l'expertise. Ces deux aspects constituent en effet les deux obstacles considérables à l'accès à la justice éclairée. Les justiciables hésitent à se lancer dans des procédures d'expertise dont ils ne peuvent souvent pas aujourd'hui estimer ni le coût ni la durée. Ils y renoncent souvent, alors qu'elles seraient nécessaires à l'établissement de leurs droits et ceci n'est pas acceptable.

Je me félicite également du rôle plus actif accordé au juge à tous les stades de la procédure:

- détermination de l'opportunité du recours à l'expertise judiciaire, qui reste une mesure subsidiaire. Le juge vérifie s'il n'existe pas d'autres mesures moins onéreuses permettant de résoudre le litige;
- fixation d'une réunion d'installation, où des paramètres essentiels tels que la durée de la mission, le calendrier de la mission, le coût estimé de l'expertise et les provisions raisonnables à concilier ou à libérer par chaque partie;
- résolution de toutes les contestations qui pourraient survenir lors du déroulement de l'expertise elle-même;
- taxation définitive des horaires des experts.

Je salue la sécurité juridique que la nouvelle procédure va apporter au justiciable en édictant clairement que seul le juge peut prolonger le délai de dépôt du rapport final d'expertise et que l'expert n'est plus habilité à demander paiement directement aux parties sous peine de sanctions pénales. Il s'agissait de deux écueils de la procédure actuelle auxquels il fallait remédier.

En conclusion, j'estime que nous avons franchi un cap important dans la nécessaire réforme de l'expertise judiciaire. Mais il nous reste l'autre volet: l'instauration d'un système permettant un contrôle de qualité des experts désignés par les juridictions, éventuellement par l'instauration d'une liste d'experts agréés. Le groupe MR et moi-même ne manquerons pas de relancer cette réflexion que nous espérons aussi constructive que celle-ci sur ce thème, lors des prochaines échéances.

De **voorzitter**: De heer Borginon heeft het woord en daarna de heer Wathélet.

13.05 **Alfons Borginon** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil vooral nog even de voorgeschiedenis van de totstandkoming van dit wetsvoorstel aan u meegeven.

Toen ik in het begin van deze legislatuur voorzitter werd van de commissie voor de Justitie, bleek al snel dat er vanop alle banken een zekere interesse was om rond de wetgeving inzake het deskundigenonderzoek een en ander te doen. Ook vanuit het kabinet was er duidelijk interesse om daarin enige vooruitgang te boeken, zonder dat men al kant en klaar met een vast omljnd idee wenste te werken om tot een bepaald eindresultaat te komen. In de commissie voor de Justitie hebben wij toen al onmiddellijk een aantal beslissingen dienaangaande genomen die heel veel invloed hebben gehad op het eindresultaat.

Eerst en vooral hebben wij een aantal hoorzittingen georganiseerd met alle mensen die betrokken zijn bij de problematiek van het deskundigenonderzoek. Daaruit bleek vooral dat, ondanks het feit dat de wet duidelijk is, de praktijk in alle mogelijke arrondissementen zeer

struikelblokken die de toegang tot een "verlichte" rechtspraak aanzienlijk bemoeilijkten. Ik vind het tevens een goede zaak dat de rechter tijdens alle fasen van de procedure een actievere rol kan spelen.

Tot slot verhoogt de nieuwe procedure de rechtszekerheid, vermits vanaf nu enkel de rechter de termijn voor het indienen van het eindverslag mag verlengen en de partijen de deskundige niet langer rechtstreeks moeten betalen.

We hebben een belangrijke stap gezet in de richting van de noodzakelijke hervorming van het gerechtelijk deskundigenonderzoek, maar we moeten nog een systeem voor de kwaliteitsbewaking van de deskundigen op poten zetten. De MR-fractie en ikzelf zullen niet nalaten daarover een nieuw debat op te starten.

13.05 **Alfons Borginon** (VLD): Lorsqu'au début de la présente législature, j'ai accédé à la fonction de président de la commission de la Justice, il est rapidement apparu que tous les partis souhaitaient modifier la législation relative à l'expertise judiciaire. Le cabinet voulait également aller de l'avant, même si les idées n'étaient pas encore très précises quant à l'objectif poursuivi. En commission, nous avons en tout cas pris une série de décisions qui ont sensiblement influencé le résultat final. Des auditions ont mis en évidence que la pratique de l'expertise judiciaire différait fortement d'un arrondissement à

sterk verschilde. Alleen al daarom was het nuttig om een nieuwe en eenvoudige procedure te maken.

Er werd ook een vergelijkend overzicht gemaakt van alle voorstellen die door de verschillende collega's van alle fracties werden ingediend. Sommige voorstellen waren heel veel omvattend. Soms waren ze ook afkomstig uit teksten die vroeger al gecirculeerd hebben. Andere hadden meer tot doel deelfacetten te regelen. Nog andere waren meer gefocust op de problematiek van de erkenning van de experts en de erkenning van sommige experts, zoals de auto-experts, of op de problematiek van de lijsten.

Er is ook een belangrijk advies gekomen van de Hoge Raad voor de Justitie. Ik meen dat ik mag zeggen dat het advies van de Hoge Raad voor de Justitie in dezen waarschijnlijk de meest reële inspiratiebron is gebleken van de eindtekst. Wat was het probleem waarmee wij geconfronteerd waren? Er waren heel veel goede ideeën, maar ook heel veel teksten die naast elkaar lagen en toch op een of andere manier samengebracht moesten worden. Wij hebben dan een werkgroep opgericht waaraan alle fracties die in de commissie voor de Justitie vertegenwoordigd zijn, hebben kunnen deelnemen.

Wij hebben geprobeerd een tekst te destilleren op basis van de vergelijkende tabel van alle voorstellen. Wanneer er onenigheid was tussen de voorstellen of wanneer er leemtes moesten worden ingevuld, hebben wij de tekst van de Hoge Raad voor de Justitie als basis genomen. Ik denk dat het hier ook de plaats is om even hulde te brengen aan de mensen die hier vandaag niet in dit halfrond zitten, maar vanop de zijlijn, als medewerker van een parlementslid of als medewerker van een minister, mee hebben geprobeerd om deze teksten vorm te geven. Als ik heb kunnen bijdragen aan de consensusvorming in dit verhaal, dan is dat ook omdat ik op heel goede medewerkers een beroep kon doen. Zij hebben mij daarin ondersteund.

We hebben een tekst gemaakt, een soort van basiscompromis, en die uitvoerig in de werkgroep besproken. We zijn snel tot de conclusie gekomen dat de problematiek van de lijsten en de erkenning, waarover reeds werd gesproken, niet rijp was. Als we hadden geprobeerd dat in de huidige tekst te steken, zouden we nooit geland zijn om de eenvoudige reden dat iedereen het er wel over eens is dat er iets moet gebeuren, maar dat we het eigenlijk niet eens zijn over wat er dan zou moeten gebeuren, op welk niveau men de lijsten zou moeten organiseren en hoever men moet gaan in de erkenning van de deskundigen, of men een soort van aparte orde van deskundigen moet creëren, dan wel of men meer moet aanleunen bij de bestaande technische expertise. Daar kwamen we eigenlijk niet uit en dat is ook de reden waarom we het er al in dat stadium hebben uitgehaald.

De tekst die uit de werkgroep komt, is de tekst van het wetsvoorstel, zoals dat hier vandaag ter discussie ligt, met dien verstande dat we het dan nog voor technisch juridisch advies naar de Raad van State hebben gestuurd. We hebben in de mate van het mogelijke met alle opmerkingen van de Raad van State rekening gehouden en de discussie over de amendementen in de commissie voor de Justitie ging dan vooral over de toepassing van de adviezen van de Raad van State. Al wie in de toekomst meer inzicht wil krijgen in de totstandkoming van de tekst, kan ik enkel aanraden niet te blijven

l'autre, situation qui plaidait en faveur d'une procédure simplifiée. Par ailleurs, un tableau synoptique des propositions déposées par les différents groupes - propositions très diverses quant à leur ampleur et à l'objectif poursuivi - a été établi.

Il est apparu que l'avis du Conseil supérieur de la Justice a constitué la principale source d'inspiration de la mouture finale du texte. Afin d'opérer la synthèse des nombreux textes et idées en présence, nous avons constitué un groupe de travail auquel tous les groupes représentés au sein de la commission de la Justice ont été conviés. Les contradictions entre textes ont été tranchées et les lacunes complétées sur la base de l'avis du Conseil supérieur. Je tiens à rendre hommage aux collaborateurs des parlementaires et de la ministre, qui ont contribué à donner forme aux textes à l'examen.

Au sein du groupe de travail, il est rapidement apparu à l'examen du texte - qui constitue en quelque sorte un compromis de base - qu'il était prématuré d'y inclure la question des listes et des agréments. Si nous étions d'accord sur la nécessité de prendre des mesures en la matière, nous ne l'étions pas sur la solution à mettre en oeuvre. L'unanimité ne s'est pas faite à propos du niveau auquel organiser les listes ni de la portée des agréments.

Le texte de la proposition de loi est celui qui est issu du groupe de travail, étant entendu que nous avons également demandé l'avis du Conseil d'État dont nous avons tenu compte dans toute la mesure du possible. La discussion en commission à propos des amendements a essentiellement porté sur la mise en oeuvre de l'avis. J'invite dès lors ceux qui souhaitent connaître la genèse exacte de l'avis à prendre

steken bij de bespreking in de commissie stricto sensu, maar ook de bespreking van de werkgroep in ogenschouw te nemen. Van die bespreking is in de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel een uitgebreide weergave terug te vinden.

Ik denk dat het eindresultaat een goede tekst is, die de procedure van het deskundigenonderzoek eenvormig maakt, moderniseert, versnelt en die ook inspeelt op de trend om een meer actieve rol aan de rechter te geven. Samengevat kan hij een reële vooruitgang zijn die aansluit bij datgene wat de burgers mogen verwachten van een moderne rechtsprocedure in verband met het deskundigenonderzoek.

Totdaar, collega's, enkele meer beschrijvende woorden over het wetsvoorstel. Ik hoop dat de tekst hetzij in deze, hetzij in een volgende legislatuur ook nog door de Senaat kan worden behandeld. Ik denk dat we dan finaal een goede tekst zullen hebben bereikt en een belangrijke bijdrage zullen hebben geleverd tot de verbetering van Justitie.

Le **président**: Monsieur Wathelet, vous êtes le dernier intervenant dans la discussion générale. Ensuite, Mme la ministre prendra la parole si elle le souhaite.

13.06 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, je vais également être assez court sur le sujet, d'autant plus qu'un travail important a été réalisé en commission de la Justice, au sein du groupe de travail.

Nous étions tous d'accord pour dire qu'il fallait faire quelque chose au niveau de l'expertise. Comme l'a dit M. Courtois, il en va de temps en temps de la rapidité de la justice. En effet, on se rend compte que l'expertise prend souvent du temps et qu'elle ralentit une partie de la procédure. Attention, il ne faut pas non plus tomber dans la caricature: l'expertise est, dans beaucoup de dossiers, nécessaire voire indispensable, notamment lorsqu'il s'agit d'évaluer des dommages corporels ou moraux et d'expertiser des machines ou des problèmes liés soit à la construction, soit à des travaux d'architecte. Il n'est pas non plus indécent que certaines expertises prennent un peu de temps. Le fait est qu'on se rendait bien compte que certaines expertises étaient la cause de l'arriéré pris dans certaines procédures. Il fallait donc trouver une solution.

Comme l'a dit M. Borginon, cette proposition ne va pas tout régler. Elle ne va pas faire en sorte que, subitement, les expertises iront beaucoup plus vite et qu'elles ne ralentiront plus du tout les procédures. C'est clair! Néanmoins, elle permet d'insérer, au niveau de la procédure, un certain nombre de garde-fous dans le chef du magistrat, du paiement de l'expert, de la consignation des différents montants et dans le cadre de la procédure afin de laisser de temps en temps aux parties le moyen d'accélérer la procédure.

Jusqu'à aujourd'hui, des parties qui voyaient leur procès ralenti par le biais d'une expertise pouvaient demander à ce qu'un nouvel expert soit nommé. Or, vous comprendrez que la nomination d'un nouvel expert retarde encore davantage leur procédure. Cette proposition offre donc un certain encadrement en vue d'optimiser les mécanismes qui existent aujourd'hui au niveau du Code judiciaire.

Le but de la proposition n'est pas de préfinancer des expertises mais

connaissance de ce qui dit s'est au sein du groupe de travail.

Le texte qui vous est soumis instaure une procédure plus rapide et plus moderne, une procédure uniforme qui réserve au juge un rôle plus actif. J'espère que le Sénat l'examinera sous cette législature ou sous la suivante car il marque un progrès pour la justice.

13.06 Melchior Wathelet (cdH): Iedereen was ermee akkoord dat een hervorming nodig was ter zake.

Alhoewel het deskundig onderzoek meestal nodig en zelfs noodzakelijk is, had het vaak een gerechtelijk achterstand tot gevolg.

Dit voorstel zal niet alles regelen maar laat toe om een paar garanties in te voeren.

Met dit voorstel wordt niet beoogd de deskundigen vooraf te betalen, maar wel ze op het gepaste ogenblik te betalen.

Wat de lijst en het statuut van de deskundigen betreft, moet men evenwel nog de mogelijkheid krijgen om precies te bepalen wie men wil inschakelen.

Het spreekt voor zich dat dit voorstel niet ver genoeg gaat, met name wat dit punt betreft. Over het geheel genomen betekent het evenwel een aanzienlijke vooruitgang.

Ik heb u al meermaals ondervraagd over de honoraria van de deskundigen, die niet altijd overeenstemmen met de taken die

bien de payer les experts au moment où ils doivent l'être, le plus rapidement possible, surtout lorsque ce sont les parties qui paient les expertises.

Je l'ai déjà dit au sein du groupe de travail et en commission: il faudra à l'avenir, lorsqu'on recourt à une expertise, disposer d'informations précises en termes de compétences et de statut. Cette question devra être réglée au niveau de l'expertise en tant que telle: le statut des experts, la liste des experts, les conditions à remplir pour être expert, comment recourir à ces experts et comment ceux-ci peuvent figurer sur ces listes qui doivent être mises à la disposition des magistrats lorsqu'ils doivent en désigner un.

Bien sûr, cette proposition se limite à quelques questions de procédure. Elle ne règle pas tout et ne va, selon nous, pas suffisamment loin. Nous aurions souhaité avoir ce statut et cette liste d'experts. Monsieur Borginon, vous avez été témoin du fait que j'ai plaidé au sein du groupe de travail pour qu'il y ait cette liste. Néanmoins, cette proposition est un pas en avant.

Madame la ministre, à de nombreuses reprises, je vous ai interrogée sur les émoluments des experts. Des avancées ont déjà pu être réalisées. Cependant, dans de nombreuses expertises, les experts sont payés relativement tardivement et leurs émoluments ne sont pas toujours à la hauteur des charges et des tâches qu'on leur donne. Ces personnes doivent parfois avoir une expertise très pointue dans certains domaines.

On parle souvent de l'informatique, mais on peut aussi parler des droits d'auteurs, de la construction et du génie civil. Ces personnes doivent avoir beaucoup de connaissances; je pense qu'elles doivent être rémunérées à leur juste valeur.

Cette proposition est un pas en avant, même si tout n'est pas réglé.

Nous avons une petite critique concernant la liste des experts qui n'a pas été annexée.

De plus, nous aurions préféré, comme nous l'avions indiqué dans notre proposition, un vrai statut pour les experts avec, lorsque les parties ne payent pas l'expertise, des émoluments adaptés et des paiements dans les délais.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2540/8)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2540/8)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise et rétablissant l'article 509quater du Code pénal".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek en tot herstel van artikel 509quater van het Strafwetboek".

La proposition de loi compte 34 articles.
Het wetsvoorstel telt 34 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 34 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 34 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Il est intéressant de rappeler que plusieurs propositions vont passer aujourd'hui, en fin de course.

13.07 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, comme vous le constatez, la commission de la Justice a énormément travaillé sous cette législature, non seulement sur des projets mais aussi sur des propositions qui ont pu être votées qui plus est, ce qui est tout à l'honneur de la commission.

13.07 Minister **Laurette Onkelinx**: De commissie voor de Justitie heeft enorm hard gewerkt, en tal van ontwerpen maar ook voorstellen besproken.

Le **président**: J'ajouterai avec un peu d'ironie qu'elle a travaillé sur de vraies propositions.

13.08 **Laurette Onkelinx**, ministre: De vraies propositions à côté de vrais projets. Ce fut une vraie belle législature!

Le **président**: Comme vous le savez, au parlement des États-Unis, il n'y a pas de projet de loi vu que l'exécutif est totalement séparé du législatif. Un membre défendant un projet issu du gouvernement a recours à cette formule très élégante: "This is a presidential bill". J'ai vu un projet de même nature chez nous. Ceci était une remarque pour la postérité!

De **voorzitter**: In de Verenigde Staten werkt men niet met wetsontwerpen, en daar noemt men voorstellen van de regering *presidential bills*. Soortgelijke voorstellen heb ik ook in ons Parlement gezien.

14 **Proposition de loi modifiant les articles 55 et 56 du Code civil portant réglementation des actes de naissance (1242/1-6)**

14 **Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 55 en 56 van het Burgerlijk Wetboek houdende de reglementering inzake de akten van geboorte (1242/1-6)**

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Josée Lejeune

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

14.01 **Valérie Déom**, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie au rapport écrit.

14.01 **Valérie Déom**, rapporteur: Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

14.02 **Josée Lejeune** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, l'arrivée d'un enfant est synonyme de joie et de bonheur pour les parents et toute la famille du nouveau-né. Mais

14.02 **Josée Lejeune** (MR): Soms bestaat er uit medisch oogpunt onduidelijkheid over het

qu'en est-il quand persiste une incertitude médicale empêchant de déterminer le sexe de l'enfant? Chaque année, en Belgique, ce sont plusieurs dizaines de familles qui vivent cette lourde épreuve de voir leur enfant souffrir d'une anomalie à classer dans la catégorie de l'intersexualité. Les parents sont alors confrontés à une réalité très difficile, mais qui n'est que le début d'un long chemin pénible à parcourir.

Avant tout, ils vont avoir le moyen de surmonter cette situation en cherchant les réponses à leurs questions auprès du corps médical, en trouvant du réconfort auprès des leurs, et en restant présents un maximum de temps avec leur enfant.

À cette charge émotionnelle importante viennent se greffer des tracasseries administratives. L'article 55 du Code civil précise que la déclaration de naissance doit avoir lieu dans les 15 jours suivant la date de l'accouchement. L'article 57, quant à lui, énonce les mentions nécessairement présentes dans l'acte de naissance telles que le jour, l'heure, le prénom et le sexe de l'enfant. Si ces conditions ne sont pas remplies, les parents ne peuvent ni percevoir d'allocations familiales ni bénéficier de la mutuelle pour leur enfant.

Par ailleurs, il faut savoir que plusieurs examens médicaux sont nécessaires, en particulier l'examen caryotype, afin de déterminer le sexe de l'enfant. Comme ces examens prennent du temps, le délai de 15 jours est difficile, voire totalement impossible à respecter.

Aussi, afin de ne pas ajouter d'inutiles contraintes administratives à leur souffrance, je propose, monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, d'adapter dans le cas d'une ambiguïté sexuelle l'article 57 du Code civil en vue de reculer le délai à l'issue duquel le sexe doit être déclaré par le père, la mère ou les deux parents à l'officier de l'état civil. Il s'agirait de le fixer à trois mois, moyennant une attestation médicale. Ce délai, madame la ministre, est en effet suffisant - dans l'état actuel de la médecine - pour lever cette incertitude.

Chers collègues, le parcours émotionnel, psychologique et médical des parents confrontés à cette lourde réalité n'est-il pas suffisamment difficile pour y ajouter des problèmes administratifs dont ils se passeraient bien volontiers?

La commission de la Justice a approuvé à l'unanimité cette proposition de loi, qui est davantage humaine que politique. J'en appelle à présent simplement à votre bon sens et à votre conscience pour en faire de même tout à l'heure.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1242/6)**

geslacht van een pasgeborene. Als ouders dat te horen krijgen, zijn ze toch al ontredderd, maar daarbovenop worden zij geconfronteerd met zinloze administratieve verplichtingen. Artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat aangifte van geboorte aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand gedaan wordt binnen vijftien dagen na de bevalling. Artikel 57 van datzelfde Wetboek zegt dat onder meer het geslacht van het kind in de akte van geboorte moet worden vermeld. Gebeurt dat niet, dan kunnen de ouders aanspraak maken op kinderbijslag noch op ziekenfondsuitkeringen. De medische onderzoeken die nodig zijn om het geslacht van het kind te bepalen kunnen echter meer dan vijftien dagen aanslepen. Ik stel derhalve voor; wanneer het geslacht van het kind niet duidelijk is en mits een medisch attest wordt afgegeven, de termijn waarbinnen het geslacht bij de ambtenaar van de burgerlijke stand moet worden aangegeven, te verlengen tot drie maanden. De commissie voor de Justitie heeft dat voorstel eenparig goedgekeurd, en ik hoop dat u dat voorbeeld straks zal navolgen.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1242/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant l'article 57 du Code civil en ce qui concerne la mention du sexe d'un enfant souffrant d'ambiguïté sexuelle".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van artikel 57 van het Burgerlijk Wetboek, inzake de vermelding van het geslacht van kinderen van wie het geslacht onduidelijk is".

La proposition de loi compte 2 articles.
Het wetsvoorstel telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 **Proposition de loi modifiant le Code civil en vue d'améliorer la protection successorale des enfants nés hors mariage (2655/1-4)**

- **Proposition de loi modifiant les articles 295 et 1465 du Code civil, afin de supprimer, en ce qui concerne les avantages matrimoniaux, le caractère discriminatoire existant entre les enfants issus d'un précédent mariage et les autres (2846/1-2)**

15 **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek ter bevordering van de erfrechtelijke bescherming van buitenhuwelijkse kinderen (2655/1-4)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 295 en 1465 van het Burgerlijk Wetboek, teneinde met betrekking tot de huwelijksvoordelen, de ongelijke behandeling tussen de kinderen uit een vorig huwelijk en de andere af te schaffen (2846/1-2)**

Propositions déposées par:
Voorstellen ingediend door:
- 2655: Annelies Storms
- 2846: Éric Massin, Yvan Mayeur, Thierry Giet, Valérie Déom

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux propositions de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsvoorstellen te wijden. (*Instemming*)

Cela me fait penser à mon Code civil. C'est un vrai bonheur d'avoir eu M. De Page comme professeur!

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

15.01 **Liesbeth Van der Auwera**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

15.01 **Liesbeth Van der Auwera**, rapporteur: Je me réfère à mon rapport écrit.

15.02 **Valérie Déom** (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, "les enfants nés dans ou hors mariage ont les mêmes droits et les mêmes obligations". C'est ce qu'énonce en substance l'article 334 du Code civil. Le législateur belge a toutefois attendu 1987 pour inscrire dans son Code civil ce principe fondamental d'égalité entre les enfants après s'être fait condamner

15.02 **Valérie Déom** (PS): Het Burgerlijk Wetboek kent dezelfde rechten en plichten toe aan kinderen die binnen dan wel buiten het huwelijk zijn geboren. Jammer genoeg geeft de burgerlijke staat

par la Cour de justice de Strasbourg dans le célèbre arrêt Marckx du 13 juin 1979.

Malheureusement, il reste encore çà et là dans notre Code civil certaines discriminations. La présente proposition a pour but de parfaire le principe égalitaire dans le domaine du statut des avantages matrimoniaux par rapport aux enfants issus d'une précédente union. Depuis le Code Napoléon, le législateur s'est soucié de la protection des enfants nés d'une union antérieure en leur permettant de reprendre une partie des avantages consentis au nouveau conjoint dont ils ne sont pas les descendants via un contrat de mariage. Ce principe est traduit dans l'article 1465 de notre Code civil.

Toutefois, cet article 1465 précise que dans le cas où il y aurait des enfants d'un précédent mariage, toute convention matrimoniale qui aurait pour effet de donner à l'un des époux au-delà de la quotité disponible sera sans effet pour tout l'excédent. En utilisant les mots "enfants d'un précédent mariage", l'article 1465 entre donc en contradiction avec l'article 334 cité plus haut puisque les enfants nés hors mariage ne sont pas visés. La proposition de loi a donc pour but de modifier le texte en parlant d'enfants nés "en dehors du mariage actuel", c'est-à-dire d'enfants nés d'autres unions, quelles qu'elles soient, et de rétablir en cela le principe de l'égalité.

L'article 295 du Code civil dispose que si les époux divorcés se réunissent en faisant de nouveau célébrer leur mariage, l'article 1465 auquel je viens de faire référence ne sera applicable que s'il existe des enfants issus d'un mariage intercalaire entre les deux unions. Là encore, on parle d'enfants issus d'un mariage et on ne vise pas les enfants issus d'une autre union, les enfants nés hors mariage. En cela, cette disposition est également discriminatoire et nous la modifions dans le même sens que l'article 1465 afin de rétablir le principe d'égalité.

Ce qu'il faut retenir de cette proposition, c'est qu'il n'existe plus de discrimination entre les enfants fondée sur l'état civil des parents car un enfant est un enfant.

15.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, als indiener van het wetsvoorstel wens ik nog even te interveniëren. Het is altijd plezant voor een parlamentslid om een wetsvoorstel goedgekeurd te zien. Het gaat misschien maar om een kleine wijziging van het Burgerlijk Wetboek, maar de gevolgen ervan zijn wel degelijk belangrijk.

Het wetsvoorstel past het erfrecht aan, aan de nieuw samengestelde gezinnen. Ondanks verschillende hernieuwende hervormingen heeft het al dan niet getrouwd zijn van partners niet alleen gevolgen voor henzelf, maar ook voor hun kinderen. Zolang het gaat om gezamenlijke kinderen van het samenwonende koppel zijn de verschillen veeleer beperkt, maar in gezinnen waar de context zich wijzigt en natuurlijke ouders en stiefouders, eigen kinderen en stiefkinderen, halfbroers en halfzussen vaak een bonte bende vormen, ligt het heel wat minder eenvoudig. Wat geldt voor de relatie tussen de partners zelf, geldt natuurlijk ook ten aanzien van de kinderen. De minder leuke en vaak onbedoelde gevolgen van de gekozen samenlevingsvorm worden pas duidelijk op het ogenblik van de scheiding of op het ogenblik van het overlijden van een van de

van de ouders echter nog aanleiding tot discriminatie. Zo bepaalt artikel 1465 van het Burgerlijk Wetboek dat, 'als er kinderen uit een vroeger huwelijk zijn, elk beding in het huwelijkscontract hetwelk ten gevolge heeft dat aan een der echtgenoten meer wordt gegeven dan het beschikbaar gedeelte, zonder gevolg blijft ten aanzien van het meerdere'. Voorliggend voorstel strekt ertoe het gelijkheidsbeginsel te herstellen door die bewoordingen te vervangen door 'kinderen geboren buiten het huidige huwelijk'. In dezelfde zin wijzigen we een soortgelijke discriminerende bepaling onder artikel 295.

15.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Cette proposition de loi ne concerne qu'une petite modification du Code civil mais elle a des répercussions importantes. En effet, elle a pour but d'adapter le droit successoral aux familles recomposées. Le fait que les partenaires soient ou non mariés a également des conséquences pour les enfants. Lorsqu'il s'agit d'enfants communs d'un couple cohabitant, les implications sont plutôt limitées, mais lorsqu'il y a des beaux-enfants, la situation est déjà beaucoup plus complexe. Les conséquences négatives du type de communauté choisie ne s'avèrent clairement qu'au

partners.

De samenstelling van het nieuwe gezin heeft een grote impact op de regelingen van het Belgisch erfrecht. Door het stijgend aantal hertrouwhuwelijken of op elkaar volgende relaties wordt de rechtspracticus meer en meer geconfronteerd met de afhandeling van nalatenschappen, waarbij er een samenloop ontstaat tussen stiefkinderen en hun langstlevende stiefouder. Daarbij kan de toepassing van artikel 1465 van het Burgerlijk Wetboek tot problemen leiden. Het artikel dat hier wordt gewijzigd met dit wetsvoorstel beschermt kinderen uit een vorig huwelijk tegen huwelijksvoordelen die een ouder bij huwelijkscontract of wijziging van het huwelijkscontract aan hun stiefouder toekent. Indien de kinderen van de erflater echter niet uit een eerder huwelijk, maar uit een ongehuwde samenwoning zijn geboren, genieten zij geen enkele bescherming tegen een dergelijke overmatige bevoordeling via het huwelijksvermogensrecht van de nieuwe huwelijkspartner van de erflater.

Dit is een flagrante discriminatie tussen kinderen verwerkt binnen en buiten het huwelijk. Dit gaat ook in tegen artikel 334 van het Burgerlijk Wetboek dat de gelijkheid van kinderen vooropstelt, ongeacht de wijze waarop hun afstamming wordt vastgesteld. Vandaar dat we met dit wetsvoorstel de bescherming in artikel 1465 van het Burgerlijk Wetboek uitbreiden, enerzijds tot de buitenhuwelijkse kinderen en anderzijds, in bepaalde gevallen, tot de kinderen geboren uit overspel.

Voor spirit zijn alle kinderen gelijk, ook in het erfrecht. Een tweede relatie van hun ouder kan de kinderen uit een eerste relatie altijd benadelen en wij vinden dat alle kinderen gelijk beschermd moeten worden. Voor ons kan het echt niet dat kinderen benadeeld worden, omdat hun ouders niet getrouwd waren. Door voorliggend wetsvoorstel goed te keuren, zal dit worden rechtgezet en zullen veel erfeniskwesties in nieuw samengestelde gezinnen beter opgelost geraken.

moment de la séparation ou du décès de l'un des partenaires.

Le praticien du droit est de plus en plus fréquemment confronté au règlement d'héritages, auxquels tant les beaux-enfants que le beau-parent survivant ont recours. L'application de l'article 1465 du Code civil peut poser des problèmes à cet égard. En vertu de cet article, les enfants d'un précédent mariage sont protégés contre les avantages du mariage octroyés par un parent à un beau-parent par contrat de mariage. Néanmoins, si les enfants sont nés d'une cohabitation hors mariage, ils ne disposent d'aucune protection contre un tel privilège abusif en vertu du régime matrimonial du nouvel époux.

Il existe donc une discrimination entre les enfants nés au sein du mariage et ceux qui le sont hors mariage, alors que l'article 334 du Code civil prévoit l'égalité de tous les enfants. Par le biais de cette proposition, nous élargissons donc la protection aux enfants hors mariage et aux enfants nés d'un adultère. Spirit estime en effet que tous les enfants sont égaux, également en matière de droit successoral. Il est inadmissible que des enfants soient défavorisés parce que leurs parents ne se sont pas mariés. Si cette proposition de loi est adoptée, cette discrimination disparaîtra et de nombreuses questions d'héritage dans les familles recomposées seront mieux réglées.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2655/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2655/4)**

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne le mariage entre alliés (2293/1-3)

16 Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het huwelijk tussen aanverwanten (2293/1-3)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Martine Taelman

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

16.01 **Annelies Storms**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik zou heel kort vanop mijn bank een verslag willen geven.

Het wetsvoorstel maakt het mogelijk om een huwelijk tussen schoonouders en schoonkinderen en ook tussen stiefouders en stiefkinderen te sluiten.

Het wetsvoorstel werd in de subcommissie Familierecht en in de commissie voor de Justitie besproken. Het werd uiteindelijk, na niet al te veel opmerkingen, meerderheid tegen oppositie goedgekeurd.

16.01 **Annelies Storms**, rapporteur: La proposition de loi vise à permettre le mariage entre beaux-parents et beaux-enfants, qu'il s'agisse du gendre ou de la bru ou d'un enfant du conjoint.

La proposition a été examinée en sous-commission Droit de la famille ainsi qu'en commission de la Justice. Elle n'a pas fait l'objet de nombreuses observations et a finalement été adoptée majorité contre opposition.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2293/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2293/3)**

La proposition de loi compte 2 articles.
Het wetsvoorstel telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 **Proposition de loi modifiant le Code civil et le Code judiciaire en ce qui concerne la rectification d'erreurs matérielles dans les actes de l'état civil (2368/1-4)**

- **Proposition de loi modifiant le Code civil et le Code judiciaire en vue de simplifier la rectification des actes de l'état civil (2510/1-3)**

17 **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de verbetering van de akten van de burgerlijke stand voor materiële misslagen (2368/1-4)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek teneinde verbeteringen in de akten van de burgerlijke stand te vereenvoudigen (2510/1-3)**

Propositions déposées par:
Voorstellen ingediend door:
- 2368: Liesbeth Van der Auwera
- 2510: Martine Taelman, Claude Marinower

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux propositions de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsvoorstellen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

17.01 **Valérie Déom**, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie à mon rapport écrit.

17.01 **Valérie Déom**, rapporteur:
Ik verwijs naar mijn schriftelijk rapport.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2368/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2368/4)**

La proposition de loi compte 5 articles.
Het wetsvoorstel telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Mijnheer Tant, de heer Dupont is in het land. Volgens mijn informatie werd hij niet in de bevoegde commissie gevraagd. Ik kan niet meer zeggen dan dat. Mevrouw Mandaila is in de Democratische Republiek Congo voor familiale redenen.

Application de l'article 72.4 du Règlement Toepassing van artikel 72.4 van het Reglement

En date du 11 avril 2007, des dispositions du projet de loi-programme (n° 3058/1) ont été retirées, en application de l'article 72.4 du Règlement de la Chambre.

Op 11 april 2007 werden bepalingen uit het ontwerp van programmawet (nr. 3058/1) gelicht, met toepassing van artikel 72.4 van het Reglement van de Kamer.

Ces dispositions sont reprises dans le projet de loi portant des dispositions diverses (n° 3074/1).
Deze bepalingen zijn opgenomen in het wetsontwerp houdende diverse bepalingen (nr. 3074/1)

L'urgence avait été demandée par le gouvernement lors du dépôt du projet de loi-programme (n° 3058/1), conformément à l'article 80 de la Constitution.

De spoedbehandeling werd door de regering gevraagd met toepassing van artikel 80 van de Grondwet, toen ontwerp van programmawet (nr. 3058/1) ingediend werd.

En application de l'article 74, 4, d, du Règlement, ce projet de loi a été renvoyé avec voix délibérative aux commissions compétentes suivantes: commission des Affaires sociales, articles 2 et 3; commission de la Justice, articles 1 et 4.

Met toepassing van artikel 74, 4, d, van het Reglement werd dit wetsontwerp met stemrecht naar de volgende bevoegde commissies verzonden: commissie voor de Sociale Zaken, artikelen 2 en 3; commissie voor de Justitie, artikelen 1 en 4.

17.02 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, begrijp ik het goed dat men daarvan een afzonderlijk ontwerp maakt?

17.02 Paul Tant (CD&V): Si je comprends bien, elles prendront la forme d'un projet distinct.

De **voorzitter**: Zoals u hebt gevraagd.

Le **président**: Ainsi que vous l'aviez demandé, et à raison.

17.03 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u mag aan de heer Dupont en mevrouw Mandaila de groeten doen namens mijn fractie.

De **voorzitter**: Ik zal dat niet laten ontbreken in mijn genegen groeten.

18 Proposition de loi modifiant la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms, en ce qui concerne les droits liés à un changement de prénom (2446/1-4)

18 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen en wat betreft de rechten verbonden aan een voornaamswijziging (2446/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Guy Swennen, Annelies Storms

Dat doet mij denken aan een wetsvoorstel Defraigne-De Croo van lang geleden over de wijziging van de voornaam, mijnheer Anthuenis. Tot enkele decennia geleden kon men de familienaam wijzigen maar niet de voornaam.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Marinower is rapporteur maar hij is wettig verhinderd. Hij vraagt dat ik zou verwijzen naar zijn schriftelijk verslag.

Mijnheer Mortelmans, u vraagt het woord in de algemene bespreking?

18.01 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, wat de regeling van de werkzaamheden betreft, het stoort mij toch wel dat de rapporteur geregeld verwijst naar het schriftelijk verslag, terwijl in de Kamer verschillende Kamerleden graag die taak ter harte zouden nemen. Telkens zij hun hand opsteken in commissie om rapporteur te worden, mogen zij dat niet zijn. Ik wil er toch op aandringen dat, als iemand als rapporteur wordt aangesteld, hij ook hier in de Kamer rapporteur komt spelen.

Dat zou ik toch wel graag hebben. Het kan toch niet dat telkens via telepathie wordt meegedeeld dat de betrokkene zegt dat hij verwijst naar het schriftelijk verslag. Dat is natuurlijk niet waar. Ik zou er willen op aandringen dat in de toekomst de rapporteurs hier altijd aanwezig zijn.

De **voorzitter**: Ik begrijp uw bemerkingen, maar wanneer u het verslag bekijkt, zelfs als u het letterlijk leest, met alle respect, document 2446/3. Maar ik begrijp dat het u gaat om het principe.

18.02 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Het is een principeverklaring, die ik hier afleg, niet alleen voor deze, maar ook voor voorgaande en toekomstige besprekingen in de Kamer.

18.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zou mij daar heel graag even bij willen aansluiten en daarover nog het volgende willen zeggen. Het enige wat het echte werk is voor een rapporteur, is precies in de plenaire vergadering naar het spreekgestoelte komen en een samenvatting brengen. Het andere werk, het schriftelijk verslag, is helemaal het werk van de diensten; dat mag toch eens gezegd en onderstreept worden. Vele mensen denken: kijk eens wat dat parlementslid daar gedaan heeft; dat is nogal een werker, die heeft een heel palmares, die heeft honderden bladzijden verslagen geschreven tijdens deze legislatuur. Maar dat is allemaal nep natuurlijk, want het zijn puur de personeelsleden van de Kamer die het doen.

Het enige echte werk dat een rapporteur moet komen doen, is naar voren komen en hier in het midden van het parlementair halffrond een samenvatting brengen, die hij – vermoed ik, want ik kan het niet weten, ik heb het zelf nog nooit mogen doen – zelf geschreven heeft.

Als hij dat al niet doet, heeft hij eigenlijk niks gedaan en staat zijn naam ten onrechte onder dat parlementair document.

18.01 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Je dénonce l'absence des rapporteurs qui renvoient prétendument à leur rapport écrit. Certains membres de la Chambre se feraient un plaisir d'assumer cette tâche mais n'en ont jamais la possibilité. Dès lors, l'on pourrait au moins s'attendre à ce que ceux qui sont désignés en qualité de rapporteur fassent effectivement rapport. Je demande donc qu'à l'avenir, le rapporteur soit toujours présent.

Le **président**: Le rapport en question n'est pas bien épais mais je comprends qu'il s'agit en l'espèce d'une question de principe.

18.02 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): C'est en effet pour moi une question de principe, qui vaut pour le présent rapport et pour tous ceux à venir.

18.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Concrètement, la tâche du rapporteur se limite à présenter en séance plénière un résumé du rapport écrit rédigé par les services de la Chambre.

S'il s'abstient même de cela, il ne fait strictement rien en réalité et ne mérite pas d'être cité dans le rapport.

De **voorzitter**: Collega, ik wil geen geschiedenis schrijven, maar toen ik hier binnenkwam, was de rapporteur het lid. De heer Tant zal zich misschien nog herinneren dat men met de pen in de hand op de bank van de commissie zijn verslag schreef. Rapporteur zijn was niet gemakkelijk, soms is het technisch niet eenvoudig. Meer dan dat, de rapporteur zat naast de minister en kon eventueel een getuige zijn van wat in de commissie werd gezegd.

Le **président**: J'ai connu l'époque où les membres rédigeaient le rapport eux-mêmes, mais les textes ont pris du volume et sont devenus nettement plus complexes depuis.

Ik moet ook zeggen dat het volume van de teksten complexer geworden is. De degelijkheid van het secretariaat – u hebt het daarstraks onderstreept – is hoog, maar ik noteer wat u gezegd hebt.

18.04 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, gedurende de vier jaar dat ik hier gezeten heb, mocht ik nooit eens rapporteur zijn in de commissie, en dat alleen maar omdat ik van het Vlaams Belang ben, dat denk ik toch.

18.04 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Je regrette, moi aussi, de n'avoir jamais été désignée en qualité de rapporteur pour le seul motif que j'appartiens au groupe politique du Vlaams Belang.

De **voorzitter**: Wie weet?

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2446/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2446/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant l'article 249, §1er, alinéa 2, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, en ce qui concerne les droits liés à un changement de prénom".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van artikel 249, §1, tweede lid, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten wat betreft de rechten verbonden aan een voornaamswijziging".

La proposition de loi compte 2 articles.
Het wetsvoorstel telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

19 **Projet de loi réformant le divorce (2341/22-26)**

19 **Wetsontwerp betreffende de hervorming van de echtscheiding (2341/22-26)**

Amendé par le Sénat
Geamendeerd door de Senaat

Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene bespreking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

Dat betekent dat ik alleen het woord kan geven over artikel 1 van de wet op de echtscheiding. De spreekduur is dus beperkt tot 5 minuten. De heer Wathelet, mevrouw Lahaye-Battheu en mevrouw Déom vragen het woord.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Monsieur Wathelet, vous avez la parole. N'oubliez pas ce que je viens de dire au sujet de la procédure!

19.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, je serai très bref.

Si je souligne parfois le fait que certains dossiers sont adoptés à la va-vite sans suffisamment de débats, ce projet est un contre-exemple.

Même si je continue à être contre ce texte sur le divorce, je reconnais que nous avons eu de longues discussions approfondies au sein des commissions de la Famille et de la Justice. Le texte a même été modifié. Le climat qui a régné tout au long de ces discussions était excellent. Il faut pouvoir le souligner.

Nous avons réellement eu le temps de discuter du texte mais, malheureusement, je ne peux que vous indiquer que nous maintenons les critiques fondamentales que nous avons énoncées ici lors de l'adoption du texte.

Premièrement, nous critiquons la suppression d'une cause déterminée au divorce. Il est vrai que parfois, il n'y a pas de cause déterminée à un divorce. Cela peut être simplement l'écoulement du temps ou le fait que les personnes n'ont plus envie de vivre ensemble. Néanmoins, dans certaines circonstances, une cause peut justifier l'introduction d'une procédure en divorce et cette cause peut parfois être tout à fait déterminée.

Deuxièmement, des délais extrêmement courts seront imposés par le biais de cette loi. Sur ce point, une petite amélioration est intervenue lors du vote au Sénat. On sait que le délai est de six mois à un an lorsque la demande est unilatérale. Toutefois, seul ce délai a été rallongé. Les autres délais que nous estimions trop courts ont été maintenus.

Troisièmement, il s'agit de la nécessité de référence à l'état de besoin dans le chef de celui qui peut bénéficier d'une pension alimentaire. Nous regrettons qu'il s'agisse d'une condition préalable à l'octroi d'une pension.

Quatrièmement, la faute ne peut plus que justifier le non-octroi d'une

19.01 Melchior Wathelet (cdH): Wij blijven weliswaar bij onze fundamentele kritiek ten aanzien van die tekst, maar ik wil toch wijzen op de diepgaande discussie die wij dienaangaande hebben gevoerd.

Wij betreuren de schrapping van het begrip "doorslaggevende reden", de te korte termijnen, de verwijzing naar de staat van behoeftigheid om een onderhoudsuitkering te kunnen ontvangen, het feit dat de fout niet langer de niet-toekenning van een onderhoudsuitkering kan rechtvaardigen, en ten slotte de overgangsmaatregelen alsook de beperking in de tijd van de onderhoudsuitkering.

Door die maatregelen zal de – economisch en psychologisch – zwakste persoon van het echtpaar in een nog precairder situatie terecht komen, en dat vrezen ook bepaalde vrouwenverenigingen. Wij hebben veel amendementen ingediend en ik verwijs alleen maar naar de nrs. 180, 188 en 202.

De in de Senaat ingediende amendementen kunnen ons absoluut niet overtuigen. Wij stellen vast dat de zwakste persoon van het echtpaar jammer genoeg maar al te vaak de vrouw

pension alimentaire. La notion de faute ou de cause déterminée n'intervient plus jamais dans le chef de celui qui peut être amené à payer une pension. Elle n'est plus appréciée que dans le chef de celui qui peut la recevoir et encore, même si une personne a commis une faute grave, elle pourrait encore bénéficier d'une pension alimentaire. Ce n'est que dans le cas où elle a été condamnée pour coups et blessures et qu'il y a eu une décision coulée en force de chose jugée, et uniquement dans ce cas, que le magistrat n'a plus le pouvoir d'appréciation et ne peut pas octroyer de pension à cette personne – heureusement d'ailleurs. S'il avait pu le faire, cela aurait été totalement inacceptable, alors que cela l'est déjà comme tel. blijft.

Cinquième et dernière critique, les mesures transitoires et la limitation dans le temps de la pension alimentaire. Dans certaines circonstances, il fallait effectivement pouvoir limiter cette pension dans le temps. Nous avons déposé un amendement en ce sens mais cela ne doit pas être une règle immuable telle qu'elle est insérée dans le texte. Le problème se pose surtout pour les pensions alimentaires qui ont été fixées dans le passé, qui sont coulées en force de chose jugée.

À cause de ces cinq éléments, aujourd'hui, la personne la plus précarisée, la plus faible dans la relation de couple, que ce soit économiquement ou psychologiquement, va l'être encore plus dans cette procédure plus rapide. C'est la raison pour laquelle certaines associations de femmes montent au créneau et soulignent ce que nous avons démontré en commission lors des discussions sur ce texte. Je l'avais également mentionné lors de mon discours à cette tribune lors de l'adoption de ce texte à la Chambre: la personne la plus précarisée dans le couple le sera encore plus dans cette procédure, que ce soit d'un point de vue économique ou psychologique.

Monsieur le président, nous avons redéposé une série d'amendements mais je ne vais pas demander à la Chambre de se prononcer à nouveau étant donné que, malheureusement, je connais déjà l'issue des votes.

Je ne maintiendrai que les amendements 180, 188 et 202 qui me semblent être les plus fondamentaux: celui relatif à la cause déterminée qui peut exister dans le cadre d'un divorce; celui relatif à la détermination de la pension alimentaire où des éléments doivent être pris en considération par le magistrat; celui relatif à la disposition transitoire, à la non-limitation dans le temps pour les pensions alimentaires octroyées dans des jugements coulés en force de chose jugée.

Les éléments qui faisaient que nous étions fondamentalement contre ce texte lorsqu'il est passé à la Chambre existent toujours aujourd'hui. Des amendements ont été apportés au Sénat mais ils ne nous convainquent absolument pas et nous nous permettons donc de redéposer les amendements qui nous semblent fondamentaux et qui ne visent pas à rendre encore plus précaire la situation de la personne la plus faible dans le couple, qui est malheureusement encore souvent la femme.

19.02 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, vandaag is het bijna dertien maanden

19.02 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Le présent projet a été

geleden dat het wetsontwerp betreffende de hervorming van de echtscheiding werd ingediend bij de Kamer. Na voorbehandeling in de subcommissie Familierecht en behandeling in de commissie voor Justitie hebben wij het ontwerp goedgekeurd in de plenaire vergadering op Valentijn, op 14 februari 2007. Het ontwerp werd daarop geëvoceerd door de Senaat en op enkele punten aangepast. Ik zal het in mijn korte uiteenzetting enkel hebben over de twee belangrijkste wijzigingen aangebracht door de Senaat. Wij hebben ons bij de stemming daarover als Open Vld onthouden. Het geheel hebben wij wel goedgekeurd.

De eerste wijziging heeft betrekking op artikel 23. Dat artikel regelt de wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de vermoedens van onherstelbare ontwrichting, meer bepaald in geval van gezamenlijke aanvraag na meer dan zes maanden feitelijke scheiding en in geval van eenzijdige aanvraag na meer dan een jaar feitelijke scheiding. Ik wil nogmaals herhalen dat wij als Open Vld geen vragende partij waren voor die verschillende vermoedens. Voor ons zou het voldoende geweest zijn om de nieuwe echtscheidingsgrond, meer bepaald de onherstelbare ontwrichting, te definiëren zonder nog eens met vermoedens te werken. Er werd uiteindelijk toch voor geopteerd om de bewijslast in bepaalde gevallen te vergemakkelijken door te werken met vermoedens, een optie die wij hebben gerespecteerd en waartegen wij ons niet hebben verzet.

Wij betreuen wel deze wijziging die aangebracht is door de Senaat, meer bepaald de verlenging van de termijn van zes maanden tot een jaar in geval van eenzijdige aanvraag waarbij het jaar feitelijke scheiding niet is bereikt op datum van de inleiding. In de commissie werd ook gewezen op een mogelijk interpretatieprobleem met betrekking tot die nieuwe bepaling. Door de verlenging van de termijn tot een jaar kan die bepaling immers anders geïnterpreteerd worden dan oorspronkelijk de bedoeling was. Een verkeerde interpretatie kan de rechter de mogelijkheid geven om de tweede zitting veel later vast te stellen dan na het jaar feitelijke scheiding. Wij beseffen dat die bepaling niet op die manier mag geïnterpreteerd worden. Wij hopen ook dat het in de praktijk niet zo zal gebeuren. Mevrouw de minister heeft in de commissie duidelijk aangegeven wat de juiste interpretatie moet zijn. Wij hopen dat onze rechters die dan ook zullen volgen.

In hetzelfde amendement werd ook de persoonlijke verschijning verplicht in geval van gezamenlijk verzoek. Ook die wijziging betreuen wij, ook al begrijpen wij het standpunt van sommige collega's dat een persoonlijke verschijning van echtgenoten de betrokkenen responsabiliseert en de mogelijkheid van bemiddeling kan bevorderen bij de inleiding van de zaak. Wij houden echter vooral rekening met de realiteit en volgens ons is de realiteit dat een persoonlijke verschijning, mensen persoonlijk laten verschijnen voor de rechter, nagenoeg altijd een formaliteit is waarbij heel wat echtparen op een bepaalde dag naar de rechtbank moeten gaan. Als men op een dergelijke dag naar de rechtbank gaat, ziet men daar heel veel mensen staan wachten om een of twee minuten persoonlijk aanwezig te zijn bij de rechter en te bevestigen dat zij samen de echtscheiding aanvragen.

Voor de meeste mensen is dat volgens ons puur tijdverlies en soms wordt het als vernederend aanvoeld. Wij zouden het realistischer en humaner gevonden hebben bij gezamenlijk verzoek die

déposé voici près de treize mois, il a été adopté par la Chambre le 14 février avant d'être évoqué par le Sénat qui y a apporté certaines modifications dont les deux principales ne nous satisfont pas.

Tout d'abord, le Sénat a adapté l'article 23 qui a trait aux présomptions de désunion irrémédiable. Nous n'avons jamais été favorables à cette idée de présomptions et aurions préféré que la notion de désunion irrémédiable soit définie sans elles. Si ces présomptions ont été prévues, c'était pour faciliter la charge de la preuve et c'est pour cela que nous ne nous y sommes pas opposés. Toutefois, nous déplorons qu'en cas de requête unilatérale, le Sénat ait fait passer le délai de six mois à un an si le délai d'un an n'est pas atteint au moment de l'introduction. La disposition y afférente peut désormais être interprétée autrement et la seconde audience peut ainsi être planifiée à une date bien plus lointaine qu'un après. Or ce n'est pas le but et nous espérons que les juges suivront l'interprétation prônée par la ministre.

L'autre modification concerne la comparution personnelle obligatoire en cas de requête conjointe. Certains estiment que cette comparution personnelle est de nature à responsabiliser les conjoints et à promouvoir la médiation mais en pratique, c'est une formalité qui, selon la majorité des gens, prend beaucoup de temps et est même humiliante.

L'article 42, qui règle les dispositions transitoires, a également été modifié. Par l'intervention du Sénat, l'ancienne loi reste d'application aux procédures de divorce pendantes. La nouvelle loi sera cependant toujours d'application en degré d'appel. Cette disposition tendrait à éviter qu'il ne faille recommencer tous les débats. Ce principe

persoonlijke verschijning afgeschaft te houden.

Een laatste punt is artikel 42, de overgangsbepalingen. Na de behandeling in de Senaat is er nu in voorzien dat op de hangende echtscheidingsprocedures de oude wet van toepassing blijft. In beroep daarentegen wordt de nieuwe wet toegepast ook als het eerste vonnis uitgesproken is op grond van de oude wet. De minister heeft in de commissie verduidelijkt dat die bepaling erop gericht is te voorkomen dat debatten moeten worden overgedaan voor de rechtbank.

Wij hebben in onze repliek in de commissie verwezen naar de oriëntatienota van professor Leleu, die de minister als basis gebruikt heeft voor het opstellen van de overgangsbepaling en waarin duidelijk het volgende te lezen staat. Ik citeer: "Overeenkomstig het beginsel van de onmiddellijke toepassing van de nieuwe wet geldt de volgende toestand: als een echtscheidingsgrond wordt afgeschaft, moet men ervan uitgaan dat hij niet meer in rechte kan worden aangevoerd, zelfs niet tijdens lopende procedures." Het is dan ook vreemd dat tijdens de aanvankelijke bespreking in de Kamer die tekst is aangenomen maar dat de minister nu toch van het standpunt van de professor is afgeweken.

De argumentatie dat men de debatten niet wil heropenen en zo geen nodeloze arbeid wil laten verrichten op de rechtbanken vinden wij ook niet echt doorslaggevend omdat ook op de zaken die zijn ingeleid zonder dat de debatten al gevoerd worden, laat staan beëindigd zijn, de oude wet van toepassing blijft, terwijl het daar eigenlijk geen bijkomend werk zou zijn geweest om de nieuwe wet onmiddellijk van toepassing te laten zijn.

In geval van beroep – ik heb het al gezegd – zal de nieuwe wet onmiddellijk van toepassing zijn. Dat wil zeggen dat de echtgenoten eerst de oude echtscheidingsprocedure op grond van fout zullen moeten doorlopen om daarna de mogelijkheid te krijgen die ongedaan te maken in beroep, waar men de nieuwe wet al zal toepassen. Wij hebben problemen om dat te begrijpen. Onder die omstandigheden hebben wij ons op dat artikel onthouden.

Ik besluit: wij zijn eigenlijk niet gelukkig met de wijzigingen die werden doorgevoerd door de Senaat, maar wij zullen het aldus gewijzigde ontwerp toch goedkeuren omdat wij vanaf 1 september van dit jaar alle Belgen de mogelijkheid willen geven een echtscheiding op een foutloze manier te regelen, met de beperking van het persoonlijk onderhoudsgeld in de tijd.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Lahaye-Battheu. Ik heb nog de heer Swennen, de voorzitter van de subcommissie Familierecht. U hebt het woord, en dan zal ik het woord geven aan mevrouw de minister. Zij is de laatste spreekster in deze algemene bespreking.

19.03 **Guy Swennen** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw de minister, ik zal mijn interventie bijzonder kort houden. Ik wil enkel aanstippen dat de wijzigingen die door de Senaat aangebracht zijn in feite niets fundamenteels veranderen aan de krijtlijnen, de grote krachtlijnen, de fundamentele stappen vooruit, die vervat zaten in het oorspronkelijke ontwerp dat in deze Kamer werd goedgekeurd.

s'applique pourtant aussi à l'ensemble des affaires introduites dans lesquelles les débats n'ont pas encore été entamés.

Le professeur Leleu a clairement conseillé d'appliquer immédiatement la nouvelle loi à toutes les affaires. Il est étrange que la ministre ait suivi la position du professeur à la Chambre mais qu'elle y déroge tout de même à présent, ce qui permettra aux citoyens d'annuler en appel un jugement fondé sur le divorce pour faute. Nous nous sommes abstenus sur cet article parce que nous ne comprenons pas cette situation.

Par conséquent, les modifications apportées par le Sénat ne nous satisfont guère mais nous sommes malgré tout disposés à adopter le texte parce que nous voulons, à partir de septembre de cette année, offrir la possibilité à tous les Belges de divorcer sans faute et limiter la pension alimentaire dans le temps.

19.03 **Guy Swennen** (sp.a-spirit): Les modifications apportées par le Sénat n'apportent aucun changement aux lignes de force du projet qui représente toujours une avancée considérable. C'est pourquoi nous avons également décidé de ne pas compliquer les

In die zin hebben wij ons niet druk gemaakt over de aangebrachte wijzigingen eens het geamendeerde ontwerp hier terug in de Kamer kwam.

Tot slot kan de vraag worden gesteld of deze wetgeving een eindpunt is.

Absoluut niet. Het is slechts een etappe in een rittenkoers die nog lang niet af is.

Als het van ons afhangt, zijn er voor de volgende legislatuur twee grote prioriteiten. Er moet in de wet een mechanisme worden ingeschreven waardoor langdurige vechtscheidingen aan de hand van de bestaande procedure voor vereffening en verdeling voorgoed onmogelijk gemaakt worden. Anderzijds, als het van ons afhangt, mag het in de volgende legislatuur van een nu bijna schuldloze echtscheiding naar een volledig schuldloze echtscheiding evolueren.

Hoe dan ook, het zijn toekomstperspectieven die niets afdoen aan het gegeven dat we met het voorliggende ontwerp een enorme stap vooruitzetten.

19.04 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, ce projet de loi a été largement discuté en commission, tant à la Chambre qu'au Sénat. Il a donné lieu à des auditions. Il s'agit d'une réforme extrêmement importante qui prendra cours dès le 1er septembre prochain, si la Chambre la vote.

Ce projet a pour objectif de pacifier les relations entre des époux qui décident de divorcer. Je voudrais vous citer une phrase de Sacha Guitry qui résume bien l'objectif du projet. Il disait: "L'amour, ce sont des grands mots avant, des petits mots pendant et des gros mots après". L'objectif du projet, c'est que les "gros mots" n'effacent pas la nécessité d'un dialogue serein pour réussir aussi l'après-mariage.

choses en ce qui concerne les modifications. Ce projet ne constitue qu'une étape dans une course à étapes mais il s'agit d'une étape importante.

Il y aura deux priorités sous la prochaine législature: empêcher les divorces conflictuels interminables et évoluer dans le sens d'un divorce entièrement sans faute.

Ce projet constitue une énorme avancée.

19.04 Minister **Laurette Onkelinx**: Het voorliggende wetsontwerp werd zowel in de Kamer als in de Senaat uitgebreid besproken. Deze uiterst belangrijke hervorming zal, als de Kamer het ontwerp goedkeurt, op 1 september eerstkomend in werking treden.

Ik herinner eraan dat dit ontwerp ertoe strekt de relatie tussen de scheidende echtgenoten vreedzaam te doen verlopen. Volgens Sacha Guitry wordt liefde gekenmerkt door grote woorden voor, lieve woordjes tijdens en scheldwoorden na de relatie. Met dit ontwerp willen we voorkomen dat de scheldwoorden achteraf elk gesprek onmogelijk maken dat nodig is om ook de "nahuwelijkse" toestand te doen slagen.

Le **président**: Peut-être que l'ordre de ces mots peut parfois être inversé!

Monsieur Wathelet, dans la discussion des articles, j'essaierai de passer en revue l'entièreté des amendements retirés et maintenus. Je me dois, en effet, de citer également les amendements retirés.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2341/25)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2341/25)**

Le projet de loi compte 44 articles.
Het wetsontwerp telt 44 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:

Art. 2

- 179 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 3bis

- 180 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 4

- 181 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 4bis

- 182 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 5

- 183 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 6

- 184 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 7

- 185 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 186 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 187 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 188 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 189 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 190 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 191 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 192 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 193 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 22

- 194 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 23

- 195 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 196 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 24

- 197 *Melchior Wathelet (2341/26)*
- 198 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 25

- 199 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 28

- 200 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 29bis

- 201 *Melchior Wathelet (2341/26)*

Art. 42

- 202 *Melchior Wathelet (2341/26)*

* * * * *

Monsieur Wathelet, je dois reprendre la liste complète des amendements afin de citer ceux qui sont retirés. J'espère que je ne me tromperai pas; je compte sur vous pour m'épauler le cas échéant.

À l'article 1, il n'y a pas d'amendement. L'article 1 est adopté.

Votre amendement n° 179 à l'article 2 est retiré. L'article 2 est par conséquent adopté.

Op artikel 3 is er geen amendement. Artikel 3 is dus aangenomen.

L'amendement n° 180 tendant à insérer un article 3bis est maintenu. Je réserve donc le vote sur cet amendement.

À l'article 4, l'amendement n° 181 est retiré. L'article 4 est donc adopté.

L'amendement n° 182 tendant à insérer un article 4bis est retiré.

À l'article 5, l'amendement n° 183 est retiré. L'article 5 est donc adopté.

À l'article 6, l'amendement n° 184 est retiré. L'article 6 est donc adopté.

À l'article 7, les amendements n°s 185, 186 et 187 sont retirés.

À ce même article, l'amendement n° 188 est maintenu.

Les amendements n°s 189, 190, 191, 192 et 193 à l'article 7 sont également retirés.

Je réserve le vote sur l'amendement n° 188 et l'article 7.

Les articles 8 à 21 sont adoptés article par article.

À l'article 22, l'amendement n° 194 est retiré. L'article 22 est par conséquent adopté.

À l'article 23, les amendements n°s 195 et 196 sont retirés.

Toujours à l'article 23, il y a une correction de texte au §3.

In de Nederlandse tekst moet men het volgende lezen: "... mits het respecteren van de in §1 bedoelde termijnen". Et en français, il faut lire ce §3 comme suit: "... le divorce est prononcé moyennant le respect des délais visés au §1er."

Moyennant cette correction de texte, l'article 23 est adopté.

À l'article 24, M. Wathelet retire ses amendements n°s 197 et 198. L'article 24 est donc adopté.

À l'article 25, l'amendement n° 199 est retiré. L'article 25 est par conséquent adopté.

Les articles 26 et 27 sont adoptés article par article.

À l'article 28, l'amendement n° 200 est retiré. L'article 28 est par conséquent adopté.

L'article 29 est adopté sans observations.

L'amendement n° 201 de M. Wathelet tendant à insérer un article 29bis est retiré.

De artikelen 30 tot 41 worden artikel per artikel aangenomen.

À l'article 42, il y a un amendement n° 202 de M. Wathelet tendant à supprimer le §5 des dispositions transitoires. Cet amendement est maintenu.

Le vote sur l'amendement n° 202 et sur l'article 42 est donc réservé.

Les articles 43 et 44 sont adoptés article par article.

Les corrections de texte suivantes sont proposées:

Volgende tekstverbeteringen worden voorgesteld:

- *Op de laatste regel van §3 van artikel 1255, zoals voorgesteld in artikel 23 van het ontwerp moet men lezen als volgt: "... mits het respecteren van de in §1 bedoelde termijnen".*

- *À la fin du §3 de l'article 1255, tel que proposé par l'article 23 du projet, il y a lieu de lire : "... moyennant le respect des délais visés au §1er".*

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

*Besluit van de artikelsgewijze bespreking:
Conclusion de la discussion des articles:*

Les amendements suivants ont été retirés: 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201.

Volgende amendementen werden ingetrokken: 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201.

Réservé: le vote sur les amendements et les articles 7, 42.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 7, 42.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1-6, 8-41, 43-44, met tekstverbetering op artikel 23.

Adoptés article par article: les articles 1-6, 8-41, 43-44, avec correction de texte à l'article 23.

* * * * *

20 **Projet de loi relatif à la mise à la disposition du tribunal de l'application des peines (2999/1-3)**

20 **Wetsontwerp betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank (2999/1-3)**

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

20.01 **Walter Muls**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, er was daarstraks een klein beetje verwarring over de rapporteurs. Ik kan natuurlijk heel het verslag komen voorlezen. Als ik eens rondkijk, denk ik dat alle collega's die ik nu zie, kunnen lezen en schrijven. Ik verwijs dus naar het schriftelijk verslag.

20.01 **Walter Muls**, rapporteur: Je considère que tous les membres présents savent lire et je renvoie au rapport écrit.

Collega Laeremans, als u niet kunt lezen, dan wil ik het nog wel eens voorlezen.

De **voorzitter**: Normaliter moet de rapporteur ook aanwezig zijn in de commissie. Dat is in de commissie die ik voorzit toch zo.

20.02 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Muls, ik wil er even op wijzen dat in bepaalde parlementen – ik weet niet hoe het op dat vlak moet in dit Parlement – het maken van verslagen behoort tot de evaluatie van de parlementsleden. Bepaalde leden van onze Europese fractie werden naar aanleiding van de vorige Europese verkiezingen erop afgerekend dat zij in heel weinig dossiers rapporteur waren, terwijl ze geen rapporteur mochten zijn.

20.02 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Dans certains parlements, il est tenu compte de la rédaction de rapports pour l'évaluation des membres. Nos députés européens ont été notés sur cette base lors des dernières élections, mais ils n'ont tout simplement jamais été désignés comme rapporteurs! Ce type d'évaluation n'existe pas dans cet hémicycle, mais certains députés font mention des rapports sur leur site internet. La fonction de rapporteur ne signifie pourtant pas grand-chose, si ce n'est quelques minutes consacrées à présenter les discussions lors de

In ons Parlement worden de leden op dat vlak over het algemeen niet gequoteerd. Toch wordt dit door sommige parlementsleden naar voren geschoven op hun website of bij hun prestaties. Zo kan iedereen zien hoe vaak zij rapporteur zijn geweest. Nochtans zijn wij het er allemaal over eens dat dit in feite niets betekent, tenzij de luttele minuten dat men hier op het spreekgestoelte komt vertellen wat de inhoud is van de bespreking. Daarom is het spijtig dat zelfs dat niet gebeurt door de rapporteurs. Zo is het natuurlijk erg gemakkelijk, collega Muls.

la séance plénière. Il est regrettable que, souvent, ce ne soit même pas le cas.

20.03 **Walter Muls** (sp.a-spirit): Mijnheer Laeremans, u weet dat ik steeds aanwezig ben in de commissie voor de Justitie. Als men mij vraagt om rapporteur te zijn, dan doe ik dat met plezier. In zeer veel gevallen breng ik het verslag hier, als dat nuttig en interessant is voor de collega's.

Als u meent dat het belangrijk is om aangeduid te worden als rapporteur en dat dit mooi staat in de statistieken, dan zal ik heel mooi in de statistieken staan en zal ik waarschijnlijk bovenaan de lijst staan.

20.03 **Walter Muls** (sp.a-spirit): Je suis toujours présent en commission de la Justice et j'accepte toujours d'être rapporteur. Il m'est arrivé maintes fois de présenter mon rapport à l'assemblée plénière de la Chambre, mais je ne le fais que lorsque la chose présente quelque intérêt pour les membres.

Selon M. Laeremans, il importe d'être rapporteur pour briller dans les statistiques. Mon score sera assurément excellent!

De **voorzitter**: Mijnheer Laeremans, het probleem is het volgende.

Je vais être prudent. Comment le dire? Les statistiques sont comme des dames qui ne sont pas très habillées. De loin on croit tout voir, de près l'essentiel vous est caché!

Statistieken zijn steeds gevaarlijk.

J'ai hésité, madame le vice-premier ministre, mais je trouvais cette comparaison à la hauteur. Après Sacha Guitry, vous m'avez mis "en verdure", si je puis m'exprimer ainsi.

Mijnheer Laeremans, statistieken zijn steeds kwantitatief en zelden kwalitatief.

De **voorzitter**: Statistieken zijn als schaars geklede dames. Van verre denkt men alles te kunnen zien, van dichtbij echter blijft de essentie verscholen.

20.04 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Inderdaad.

De **voorzitter**: Bijvoorbeeld, uw Kamervoorzitter heeft gedurende de laatste acht jaar geen enkele parlementaire vraag gesteld.

20.05 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik kan u op dit vlak enkel bijtreden. Men moet verder kijken dan louter statistieken, maar ik wou het toch even zeggen. Ik wil het u ook niet persoonlijk ten kwade duiden dat u niets zou doen in uw hoedanigheid of niets gedaan heeft in het verleden als rapporteur. Het gaat ons om het principe dat men in dit Parlement, of toch in de meeste commissies, de gewoonte hanteert om één welbepaalde partij er systematisch buiten te houden en een verbod te geven om wat dan ook voor bijkomende functie te krijgen in dit Parlement. Wij betreuren dat en vinden dat bijzonder ondemocratisch.

20.05 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Il convient en effet de regarder au-delà des statistiques. Je souhaite simplement dénoncer le fait qu'au sein de ce Parlement un parti est invariablement écarté de la fonction de rapporteur. Cette manière de procéder est antidémocratique.

Collega's, ik kom ter zake. Het Vlaams Belang zal het huidige wetsontwerp in verband met de terbeschikkingstelling niet goedkeuren. Deze wetswijziging was ooit door de regering aangekondigd als een van de manieren om zware misdadigers langer uit de samenleving weg te houden, vanwege het afschuwelijke karakter van hun daden en vanwege de gevaren die aan deze vrijlating verbonden zijn.

Le Vlaams Belang n'adoptera pas cette modification légale. Elle ne répond nullement aux attentes et conduira à des libérations plus rapides. Je pensais pourtant qu'il entrerait dans les intentions du gouvernement d'écartier plus longtemps les grands criminels de

Dit wetsontwerp beantwoordt in geen enkele zin aan deze verwachtingen. Met dit wetsontwerp gaan we andermaal naar een snellere vrijlating.

Ten eerste, wanneer een strafuitvoeringsrechtbank verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van de terbeschikkingstelling – van de beveiligingsmaatregel die de terbeschikkingstelling is –, dan is er minder kans dan vandaag dat de betrokken criminelen langer achter de tralies zullen blijven, dan wanneer een regering hiervoor verantwoordelijk zou blijven. Iedereen weet waarover het gaat. Het gaat over de uitzonderingsgevallen, hoogstens enkele gevallen per jaar die in de praktijk onder deze regeling zullen vallen: de hele zware criminelen, genre Horion, genre Dutroux, genre Fourniret enzovoort. Welnu, de kans is veel groter dat een politiek verantwoordelijke instantie, die verantwoording verschuldigd is ten opzichte van Parlement en van bevolking, strenger en met meer verantwoordelijkheidszin zou oordelen dan een schimmige strafuitvoeringsrechtbank die achter de schermen werkt. Wanneer in de toekomst nog eens een Barabas wordt vrijgelaten, kan een volgende regering alvast probleemloos en als een Pontius Pilatus de handen in onschuld wassen.

Ten tweede, en dat is nog erger, de maximale duur van de terbeschikkingstelling wordt ingekort. Ook op dit vlak is er dus geen vooruitgang, maar een achteruitgang. We gaan van maximum 20 jaar naar maximum 15 jaar. Op die manier kan de strafrechter in de toekomst nog minder dan vandaag verzekeren dat plegers van gruwelijke misdrijven voorgoed of voor zeer lange tijd uit de samenleving verbannen worden. De reden waarom dit moest ingekort worden tot 15 jaar, werd niet op een ernstige manier gegeven. De minister zei enkel dat dit meer evenwichtig zou zijn – waarom dit meer evenwichtig zou zijn, is nooit gezegd – en dat dit het resultaat was van een politiek compromis. Als ik dat hoor, dan denk ik dat waarschijnlijk één partij, bijvoorbeeld de partij van de minister, heeft gezegd...

20.06 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik heb dat niet gezegd!

20.07 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Hebt u dat niet gezegd? Nochtans meen ik het mij zo te herinneren. Ik ben blij dat u het corrigeert. In het verslag staat in elk geval dat het meer evenwichtig zou zijn.

20.08 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur Laeremans, l'objectif d'un meilleur équilibre et un compromis politique sont deux choses différentes!

20.09 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Uiteraard zijn dat twee verschillende zaken. Daarmee ben ik het eens.

Ik zie niet in waarom van 20 naar 15 jaar gaan, wanneer de regering zegt dat ze bepaalde criminelen langer wil vasthouden, meer evenwichtig zou zijn, integendeel. Dit blijft voor mij een nietszeggende verklaring waarachter men alles kan verstoppen.

la société.

Si les tribunaux de l'application des peines deviennent responsables de l'exécution de la mise à la disposition, les criminels risquent d'être enfermés moins longtemps que ce n'est le cas à l'heure actuelle. Un gouvernement porte une responsabilité politique et doit se justifier devant le Parlement et les citoyens. Sa décision sera donc mieux réfléchie et empreinte de plus de sévérité qu'un obscur tribunal de l'application des peines travaillant dans l'ombre. À présent, le gouvernement peut évidemment décliner toute responsabilité.

La durée maximale de la mise à la disposition est ramenée de vingt à quinze ans. Le juge pénal ne pourra donc plus apporter les mêmes garanties quant au fait qu'un criminel sera écarté pour une longue durée de la société. Aucune raison sérieuse n'a été évoquée pour justifier ce raccourcissement. La ministre parle de situation plus équilibrée. Elle a également évoqué un compromis politique.

20.06 **Laurette Onkelinx**, ministre: Je n'ai jamais parlé de cela.

20.07 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Je pensais le contraire, mais tant mieux si ce n'est pas vrai.

20.08 Minister **Laurette Onkelinx**: Het nastreven van een beter evenwicht en een politiek compromis zijn twee verschillende zaken.

20.09 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Il s'agit effectivement de deux choses différentes.

La déclaration selon laquelle la situation est à présent plus équilibrée ne paraît guère sensée.

Het feit is dat die 20 jaar voor ons te weinig is. Sommige misdaden zijn dermate extreem en sommige criminelen zijn dermate gevaarlijk, dat een levenslange terbeschikkingstelling mogelijk moet zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan terroristen die veel doden op hun geweten hebben. Niet dat wij momenteel al dergelijke mensen in onze gevangenissen hebben, maar het is absoluut niet ondenkbeeldig dat ze er ooit zullen komen. Denk maar aan de handlangers van de aanslagen in Madrid, die hier zijn gevonden.

Niet alleen wij hebben deze mening. Ook in buurlanden bestaat de regeling van een levenslange terbeschikkingstelling. In Nederland is dat bijvoorbeeld het geval, naast de mogelijkheid die bestaat om mensen daadwerkelijk levenslang te veroordelen. Ik denk aan Mohammed Bouyeri, de gruwelijke moordenaar van Theo Van Gogh, die nooit meer vrijkomt, tenzij met een heel uitzonderlijke genademaatregel. Bij ons had een levenslange terbeschikkingstelling een remedie kunnen zijn om te vermijden dat iemand als Dutroux of Fourniret ooit vervroegd vrij zou komen. Dat ziet men blijkbaar niet zitten. Men beperkt dit tot 15 jaar en dan nog is er geen garantie dat die 15 jaar zullen worden uitgezeten.

In de plaats van de duurtijd van de terbeschikkingstelling op te trekken en de samenleving beter te beveiligen, doet men precies het tegenovergestelde. Dit zal niet met onze steun gebeuren, collega's.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2999/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2999/1)**

Le projet de loi compte 13 articles.
Het wetsontwerp telt 13 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 13 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 13 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

21 **Projet de loi modifiant la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions et la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions (2506/1-3)**

21 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen en van de uitleveringswet van 15 maart 1874 (2506/1-3)**

Discussion générale

Le gouvernement entend garder les criminels plus longtemps en prison mais raccourcit les délais. Je ne vois pas où est l'équilibre.

Une période de mise à disposition de vingt ans nous paraît également trop courte. Certains criminels particulièrement dangereux, tels que les terroristes, doivent faire l'objet d'une mise à disposition à perpétuité, comme aux Pays-Bas.

La mise à disposition aurait pu nous permettre d'éviter que de grands criminels comme Dutroux ou Fourniret bénéficient d'une libération anticipée. Or au lieu d'accroître la durée de cette mesure et de mieux assurer la protection à la société, on fait tout le contraire. Nous ne contribuerons pas à cette évolution.

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Marinower, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

**Discussion des articles
Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2506/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2506/3)**

Le projet de loi compte 4 articles.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

22 Proposition de résolution relative à certains problèmes liés à la mise en oeuvre et au respect de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes (2991/1-2)

22 Voorstel van resolutie betreffende een aantal knelpunten inzake de implementatie en naleving van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (2991/1-2)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Stef Goris, Stijn Bex, Jean-Claude Maene, Philippe Monfils, Melchior Wathelet, Liesbeth Van der Auwera, Muriel Gerkens

**Discussion
Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2991/1)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2991/1)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

22.01 Philippe Monfils, rapporteur: Monsieur le président, je m'en réfère à mon rapport écrit, mais j'interviendrai à titre personnel.

22.01 Philippe Monfils, rapporteur: Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

Le **président**: M. Maene et vous-même êtes inscrits. Quelqu'un d'autre souhaite-t-il s'inscrire? Monsieur

Wathelet, vous êtes encore présent partout!

Wie nog? Mijnheer Bex.

Je commence par M. Monfils, puis MM. Bex, Wathelet, Goris, Maene.

J'essayerai d'aller jusqu'au point relatif aux CPAS, avant une courte interruption.

22.02 Philippe Monfils (MR): Monsieur le président, je voudrais décrypter le parcours et le contenu de cette résolution sur les armes. D'abord, d'où vient-elle? Répond-elle à un problème neuf décelé par les parlementaires, dont ils souhaiteraient que le gouvernement s'occupe? Que nenni! Le problème des armes est connu depuis 2002 et a été abordé au Sénat lors d'un débat sur un projet similaire.

Cette résolution provient-elle d'une difficulté pour les parlementaires de rédiger des textes de loi sur le sujet? Que nenni! Presque tous les groupes ont déposé des amendements ou des propositions de loi, et je ne reviendrai évidemment pas sur les dates et le contenu des textes.

Le terrain est donc archi-connu. Alors quoi? Simplement, cette résolution est conçue, me semble-t-il, pour permettre à de nombreux parlementaires de ne pas décider ou de ne pas faire connaître leur choix. Ils se cachent derrière une résolution demandant à un gouvernement démissionnaire dans trois semaines d'envisager quelques modifications à la loi - modifications au demeurant pelliculaires. Ce texte ne propose donc, à mes yeux, aucune avancée. Il ne présente strictement aucun intérêt puisqu'il ne pourra pas être mis en œuvre par le gouvernement, vu la proximité des échéances électorales. Mais comme on dit: "cela ne mange pas de pain". Il est certes difficile de voter contre un texte farci de bonnes intentions, mais il ne présente dans la pratique aucune amélioration.

Le plus absurde, selon moi, est qu'il est demandé au gouvernement d'envisager des mesures figurant déjà dans des textes déposés par de nombreux collègues et moi-même. Pour donner au travail parlementaire tout son sens, il eût été logique, non pas de s'adresser au gouvernement, de lui demander d'envisager de prendre des dispositions, mais bien de débattre des propositions déposées. Mais ce n'est pas ce qui a été voulu; on a créé un rideau de fumée derrière lequel se cachent des collègues et des groupes qui n'osent pas dire oui ou non à des modifications de la loi.

Ce serait anecdotique si la loi fonctionnait bien. Je n'ai pas l'intention d'en parler longtemps, mais je tiens à rappeler que ce n'est pas le cas: moins de 100.000 armes sur le million ou les deux millions en circulation sont déclarées. Les fonctionnaires de police ont dit qu'ils étaient débordés et techniquement incapables de gérer les demandes. Les gouverneurs ne disposent pas du personnel suffisant et n'appliquent pas tous la même jurisprudence. Le registre central des armes ne fonctionne pas encore correctement. Les arrêtés d'exécution nécessaires ne sont pas encore pris. Enfin, le Conseil consultatif vient à peine de commencer ses travaux.

Comme tout un chacun, je suis soucieux de la sécurité publique. Pourtant, la loi actuelle, tant dans son texte que dans son application, assurera-t-elle cette sécurité publique? Non, me semble-t-il, puisque

22.02 Philippe Monfils (MR): Het onderwerp van deze resolutie is genoegzaam bekend. Deze resolutie is zo opgevat dat tal van parlementairen niet hoeven te beslissen of hun keuze niet bekend moeten maken. Deze tekst heeft geen enkel nut vermits de regering hem zo kort voor de verkiezingen toch niet meer ten uitvoer kan brengen.

De regering wordt verzocht maatregelen te ontwikkelen die reeds te lezen staan in tal van teksten die diverse collega's en ikzelf hebben ingediend.

Om op een zinvolle manier parlementair werk te verrichten, had men logischerwijze beter over de ingediende voorstellen gedebatteerd. Maar nu heeft men een mistgordijn opgetrokken waarachter collega's die geen standpunt durven in te nemen, zich kunnen verschuilen.

Dat zou misschien anekdotisch zijn als de wet goed zou werken, maar dat is niet zo. De huidige wet biedt geen garantie voor de openbare veiligheid, want de doelstelling - namelijk het uit de clandestiniteit halen van het wapenbezit - wordt niet bereikt.

Een te strenge wet kan je niet toepassen, en daarom heb ik ook voorgesteld om die wet in een serene sfeer, na de verkiezingen, opnieuw te bespreken.

Ik heb een voorstel ingediend dat ertoe strekt de termijn voor de aangifte van wapens te verlengen. In plaats van over dat voorstel te stemmen en het al dan niet aan te nemen, probeert men te voorkomen dat het in de commissie geagendeerd wordt.

l'objectif essentiel, la sortie des armes de la clandestinité, n'est pas atteint.

Un représentant important des forces de l'ordre avait déclaré au cours des auditions sur les armes que la loi était trop restrictive et qu'une loi trop dure ne pouvait pas être appliquée sérieusement et concrètement. C'est la raison pour laquelle j'ai proposé que nous rediscussions dans la sérénité de cette loi et de son application, après les élections, non pour en contester les principes mais pour modaliser l'application et recenser les problèmes soulevés depuis un an par le fonctionnement bancal de ce texte.

J'ai déposé une proposition de loi visant à prolonger le délai pour les déclarations d'armes. Plutôt que voter oui ou non sur cette proposition de renvoi des déclarations d'armes au 31 décembre 2007, alors que voter me paraît être l'essence du parlementaire, on s'efforce de l'écartier de l'ordre du jour de la commission, comme cela a encore été le cas hier malgré les demandes de mes amis et de moi-même.

Ceci ne me semble pas constituer un bon travail parlementaire. Je redemanderai l'inscription de cette proposition à l'ordre du jour de la prochaine commission de la Justice la semaine prochaine pour que chacun puisse se déterminer contre ou en faveur de ce texte, comme il est de règle dans toute assemblée parlementaire. Mais je ne me fais guère d'illusions, monsieur le président et chers collègues: dans cette affaire, de nombreux parlementaires ont fait leur l'expression bien connue "Courage, fuyons!". Si rien ne change d'ici l'échéance électorale, moi ou quelqu'un d'autre remettra ce problème à l'ordre du jour de cette assemblée dès la rentrée parlementaire d'octobre.

22.03 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, collega's, de verstrenging van de wapenwet is voor spirit een zeer belangrijke verwezenlijking in deze legislatuur. Het is duidelijk dat de wet haar doel niet mist.

Het is niet alleen moeilijker geworden om aan een wapen te geraken, er werden bij de lokale politie ook reeds meer dan 100.000 wapens voor vernietiging ingeleverd. Het is natuurlijk de taak van het Parlement om er verder op toe te zien dat deze wetgeving ook goed uitgevoerd wordt. In deze optiek werd de werkgroep opgericht. Deze resolutie is het eindresultaat van haar werk. Het was uitdrukkelijk niet de bedoeling de uitgangspunten van de wet te wijzigen, behalve misschien bij sommigen. Bij de overgrote meerderheid van de collega's was dit echter absoluut niet het geval. Het was de bedoeling om oplossingen te vinden voor een aantal uiteenlopende knelpunten bij de toepassing van deze wet.

Op deze manier, door de resolutie en de toepassing ervan, zouden nog meer wapens dan vandaag al het geval is boven water moeten kunnen komen, hetzij door een vergunningsaanvraag, hetzij door inlevering met het oog op vernietiging.

Mijn fractie schaart zich achter de nu voorliggende resolutie. De minister heeft er in de commissie voor de Justitie terecht op gewezen dat de uitgangspunten van de eenparig aangenomen wetgeving – het is belangrijk om er nog eens op te wijzen dat de wetgeving door dit Parlement eenparig werd aangenomen – nog steeds volkomen gewettigd zijn. Het is de bedoeling van de wet om het geweld te

Dat is geen goed parlementaire werk, me dunkt. Als er niets verandert voor de verkiezingen, zal ik, of zal iemand anders deze kwestie opnieuw aan de orde stellen bij het begin van het parlementaire jaar in oktober.

22.03 Stijn Bex (sp.a-spirit): Le renforcement de la loi sur les armes constitue à nos yeux une réalisation majeure. La loi a atteint son objectif: il est aujourd'hui plus difficile d'acquérir une arme et plus de 100.000 armes ont déjà été déposées à la police locale.

Un groupe de travail parlementaire créé pour assurer le suivi de la loi présente aujourd'hui une résolution visant à remédier aux problèmes résiduels et à faire en sorte que plus d'armes encore sortent de la clandestinité. Mon groupe soutient cette résolution. La ministre a indiqué à juste titre en commission que la loi sur les armes avait été adoptée à l'unanimité et que ses objectifs demeurent totalement justifiés. La résolution vise à accroître encore l'effet de la loi et l'information à la population y est considérée comme primordiale. En commission, la ministre s'est déclarée favorable à une nouvelle

bestrijden en niet om de burger lastig te vallen, zoals sommigen nu graag willen doen geloven. In de resolutie zijn voorstellen opgenomen om het succes van de wet nog te vergroten. Daarbij is een goede informatie zeer belangrijk.

Bij de goedkeuring van de wet, een klein jaar geleden, hebben wij reeds opgeroepen om een grootschalige bewustmakingscampagne te voeren. Er is op dat vlak al veel gebeurd, maar het is ook goed dat in deze resolutie het belang van die informatie opnieuw benadrukt wordt en dat de minister in de commissie voor de Justitie reeds te kennen heeft gegeven dat zij hieraan gevolg zal geven. Ik kan dat enkel toejuichen, want op die manier kunnen de doelstellingen van de wet nog beter gehaald worden.

Ook het feit dat de federale wapendienst om de zes maanden het Parlement zal informeren over de stand van zaken met betrekking tot, enerzijds, de aangevraagde vergunningen en, anderzijds, de ingeleverde wapens, is een zeer goede zaak. Op dat vlak hebben wij ook een bevredigend antwoord gekregen van de minister. Met betrekking tot het vernieuwen van de vergunning meen ik dat het inderdaad aangewezen is dat de federale wapendienst zou onderzoeken in welke mate het degressief tarief voor wapenvergunningen – dit houdt in dat men relatief gezien minder moet betalen wanneer men meerdere vergunningen tegelijkertijd aanvraagt – ook na 30 juni, na de overgangperiode dus, mogelijk zal zijn. Ook dat kan namelijk een drempel zijn voor mensen om in de wet te stappen.

Ik wil nog even stilstaan bij punt 6 van de resolutie, dat handelt over het tijdelijk onbruikbaar maken van wapens. Daarin voorziet de wet momenteel niet; men kan wapens alleen definitief onbruikbaar maken.

Tijdens de besprekingen is naar voren gekomen dat het zeer nuttig zou zijn indien een systeem wordt ingevoerd dat op een veilige manier toelaat dat wapens tijdelijk onbruikbaar gemaakt worden. Alleen moeten wij toegeven dat wij tijdens de vele vergadersessies die wij met de commissie hebben gehad, niet tot een werkbare oplossing zijn gekomen. Zelfs deskundigen hebben ons verteld dat zij daarvoor niet direct een pasklare oplossing zagen en dat daar zeker verder onderzoek voor nodig was.

In de laatste vergadering is collega Denis wel met een voorstel gekomen, waarbij wapens zouden kunnen beveiligd worden op een elektronische manier. Ik denk dat dat verder kan onderzocht worden. Wij vragen dan ook met onderhavige resolutie dat dergelijke opties onderzocht worden.

In dat verband zullen zeker collega's zoals collega Denis zeggen dat we de overgangperiode moeten verlengen, in afwachting dat wij tot zo'n werkbare oplossing komen om aan bepaalde personen tegemoet te komen. Ik denk, collega's, dat de minister namens de regering zeer duidelijk heeft weergegeven waarom dat dat een slechte zaak zou zijn. Door die overgangperiode voor een tweede keer te verlengen, zouden wij de indruk geven dat de wapenwet niet al te serieus hoeft te worden genomen en dat er uiteindelijk toch altijd wel uitstel zal komen om aan de verplichtingen van de wapenwet te ontsnappen. Dat zou een zeer slechte zaak zijn.

campagne d'information à grande échelle, et nous nous en réjouissons.

Le service fédéral des armes informera le Parlement tous les six mois des demandes de permis et des armes déposées, ce qui est une bonne chose. Ce service examinera également ce qu'il devra advenir du tarif dégressif en cas de demandes multiples après la période transitoire, soit après le 30 juin.

Le point 6 de la résolution concerne la neutralisation temporaire d'armes. Cette option, qui ne figure pas dans la loi, serait pourtant utile. Personne n'a cependant encore trouvé de solution directement applicable, pas même les experts. Des études plus poussées sont nécessaires. M. Denis a proposé une protection électronique des armes. La résolution suggère d'examiner plus avant ce type d'options. Prolonger une nouvelle fois la période transitoire en attendant les résultats de ces études constituerait un signal erroné au citoyen, comme si la loi sur les armes ne devait pas être prise au sérieux.

La loi offre désormais au propriétaire d'une arme suffisamment de possibilités de s'en défaire et celui-ci ne peut donc faire valoir aucune raison légitime de la garder. Il peut en faire abandon en vue de sa destruction, la vendre ou la mettre en dépôt chez un tiers qui dispose d'une autorisation. Espérons que la nouvelle campagne d'information incitera davantage de personnes à rendre leur arme.

Nous soutenons pleinement cette proposition de résolution.

Ik denk wel dat de wet vandaag al voldoende mogelijkheden biedt aan de mensen die hopen dat er in de toekomst nog wijzigingen aan zouden komen, waar wij enkel mee zullen instemmen indien dat op een volstrekt veilige manier kan. De wet van vandaag biedt mogelijkheden voor de wapenbezitter die geen wettige reden meer heeft om zijn wapen in bezit te houden, om zijn wapen ergens anders onder te brengen. Hij kan zijn wapen definitief onklaar laten maken, heeft de minister gezegd. Hij kan dat wapen verkopen, maar hij kan dat wapen ook in bewaring geven bij een derde die daartoe wel de vergunning heeft.

Op die manier is in voldoende manieren voorzien, mijns inziens, voor de wapenbezitters om effectief in de wet te stappen. Ik hoop dat een bijkomende informatiecampagne ervoor kan zorgen dat er nog meer mensen in de wet stappen. In die zin staan wij volledig achter de resolutie zoals die vandaag voorligt.

22.04 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, on peut peut-être reprendre la genèse de ce texte étant donné l'adoption assez rapide, au niveau de la Chambre, de la loi du 2 juin 2006 concernant l'interdiction des armes, loi basée, me semble-t-il, sur d'excellentes intentions dans le climat de l'époque. Chacun s'accordait à dire qu'une modification législative s'imposait.

Un certain nombre de propositions de loi étaient pendantes au parlement et nous étions tous d'accord sur les objectifs que doit viser toute modification en matière d'armes: faire en sorte que le marché des armes soit le plus transparent et le plus clair possible; faire en sorte que ces armes soient pour la plupart, voire toutes, déclarées, réparables; mettre en œuvre l'ensemble des garanties afin que ces armes soient évidemment utilisées avec la plus grande précaution possible, uniquement lors de parties de chasse, de tirs sportifs ou dans les conditions optimales, tout cela en vue d'éviter un maximum d'accidents tout en restant dans un système légal pour ne plus connaître les accidents que l'on a connus.

Cependant, force est de constater que l'application de la loi pose toute une série de problèmes. M. Monfils a évoqué le problème des policiers, des services des gouverneurs, des administrations diverses qui doivent, aujourd'hui, encoder toutes ces armes, qui doivent être "enregistrées" pour rentrer dans le système légal. Tous ces services sont débordés de travail et croulent sous les demandes introduites. Cette difficulté au niveau de la loi avait déjà justifié de postposer l'entrée en vigueur de la loi à juin 2007.

Le deuxième problème rencontré est la liste des motifs légitimes pour lesquels vous pouvez détenir une arme: le fait d'être chasseur, tireur sportif ou encore d'exercer une profession qui, de par sa dangerosité, justifie une détention d'armes. Toutefois, deux motifs légitimes ne sont pas retenus et ne pourraient jamais justifier la détention d'armes: le motif sentimental ou patrimonial.

On sait qu'en Belgique, de nombreuses personnes détiennent chez elles des armes pour des raisons patrimoniales ou sentimentales.

Il est de notre intérêt que ces personnes déclarent l'existence de ces armes pour qu'elles soient répertoriées. Nous pourrions ainsi avoir ce véritable cadastre des armes qui permettra l'utilisation la plus

22.04 Melchior Wathelet (cdH): De wapenwet van juni 2006 heeft men vol goede bedoelingen, zij het ietwat haastig, aangenomen. Iedereen was het erover eens dat de wapenmarkt zo transparant mogelijk moet worden georganiseerd en dat al onze wapens getraceerd moeten kunnen worden. Bij de toepassing van de wet rijst er echter een reeks problemen.

De codering van al die wapens heeft tot gevolg dat de betrokken diensten bedolven worden onder het werk.

Het tweede probleem heeft betrekking op de lijst van wettige redenen om een wapen te mogen bezitten. Twee redenen werden daarbij niet in aanmerking genomen: sentimentele redenen, en patrimoniale redenen. We hebben er evenwel alle belang bij dat de betrokkenen, en dat zijn er veel, hun wapens aangeven. Ze moeten dan wel de kans krijgen om hun wapen te kunnen behouden, zij het zonder dat ze het nog kunnen gebruiken. De wapens moeten gedeactiveerd worden. Dat was de strekking van het eerste amendement dat ik had ingediend.

De modaliteiten voor de verlenging van de vergunning voor wapenbezit vormen eveneens een probleem. Die vergunning moet

optimale possible de ces armes.

Pour que ces armes redeviennent tout à fait légales, ces personnes doivent pouvoir les conserver. Cela doit se faire de la meilleure manière et surtout avec le plus de sécurité possible. Ce point faisait d'ailleurs l'objet d'un amendement que j'avais déposé dans le cadre de l'analyse du premier projet de loi. Cet amendement prenait en compte le motif sentimental ou patrimonial comme motif légitime justifiant la possibilité de détenir une arme mais faisait aussi en sorte que ces personnes soient dans l'impossibilité d'utiliser cette arme, celle-ci étant désactivée temporairement.

Ainsi, l'objectif d'intérêt public de sécurité est rempli: cette arme est inutilisable. En outre, l'objectif de l'intérêt général est également atteint, étant donné que ces personnes ont intérêt à déclarer la possession de ces armes. Ce mécanisme permettrait donc de rencontrer ce double objectif – qui est aussi celui de la loi: faire en sorte qu'un maximum d'armes soient déclarées et répertoriées.

Le troisième point que je souhaite aborder concerne les modalités de renouvellement de l'autorisation à détenir une arme. Tous les cinq ans, l'ensemble des personnes qui détiennent une arme auront l'obligation de renouveler l'autorisation à détenir ces armes. Un certain nombre de critères seront à chaque fois examinés.

En entrant dans un système légal, comme par le passé, certains craignent que les règles changeront en cours de route et que les critères d'application aujourd'hui seront plus stricts ou plus difficiles à remplir dans cinq ans. En déclarant aujourd'hui leur arme, ils craignent qu'ils devront le payer dans quelques années, par exemple si on leur interdit de la conserver.

Une proposition proportionnée est insérée dans le cadre de la résolution. Il faut vérifier si les conditions sont toujours remplies pour permettre à ces personnes de continuer à détenir une arme mais il faut aussi assouplir cette procédure dans le temps. Il ne faut pas qu'une nouvelle procédure doive être réintroduite tous les cinq ans. Si la personne remplit toujours les conditions, elle devra pouvoir continuer à détenir cette arme.

Le quatrième élément de mon intervention est relatif aux armes de collection, aux armes de panoplie et aux armes folkloriques. Monsieur Monfils, le groupe de travail aura au moins servi à cela: il a permis une avancée, étant donné qu'il y a eu un engagement ferme de revoir cette liste. Dans le cadre du conseil consultatif, elle a déjà été réévaluée. Cette nouvelle liste d'armes pour lesquelles il ne faut pas d'autorisation sera allongée et affinée pour mieux correspondre et coller à la réalité.

22.05 Philippe Monfils (MR): Vous comme moi ne cessons pas, depuis des mois, de demander cette liste. La réponse est invariablement la même: "elle arrive". Simplement, ce n'est que la troisième ou quatrième étape de ce "tour des armes de panoplie", au cours duquel on a demandé cette liste dans la résolution. Si "elle arrive", je voudrais un jour pouvoir l'examiner! Ce n'est pas par le fait de la résolution qu'on obtiendra cette liste. C'est cela mon problème. C'est que la résolution n'aboutit à rien du tout! Mme Onkelinx aurait très bien pu nous présenter la liste avant que la résolution ne la

om de vijf jaar verlengd worden. Sommigen zijn dan ook bang dat de vigerende regels in de toekomst nog verstrengd worden en de verlenging van de vergunning onmogelijk maken.

Om dat probleem op te lossen, bevat de resolutie een geproportioneerd voorstel dat ertoe strekt de procedure te versoepelen.

Wat ten slotte de verzamelwapens betreft, heeft de werkgroep van de regering de uitdrukkelijke toezegging verkregen dat de lijst van wapens waarvoor geen vergunning is vereist, die reeds door de Adviesraad werd herzien, zal worden uitgebreid en bijgewerkt.

22.05 Philippe Monfils (MR): Ik wens dat we die lijst die we nu al maanden vragen, eindelijk zouden ontvangen! Met deze resolutie, die trouwens tot niets leidt, beschikken we er nog steeds niet over!

supplie à genoux de le faire. D'ailleurs, vous l'avez réclamée vous-même!

22.06 Melchior Wathelet (cdH): Certes, je l'ai réclamée, mais peut-être est-ce votre expérience qui vous empêche de faire confiance au gouvernement lorsque celui-ci s'engage dans un certain nombre de choses.

22.06 Melchior Wathelet (cdH): De regering heeft zich ertoe verbonden om ons die lijst te bezorgen. Ik veronderstel dat we ze op haar woord kunnen nemen.

22.07 Philippe Monfils (MR): (...) C'est vrai!

22.08 Melchior Wathelet (cdH): Bien que siégeant dans l'opposition, j'attends que le gouvernement concrétise son engagement, très clair, à propos de l'établissement d'une liste.

22.09 Philippe Monfils (MR): Il attend qu'on la demande!

22.10 Melchior Wathelet (cdH): Je suppose que, comme moi, vous allez continuer à la demander.

22.11 Philippe Monfils (MR): J'ai téléphoné tous les jours pour la demander, monsieur Wathelet!

22.11 Philippe Monfils (MR): Ik vraag elke dag opnieuw naar die lijst!

22.12 Melchior Wathelet (cdH): Tous les jours! Décidément, le fait d'avoir aussi peu de poids auprès de ce gouvernement m'inquiète! Car si vous insistez de façon quotidienne et que, trois mois plus tard, vous ne recevez toujours pas cette liste, malgré un engagement ferme de la part du gouvernement de l'établir, cela devient très inquiétant!

22.12 Melchior Wathelet (cdH): Dat is inderdaad verontrustend. De geloofwaardigheid van de regering staat op het spel!

22.13 Philippe Monfils (MR): C'est un gouvernement en fin de législature, qui a encore gagné deux mois grâce à cette astuce que je dénonce, à savoir ce groupe de travail qui, dans la problématique des armes, a fait perdre deux mois au parlement. C'est ce qui, hélas, nous amène pratiquement face à l'échéance et ne nous permettra pas d'aboutir à des solutions précises!

22.13 Philippe Monfils (MR): De rit van deze regering zit er bijna op. De werkgroep was een foefje om het Parlement twee maanden tijd de laten verliezen. Het gevolg is dat we geen specifieke oplossingen zullen kunnen vinden.

22.14 Melchior Wathelet (cdH): Je reviendrai à ce groupe de travail, monsieur Monfils! Mais non, pourquoi attendre? Vidons l'abcès! Il y a, certes, un certain nombre de problèmes quant à l'application de la loi. Nous les avons soulignés: la praticabilité de la loi; les motifs légitimes pour pouvoir détenir une arme; les modalités de renouvellement de l'autorisation; les armes de panoplie.

22.14 Melchior Wathelet (cdH): De toepassing van de wet leidde tot uiteenlopende problemen. Dankzij de werkgroep konden we een aantal oplossingen uitwerken en ik heb mijn best gedaan om me constructief op te stellen. Indien de regering zoals u beweert geen rekening houdt met de resoluties van de werkgroep en concrete en evenwichtige voorstellen van het Parlement, is ze niet langer geloofwaardig.

Je me rends compte des problèmes, monsieur Monfils! Je suis un parlementaire de l'opposition. Je ne peux que m'inscrire dans le processus des possibilités qui me sont données pour faire avancer cette loi, de pointer les vrais problèmes et d'essayer de trouver des solutions. J'essaie de jouer avec les propositions qui sont faites, d'être constructif pour happer toutes les possibilités de peaufiner ce texte.

À présent, si le gouvernement n'a pas du tout envie de prendre en considération des résolutions adoptées à l'unanimité du groupe de travail, Vlaams Belang excepté, et que le parlement donne à nouveau un signal très clair, avec des propositions très concrètes et adéquates, il convient peut-être de s'interroger quant à la crédibilité du

gouvernement, sans doute davantage dans votre chef que dans le mien, dixit vos propos.

22.15 Philippe Monfils (MR): Monsieur Wathelet, qu'attendiez-vous pour aider certains collègues à faire voter des propositions déposées au Parlement, y compris les vôtres? Je suis d'accord, vous les avez rappelées. Néanmoins, vous n'avez jamais fait un pas en disant qu'il était bon d'avoir des résolutions mais qu'il était temps de voter quelque chose!

22.15 Philippe Monfils (MR): U hebt er nooit op aangedrongen dat we zouden stemmen over de voorstellen die in het parlement zijn ingediend.

On demande à Mme Onkelinx de voir dans quelle mesure on pourrait retarder l'application de la loi. Des propositions ont été déposées à ce sujet. Il suffisait de les voter!

22.16 Melchior Wathelet (cdH): (...) Un groupe de travail s'organise pour réfléchir aux modalités d'application de la loi. Que dois-je faire? Dire que je n'ai pas envie d'y participer, que je n'ai pas envie de contribuer aux discussions, que je n'ai pas envie de montrer en quoi la loi peut poser problème, que je n'ai pas envie de faire part de mes propositions de modifications, que je n'ai pas envie de déposer sur la table les propositions très concrètes et très proportionnées que j'ai rédigées en matière de désactivation temporaire des armes, d'armes de panoplie ou de liste de motifs légitimes?

22.16 Melchior Wathelet (cdH): Als oppositielid in dit parlement heb ik deel uitgemaakt van de werkgroep die de toepassingsmodaliteiten van de wet moest onderzoeken en heb ik amendementen ingediend. Als de regering geen rekening wil houden met die voorstellen, dan zij het zo!

Je suis désolé! En tant que parlementaire de l'opposition, j'essaie d'apporter mes amendements! Quand un gouvernement n'accepte pas de prendre en considération des propositions que l'on fait, des amendements que l'on dépose, je ne peux pas faire des miracles! Dès que des discussions ont lieu au sein du Parlement, j'essaie d'y participer, d'être le plus constructif possible.

22.17 Laurette Onkelinx, ministre: Au fur et à mesure de la discussion, on oublie que la loi sur les armes a été votée presque à l'unanimité des représentants du peuple ici présents, notamment avec l'appui des membres des groupes cdH, MR, FDF, etc.

22.17 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik wil eraan herinneren dat de wapenwet nagenoeg eenparig werd goedgekeurd.

22.18 Melchior Wathelet (cdH): Effectivement! M. Monfils avait demandé qu'on aille très vite, c'est ce qu'on a fait!

22.18 Melchior Wathelet (cdH): Inderdaad! We zijn erg snel gegaan, zoals de heer Monfils had gevraagd!

Le **président**: Vous avez encore de nombreuses heures devant vous pour vous disputer.

22.19 Benoît Drèze (cdH): Quand j'entends la ministre Onkelinx affirmer que le projet a été soutenu très largement, je le reconnais. Mais M. Monfils se rappelle très bien qu'il y avait un consensus pour la modifier rapidement par la suite, pour l'améliorer. Les propos de M. Wathelet sont tout à fait pertinents.

22.19 Benoît Drèze (cdH): Toentertijd was iedereen het erover eens dat die wet snel moest worden aangepast.

22.20 Laurette Onkelinx, ministre: Où a-t-on forgé ce consensus? Lors d'une partie de belote quelque part? En tout cas pas dans ce Parlement!

22.20 Minister **Laurette Onkelinx**: Die consensus is niet in dit parlement tot stand gekomen!

22.21 Philippe Monfils (MR): Il est exact que parmi les groupes – je ne suis pas suspect, je n'ai pas voté pour ce texte – régnait l'idée qu'il fallait, un peu plus tard, dans la sérénité, examiner comment modifier la loi.

22.21 Philippe Monfils (MR): Bij de fracties deed het idee van een wetswijziging al de ronde. Ik wil daar nog aan toevoegen dat de aanpassing van een recente wet

Madame la ministre, il ne faut pas exagérer. Ce n'est pas la première fois que le gouvernement nous présente et fait voter des lois au mois de juin pour les modifier au mois d'octobre. Une loi n'est pas intangible ou coulée dans le bronze pendant trois siècles!

Il est normal de considérer qu'il fallait voter parce que nous sommes des représentants du peuple et que la population le souhaitait et de voir par la suite dans quelle mesure il ne serait pas opportun de modifier quelque peu les éléments de la loi.

Affirmer que la loi a été votée, que tout est terminé et qu'on va la garder telle quelle pour cinq ans, ce n'est pas sérieux! Le gouvernement lui-même, tous les gouvernements d'ailleurs, demandent à leur majorité de voter des modifications à des lois qu'on leur a demandé de voter trois mois ou quatre mois avant. Je trouve que c'est normal. Il faut tenir compte de l'évolution sociétale.

22.22 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik hoor collega Drèze en collega Monfils hier zeggen dat er een consensus bestond tussen de fracties om de wet die we met eenparigheid hebben aangenomen, na korte tijd te wijzigen. Ik zou de collega's willen voorstellen en hun fractieleiders willen aanraden om de volgende keer wanneer zij binnen deze vergadering een consensus willen bekomen, ook eens met onze fractie contact op te nemen. Wij hebben daar alleszins nooit van gehoord.

22.23 Melchior Wathelet (cdH): Un texte favorable a recueilli la quasi-unanimité du parlement car il proposait une modification et permettait d'avancer. Après analyse de ce texte, bon nombre de parlementaires ont déposé des amendements pour qu'il atteigne pleinement son objectif, y compris pour la désactivation temporaire des armes ou les armes de panoplie. Un groupe de travail est mis en place au parlement pour peaufiner ce texte, pour détecter de possibles failles. Le fait qu'on ait dû allonger le délai d'application en imposant un moratoire de six mois démontre des défauts dans l'application pratique de la loi. Une fois ce groupe de travail en place, il est normal pour un parlementaire de réintroduire des amendements et les propositions déposées en commission. Cela me semble on ne peut plus normal de chercher à améliorer un texte de loi.

Quand M. Monfils a demandé de voter rapidement la loi en juin 2006, nous sommes effectivement allés très vite: en une semaine, elle a été votée. Nous avons exaucé votre vœu en votant rapidement.

22.24 Philippe Monfils (MR): (...) les amendements que j'avais déposés, monsieur Wathelet. Quand on grimpe au mâât de cocagne, il faut éviter d'avoir des trous dans son pantalon!

22.25 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur Monfils, j'ai reparlé en effet de certains amendements. Je n'ai pas omis de citer les vôtres, d'ailleurs. J'en ai parlé en commission et dans le groupe de travail; j'ai souligné certains des amendements que vous aviez déposés et j'en ai repris des éléments positifs. Je sais reconnaître les mérites des amendements déposés par d'autres et les soutenir le cas échéant. Il faut avoir l'honnêteté de le dire. Comme vous le soulignez, un texte peut être modifié à maintes reprises: aujourd'hui, à titre d'exemple, on

een courante, normale praktijk is.

22.22 Stijn Bex (sp.a-spirit): MM. Drèze et Monfils affirment qu'un consensus s'est dessiné en faveur d'une modification de la loi après un bref délai. Je les invite à contacter aussi mon groupe la prochaine fois car nous n'en étions pas informés.

22.23 Melchior Wathelet (cdH): De tekst werd bijna met eenparigheid van stemmen aangenomen omdat men er verder mee kon. Amendementen werden ingediend opdat deze tekst, die in de praktijk moeilijk toepasbaar was, zijn doelstellingen volledig kon bereiken. Een werkgroep werd opgericht en het is niet meer dan normaal dat de amendementen en voorstellen die in de commissie besproken werden daar opnieuw werden voorgelegd.

We zijn aan de wens van de heer Monfils tegemoet gekomen door in een week tijd voor die wet te stemmen.

22.24 Philippe Monfils (MR): U bent niet de enige die amendementen heeft ingediend.

22.25 Melchior Wathelet (cdH): Ik heb gewag gemaakt van uw amendementen in de commissie en binnen de werkgroep en heb erkend dat ze positieve elementen bevatten. Zoals u zelf onderstreept kan een tekst bovendien meerdere malen worden aangepast.

va modifier pour la quatrième fois dans la même année le texte "Apetra".

Sur les cinq éléments que je viens de citer, je pense que la discussion du groupe de travail a porté ses fruits, que les résolutions sont proportionnées et qu'ils vont permettre à la loi d'atteindre son objectif: un maximum d'armes déclarées, répertoriées, inventoriées. Si les éléments mis à la disposition des détenteurs d'armes sont proportionnés, ils vont déclarer leur arme. Cette loi deviendra alors effective et atteindra son objectif, celui que nous poursuivons tous et qui nous a valu de l'adopter pratiquement à l'unanimité. Cette loi atteindra son objectif avec l'amélioration au sujet des armes de panoplie, avec ses modalités de renouvellement améliorées, avec l'émission de motifs légitimes modifiée et sa contrepartie, la désactivation temporaire et avec l'amélioration maximale des modalités d'application pratique de la loi.

Nous espérons que le gouvernement tiendra compte d'une résolution qui – je suppose – sera adoptée par l'ensemble des groupes, comme cela a été le cas au sein du groupe de travail. Ce serait un signal positif pour que la loi de juin 2006 atteigne l'objectif que nous poursuivons tous.

22.26 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zou allereerst als voorzitter van de werkgroep waar vandaag al vaak sprake van is geweest, een werkgroep die werd aangesteld door de commissie voor de Justitie om de wet van 8 juli 2006 te evalueren, alle collega's van die werkgroep willen bedanken voor hun constructieve medewerking. We zijn er toch in geslaagd, weliswaar met enige moeite want bijwijlen lagen de standpunten wel erg ver uit elkaar, om samen tot een consensus tekst te komen die is uitgemond in de resolutie die vandaag voorligt. Alle democratische partijen hebben die dan ook goedgekeurd en ondertekend, waarvoor mijn dank. Mijn dank gaat ook uit naar de rapporteur, Philippe Monfils, die een uitstekend verslag heeft samengesteld.

Collega's, waarom deze resolutie? Er was een besef dat de wet van 8 juni 2006 in haar uitvoering een aantal onvolmaaktheden vertoonde en dat in de toepassingen een aantal dingen bijgeschaafd konden worden. Er was dus enige bereidheid om daaraan te werken. Die wet is inderdaad zeer snel tot stand gekomen. We weten ook in welke omstandigheden, namelijk de verschrikkelijke evenementen in Antwerpen. Die maakten dat er in die dagen een maatschappelijk draagvlak was om onverwijld deze wapenwet te verstrengen, waardoor op dat ogenblik een aantal mensen, die de sectoren van kortbij kent, reeds aanvoelden dat een aantal bijschavingen nodig zou zijn. We werden er hier nadien ook mee geconfronteerd. Ik blijf het zeer positief vinden dat alle democratische partijen beslist hebben om hun steun hieraan te verlenen.

Een goede wapenwetgeving moet uitgaan van drie drijfveren. Ten eerste, het is de bedoeling om zoveel mogelijk wapens uit de illegaliteit te halen. Ik vind het veel belangrijker dat zowel ikzelf als de politie weet dat mijn buurman een wapen bezit en dat het geregistreerd is, dan dat hij een wapen bezit waarvan ik niet weet dat hij het bezit en ook de politie niet. Registratie is de doelstelling en moet leiden tot meer veiligheid. Hoe zullen wij die burgers overtuigen om hun wapens te laten registreren waarvan we weten dat er vele

Ik denk dat de bespreking in de werkgroep resultaten heeft opgeleverd, dat de resoluties geproportioneerd zijn en dat de wet haar doelstelling zal kunnen bereiken, met name een maximum aan aangegeven en geïventariseerde wapens.

We hopen dat de regering rekening zal houden met deze resolutie die – naar ik veronderstel – door alle fracties zal worden goedgekeurd.

22.26 Stef Goris (VLD): En tant que président du groupe de travail chargé de l'évaluation de la loi du 8 juin 2006, je tiens à remercier tous les membres du groupe car grâce à leur collaboration constructive et malgré de profondes divergences d'opinion, les partis démocratiques sont parvenus à un consensus sur cette résolution. Car ils ont pris conscience graduellement que cette loi était entachée de quelques imperfections sur le plan de son exécution et de son application. Les événements survenus à Anvers l'an dernier ont amené une partie importante de la population à appeler de ses vœux l'adoption rapide d'une loi sur les armes plus stricte mais déjà ce moment-là, les spécialistes du secteur de l'armurerie pressentaient qu'il faudrait apporter rapidement des correctifs.

Pour être efficace, une loi sur les armes doit tendre à sortir de l'illégalité et à faire enregistrer un maximum d'armes parce que cette démarche profite à la sécurité. Par cette résolution, nous cherchons de nouveaux moyens de convaincre les centaines de milliers de détenteurs d'armes de

tienduizenden of zelfs honderdduizenden zich onder de bevolking bevinden? Hoe zullen we die mensen motiveren? Op dit vlak zochten wij naar bijkomende elementen en mogelijkheden.

Ten tweede, vanuit het streven naar meer veiligheid in de samenleving moeten we de mensen nog meer bewust maken van de gevaren van wapens. Een wapen is en blijft levensgevaarlijk en het kan niet voldoende benadrukt worden dat omgaan met wapens niet aangewezen is, a fortiori niet door mensen die niet gewoon zijn of niet kundig zijn om met wapens om te gaan.

Ten slotte en ook belangrijk is het element van de rechtszekerheid van de wapenbezitter, van degene die vandaag een wapen bezit en dat ook op een correcte manier bezit, die een vergunning heeft, die een blanco strafblad heeft, die daarmee kan omgaan, die daarvoor testen heeft afgelegd, theoretische en praktische. Deze wapenliefhebber, hobbyist, schutter of lid van een schuttersvereniging, moet de juridische zekerheid worden gegeven dat hij deze hobby kan blijven uitoefenen en deze hobby moet niet worden gestigmatiseerd door een aantal vooroordelen die we toch af en toe kunnen lezen of horen.

Wij hebben in die zin willen procederen en hebben ons in de eerste drie punten van de resolutie voornamelijk gericht op de eerste drijfveer, de noodzaak de bevolking bewust te maken van het gevaar van wapens en vooral het feit dat wij wensen dat het onwettig dragen van wapens wordt beteugeld. Er is een groot verschil tussen de aanwezigheid van de jachtbuks van opa op zolder en iemand die met een handvuurwapen op zak over de Grote Markt in Brussel loopt. Dat zijn twee totaal verschillende situaties. Wij vonden dan ook dat het dragen van wapens alleszins streng moet worden aangepakt. De minister heeft daarover in de commissie verklaard dat zij zich achter de punten een, twee en drie van de resolutie reeds schaart, namelijk het beter voorlichten en sensibiliseren van de burgers. Dat werd uiteraard goed ontvangen door de collega's parlementsleden.

Vervolgens hebben wij ook benadrukt dat een afdoende en accurate communicatie heel belangrijk is, ook naar het beleidsniveau. Vandaar dat wij vragen om semestrieel een stand van zaken mee te delen aan de commissie voor de Justitie. Ook daarmee is de minister akkoord gegaan.

Ten slotte is het inzake de rechtszekerheid van de wapenbezitters heel belangrijk dat de provinciegouverneurs op dezelfde wijze – ik kan dit niet voldoende benadrukken – omgaan met het afleveren van vergunningen om wapens te houden. Wij weten dat er daarover reeds richtlijnen bestaan die de gouverneurs aanmanen om op dezelfde manier om te gaan met het afleveren van vergunningen, maar toch bereiken ook mij nog elke dag berichten waaruit blijkt dat de gouverneurs van de tien verschillende Belgische provincies op een erg uiteenlopende manier al dan niet vergunningen toekennen. Daar moeten we absoluut aandachtig voor blijven en ik nodig alle collega's uit om die zaak van nabij te blijven volgen, samen met de regering.

Ik richt mij voor een volgende vaststelling vooral naar de jagers en de mensen die wapens houden uit emotionele overwegingen, bijvoorbeeld omdat zij die hebben geërfd. Daar werd de vraag gesteld of het niet mogelijk was een vuurwapen tijdelijk onbruikbaar te maken,

cette nécessité et de les sensibiliser aux dangers inhérents aux armes. Enfin, la sécurité juridique constitue également un élément important pour les détenteurs et amateurs d'armes. Cette résolution tend à établir une distinction entre la détention et le port d'armes. L'on ne peut transiger avec les personnes qui circulent effectivement avec des armes. La ministre adhère aux objectifs de cette résolution en ce qui concerne la sensibilisation et accepte en outre qu'un état d'avancement semestriel soit fourni à la commission.

Nous demandons aux gouverneurs de province de veiller à une délivrance uniforme des permis de détention d'armes. Plusieurs directives ont déjà été rédigées à ce sujet mais nous demandons néanmoins qu'un suivi étroit soit assuré.

Les détenteurs d'armes entretiennent souvent un lien émotionnel avec leur arme, principalement lorsqu'il s'agit d'héritages familiaux. Nous avons réfléchi en commission aux moyens de rendre les armes à feu temporairement et donc pas irrémédiablement inutilisables, pour que les armes ne perdent pas définitivement leur valeur. Après l'audition de quelques experts, nous n'avons toutefois trouvé aucune solution satisfaisante mais de tels systèmes existeraient à l'étranger. Nous demandons dès lors au gouvernement d'étudier cette possibilité. En commission, la ministre a d'ailleurs approuvé le principe.

Il y a eu aussi de vives discussions à propos de l'obligation de renouveler tous les cinq ans la demande d'autorisation de détenir une arme. Personnellement, j'estime que si les circonstances sont restées inchangées après cinq ans et si le détenteur peut le démontrer à suffisance, il n'y a pas

dus omkeerbaar. Dat is dan niet het wapen naar de proefbank in Luik brengen om het definitief te vernietigen of het alleszins onbruikbaar te maken, waardoor het zijn waarde verliest. Het gaat nota bene heel vaak over zeer waardevolle wapens. België heeft trouwens, dat mag eens worden benadrukt, een zeer oude traditie van kennis en kunde in het artisanale vervaardigen van wapens.

Wij zijn daarvoor over de wereld bekend. Het blijft natuurlijk een wapen, maar als wij ze van dichtbij bekijken is het heel vaak ook een kunststuk. Voor dergelijke wapens zochten wij een oplossing om ze tijdelijk onbruikbaar te maken.

De commissie heeft een aantal experts gehoord, en eerlijk gezegd zijn wij er niet meteen in geslaagd om een pasklare, sluitende, veilige en rechtszekere oplossing te vinden om wapens tijdelijk onbruikbaar te maken. Ondertussen hebben we vernomen dat dergelijke systemen wel bestaan in het buitenland, in Zwitserland en Duitsland. In de EU zijn er andere landen met een vergelijkbare wapenwetgeving die nu reeds systemen hebben waarbij men wapens tijdelijk onbruikbaar kan maken. Ik nodig de minister dan ook uit om op een eerlijke en open manier na te gaan wat die systemen zijn, om daaraan eventueel een voorbeeld te nemen om een dergelijk systeem ook in ons land in te voeren. Wij vragen de regering dus om zich over deze kwestie te buigen.

We zijn ook bijzonder blij dat we van de minister in de commissie mochten vernemen dat zij hier principieel positief tegenover staat. Zij wil deze mogelijkheid dus onderzoeken. We vinden natuurlijk ook dat dit sluitend moet zijn. Het is alleszins goed nieuws voor de houders van dergelijke wapens dat binnen afzienbare tijd, in de komende weken, dat de regering een systeem zal voorstellen dat ervoor zorgt dat men een dergelijk wapen in huis kan blijven bewaren. Het is weliswaar tijdelijk onbruikbaar gemaakt. Het wapen kan men dus niet meer impulsief afvuren. Het krijgt dus de kracht of het effect van een baseballbat.

De vijfjaarlijkse hernieuwing van de vergunning voor het wapenbezit was een heikel punt waarover nogal wat discussie was. Bij de bespreking van de wapenwet in juni 2006 in de commissie voor de Justitie is duidelijk door collega's, maar ik meen ook door de regering, gezegd dat men ervan uitging geen bijkomende administratieve verplichtingen op te leggen om wapenhouders het leven zuur te maken. Men zou zich beperken tot de noodzakelijke aanvragen en hernieuwingen van vergunningen.

Hierover bestaat een enorme discussie. Moet iemand die reeds vijf jaar een wapen heeft opnieuw een theoretisch en praktisch examen afleggen, proeven afleggen en opnieuw een met redenen omklede aanvraag indienen? Moet de gouverneur zich daarvoor opnieuw buigen? De meningen daarover liepen uiteen. Mijn persoonlijk standpunt ter zake is dat ik niet inzie waarom iemand die een aantal jaren een wapen houdt en wiens omstandigheden niet zijn gewijzigd, opnieuw alle testen, theorie en praktijk, moet afleggen en een aanvraag moet indienen. Ik denk bijvoorbeeld aan een juwelier die reeds verschillende malen werd overvallen en om die reden een aanvraag bij de gouverneur deed en er ook een kreeg, en die nog steeds juwelier is, nog steeds een blanco strafregister heeft en kan bewijzen dat hij regelmatig met het wapen is gaan proefschieten. Als

lieu de répéter la procédure. Finalement, l'idée n'a pas été retenue dans la résolution mais je voudrais néanmoins demander à la ministre de vérifier s'il ne serait pas possible de simplifier la procédure à suivre pour demander une autorisation. Ce serait une bonne chose pour les détenteurs d'armes mais aussi pour les zones de police qui croulent actuellement sous les tâches administratives.

Des débats ont été aussi consacrés au tarif dégressif mais il s'agit là, bien évidemment, d'un point qui est de la compétence du ministre des Finances. Dans la présente résolution, nous demandons le maintien du tarif dégressif au cours de la période transitoire.

Même l'opposition reconnaît que cette résolution fait avancer les choses, notamment en ce qu'elle modifie la liste des armes à feu revêtant une valeur historique, folklorique ou décorative. La ministre a fait savoir que le conseil d'avis se penche déjà sur cette question., et le groupe de travail s'en est saisi aussi.

Nous devons nous assurer aussi que le certificat médical est bien nécessaire. Il s'agit d'une lourde responsabilité à prendre par le médecin. La ministre se concerta actuellement à ce sujet avec l'Ordre des médecins et les associations de tireurs sportifs.

Le groupe de travail a également envisagé la possibilité de prolonger la période de transition pour la déclaration des armes. Nous avons choisi de laisser à la ministre le soin d'en décider. Certains partis souhaitent que la période de transition soit limitée au 30 juin. Il ne s'agit pas à mes yeux d'une question politique et il faut prendre en considération l'applicabilité de la loi dans la pratique. Si une solution peut être trouvée pour rendre les armes temporairement inutilisables, il

de omstandigheden rebus sic stantibus dezelfde gebleven zijn en men dat kan aantonen, zie ik niet waarom de hele procedure moet worden herhaald.

faudra promulguer les arrêtés royaux nécessaires et cela prendra du temps.

Daar zijn we echter niet toe gekomen. We hebben er wel bij de minister op aangedrongen dat zij nog eens zou nakijken in welke mate men dit voor de administratie zou kunnen vergemakkelijken zonder dat de veiligheid en het afleveren van vergunningen daardoor gehypothekeerd worden. We hebben heel wat getuigenissen gehoord van politiemensen, van de politiezones en van de mensen van de provinciale gouvernementen dat zij overstelpt worden met deze administratieve verplichtingen. Wij hebben dus gevraagd om na te gaan of daar elementen in zitten die toch vereenvoudigd kunnen worden, dit in het belang van de administratie maar zeker ook in het belang van de aanvragende partij. Persoonlijk denk ik dat hiervoor oplossingen gevonden moeten kunnen worden.

Par ailleurs, la date des élections est proche. C'est pourquoi je suis partisan d'une prolongation de la période d'amnistie, fût-ce de quelques mois seulement.

Er was ook een debat over het degressief tarief. Dat is uiteraard een aangelegenheid voor de minister van Financiën. Hij moet daarover uitspraak doen. De vraag is om het voor de overgangperiode voorziene degressief tarief te handhaven. Dat is ook opgenomen in onze resolutie.

Het mag gezegd worden, ik ben toch een klein beetje fier dat men ook vanuit de oppositie – bijvoorbeeld door de heer Wathelet - stelt dat er vooruitgang is geboekt. Er wordt vooruitgang geboekt in deze resolutie. In verband met bijvoorbeeld het wijzigen van de lijst van de vuurwapens met een historische, folkloristische of decoratieve waarde heeft de minister laten weten dat de adviesraad zich daar reeds over buigt. De werkgroep is ermee bezig. Ook daar hebben wij op aangedrongen.

Ten slotte is er het medisch attest. Vanuit een vraag om administratieve vereenvoudiging werd nagegaan of dit niet zou kunnen wegvallen. Een aantal geneesheren wist immers niet precies wat ze aan moesten met een dergelijk verzoek, het verzoek om een medisch attest af te leveren om te verklaren of iemand al dan niet een handwapen in huis zou mogen hebben. Dat is natuurlijk een zware verantwoordelijkheid voor de geneesheer. Ik kan mij inbeelden – wat zich ook heeft voorgedaan – dat sommige geneesheren verkozen om dergelijke attesten niet af te leveren. Ook daarvoor is er een oplossing want het blijkt dat daarover een gesprek gaande is tussen de minister en de Orde van Geneesheren en de vereniging van de sportschutters.

Dat alles samen genomen brengt mij bij mijn laatste punt, namelijk of de amnestieperiode voor de aangifte van wapens al dan niet verlengd moet worden. We hebben daarover een zinnig debat gehad in onze werkgroep. Uiteindelijk hebben wij dit open gelaten en het aan de minister zelf overgelaten om in te schatten of zij het nodig acht om de periode te verlengen. Uit het debat bleek dat enkele partijen ervoor kiezen om de periode niet meer te verlengen. Men stelt dat ze al eens verlengd is en dat het nu goed is geweest, het moet eindigen op 30 juni.

Ik meen dat het hier geen kwestie mag zijn van fetisjisme. Of wij die periode nu verlengen of niet is geen politieke aangelegenheid wat mij betreft. Het is ook geen kwestie of sp.a, PS, VLD of MR, of wie dan ook, gaat toegeven aan een ander. Het gaat mij hier om de praktische

uitvoerbaarheid van wat wij vandaag aan de regering vragen. Indien wij pleiten voor oplossingen die maken dat wij wapens tijdelijk onbruikbaar gaan maken, tijdelijk onklaar gaan maken, moet dat nog in koninklijke besluiten gegoten worden. De uitvoeringsbesluiten moeten nog geschreven worden, de techniek moet nog precies bepaald worden, na voorbeelden geraadpleegd te hebben in het buitenland. Dat alles zal wat tijd vragen.

Binnenkort, collega's, zijn er – zoals de meesten onder u wel weten – verkiezingen. Kortom, ik vraag mij af waar de minister en de administratie de tijd gaan vinden – ik hoop alleszins dat zij die zullen vinden – om nog voor eind juni alles in het getouw te brengen om bijvoorbeeld al de maatregel te nemen om de wapens die vandaag in aanmerking komen om tijdelijk onklaar maken, te kunnen aangeven voor 30 juni, en meteen die wapens onklaar te kunnen maken. Ik ben er eerder voorstander van de minister te vragen om die periode te verlengen, misschien niet met 6 maanden maar misschien met 1 of 2 maand, functioneel, in verhouding tot wat u zelf meent nodig te hebben om uw wetgeving conform de resolutie in uitvoeringsbesluiten om te zetten en om de wapenhouders de kans te geven zich op tijd met de wet in regel te stellen.

Want, collega's, u mag niet vergeten dat diegenen die zich vandaag met de wet in regel willen stellen, brave burgers zijn, met een blanco strafblad, die dat ook blanco willen houden en die vandaag hun wapen willen aangeven, maar die zich tegelijk bijzonder verveeld en ongelukkig voelen omdat de aangifte van een wapen meestal gelijkstaat met de afgifte van het wapen.

Aan diegenen die vandaag een wapen hebben waar zij emotionele banden mee hebben, en voor wie het tijdelijk onklaar maken van dat wapen een oplossing zou bieden, moeten wij de kans geven hun wapen te kunnen houden, weliswaar onklaar gemaakt, maar laten wij daar dan ook de nodige tijd voor uittrekken om dat uit te werken en om voor te stellen aan de burgers hoe zij dat kunnen doen. Het is mijn aanpak om eventueel tot een korte, functionele verlenging van de termijn over te gaan.

De heer Bex vraagt het woord, mijnheer de voorzitter.

22.27 **Stijn Bex** (sp.a-spirit): Collega Stef Goris, ik heb een vraag in dat verband. Inzake dat tijdelijk onbruikbaar maken moet u toch durven toegeven dat wij tijdens de werkzaamheden van onze werkgroep gezocht hebben naar mogelijkheden maar dat de specialisten die wij daarover gehoord hebben ons tot het einde van de werkzaamheden geen werkbare oplossing konden bieden, tenzij voor een zeer beperkte categorie van artisanale jachtwapens waarvan men het kader kan verwijderen.

Wij hebben tijdens de laatste vergadering – ik heb er zelf naar verwezen – de suggestie gekregen van collega Denis om een bepaalde piste te onderzoeken. Zelf denk ik echter dat het op dit moment zeer moeilijk te voorspellen is of er een mogelijkheid zal gevonden worden om wapens tijdelijk onbruikbaar te maken. Wij moeten de mensen ter zake ook niets wijsmaken. Bovendien is het zeer moeilijk in te schatten binnen welke termijn wij zo'n oplossing operationeel zouden kunnen maken.

22.27 **Stijn Bex** (sp.a-spirit): Au sein du groupe de travail, nous nous sommes mis à la recherche de possibilités visant à neutraliser temporairement les armes. Toutefois, jusqu'à la fin, les spécialistes n'ont pas été en mesure de proposer des solutions concrètes. Il est dès lors difficile de prévoir actuellement s'il sera possible de trouver un moyen pour ce faire et dans quel délai. La mise en dépôt des armes détenues par des personnes ne disposant pas d'une autorisation chez un tiers qui dispose de ce document me paraît dès lors une solution plus judicieuse que la prorogation de la

Ik heb daarnet in mijn rede verwezen naar de mogelijkheid die de minister aangegeven heeft waarbij wapenbezitters die niet over een wettige reden beschikken om een wapenvergunning te kunnen krijgen op dit moment, dat wapen in bewaring kunnen geven bij een derde die daarvoor wel de nodige vergunningen heeft. Dat lijkt mij eerlijk gezegd een beter uitgangspunt dan het nogmaals verlengen van de overgangperiode. Dat is een betere manier van werken, waardoor wij de overgangstermijn niet hoeven te verlengen en waarbij wij heel duidelijk stellen aan de mensen wat de regels zijn.

De **voorzitter**: De heer Goris zal besluiten.

22.28 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, bedankt dat u zo goed mijn gedachten kunt raden, dat ik zal besluiten. Toch wil ik kort antwoorden aan collega Bex.

Mijnheer Bex, ik meen dat het van het grootste belang is dat wij een zeer duidelijk signaal geven, vandaag, in het debat, aan de houders van dergelijke wapens, dat er een oplossing in zicht is.

U hebt zelf vorige week of nog wat langer geleden aan minister Dewael gevraagd waarom er de voorbije tijd zo veel wapens verloren gaan of gestolen worden. Ik heb maanden geleden ervoor gewaarschuwd dat er heel wat wapens in de illegaliteit zouden verdwijnen. Waarom? Welnu, een aantal burgers, dat misschien absoluut te goeder trouw is, een blanco strafblad heeft en nooit een vlieg kwaad heeft gedaan, is emotioneel toch zo gebonden aan een erfstuk van een grootvader bijvoorbeeld. Daarom verkiezen zij te zeggen dat ze hun wapen verloren zijn, veeleer dan het door de politie in stukken te moeten laten zagen. Dat is de houding van nogal wat mensen.

Eigenlijk moeten wij als wetgever daarmee rekening houden. In plaats van dat dat wapen in de illegaliteit verdwijnt, moeten we zorgen voor een werkbare oplossing, waarbij dat familielid in kwestie het wapen kan houden, maar dat het dan ook geen gevaar oplevert voor de maatschappij. Dat is een eerste punt.

Ten tweede, er bestaan vandaag wel degelijk systemen om wapens tijdelijk onbruikbaar te maken. Het klopt dat de experts die wij gehoord hebben in de commissie, geen pasklare antwoorden hadden. Intussen ben ik – maar ook collega Denis heeft dat voorbeeld aangehaald in de commissie, net als andere collega's – blijven zoeken naar oplossingen. Welnu, ik herhaal het: in andere, trouwens naburige, Europese landen waar een vergelijkbare wapenwetgeving vandaag reeds van kracht is, zijn er nu al systemen op punt. Duitsland is toch niet van de minste. We kennen toch de Duitse Grundlichkeit. Wanneer de Duitsers dat uitvaardigen en toepassen, dan denk ik dat het wel zal lukken. In Duitsland is er tegenwoordig een systeem waarmee wapens tijdelijk onbruikbaar worden gemaakt; het is het systeem dat de heer Denis vernoemde. Daarbij wordt er een staaf ingebracht in de loop of de kamer, derwijze dat het wapen niet geladen kan worden. Met een elektronisch systeem is er een blokkering waardoor die vulling onmogelijk verwijderd kan worden. Koppel daaraan een systeem waarbij er bijvoorbeeld een slot wordt aangebracht aan de trekker binnen de beugel, op dezelfde manier als er vandaag reeds veiligheidssystemen bestaan om jachtwapens te beveiligen tegen gebruik door kinderen of wie dan ook – dat zijn

période transitoire.

22.28 Stef Goris (VLD): Il est important d'émettre à destination des détenteurs d'armes un signal clair pour leur indiquer qu'une solution est en vue. Car comment se fait-il que tant d'armes soient actuellement déclarées perdues ou volées? Bon nombre d'honorables citoyens au casier judiciaire vierge qui possèdent une arme à laquelle ils sont émotionnellement attachés préfèrent déclarer qu'ils l'ont perdue que de devoir la remettre à la police en vue de leur destruction. En fait, on les contraint à l'illégalité. Essayons donc de trouver une solution opérationnelle, pour ne pas encore faire croître le nombre d'armes illégales.

Il existe des systèmes efficaces pour rendre les armes inutilisables. Dans d'autres pays, notamment en Allemagne, de tels systèmes ont déjà été mis au point.

L'idée de confier les armes à un tiers ne me paraît pas idéale non plus. Les armes sont des biens meubles et, en matière de biens meubles, la possession vaut titre. Il sera donc très difficile d'offrir aux propriétaires la sécurité juridique nécessaire.

Je préconise de nous inspirer de ce qui se fait à l'étranger et de prolonger la période dite d'amnistie en attendant. Il est contradictoire de vouloir contraindre les détenteurs à se défaire de leurs armes en attendant qu'on trouve une

klassieke sloten met een sleutel. De sleutel zou bijvoorbeeld in het bezit kunnen blijven van de politie. Dat zou ook een oplossing kunnen zijn.

Welnu, u zegt dat de termijn absoluut op 30 juni moet aflopen. Laten wij dan aan de mensen die nu zo'n wapen hebben, zeggen dat er een systeem zal komen, maar dat zij hun wapen voorlopig moeten onderbrengen bij een kennis die wel een vergunning heeft, omdat hij bijvoorbeeld jager of sportschutter is.

Indien we de termijn absoluut op 30 juni laten aflopen en we tegen de mensen die vandaag zo'n wapen hebben, zeggen dat er een systeem zal komen en ze hun wapen voorlopig kunnen onderbrengen bij een kennis die wel een vergunning heeft – een jager of een sportschutter bijvoorbeeld – rijst er natuurlijk een probleem. Een wapen is een roerend goed en ik herinner mij uit een ver en grijs verleden als rechtenstudent dat een roerend goed eigendom is van diegene die het bezit, tenzij het tegendeel bewezen wordt. Het is dus altijd moeilijk om een erfstuk, waarvan geen documenten bestaan van wie het eigenlijk eigendom is, af te geven aan een derde in de hoop dat het ooit terug zal afgeleverd worden. Dat is niet eenvoudig. Dan moet men al een systeem bedenken waarbij een tussenpersoon – de politie of ik weet niet wie – wordt ingeschakeld. Het is dus een heel gedoe om daarvoor rechtszekerheid te creëren.

Ik ben er daarom eerder voorstander van – ik herhaal het nog eens – dat wij de fetisj van die verlenging loslaten en vanuit praktische overwegingen nadenken. Laat ons een systeem dat bestaat in de buurlanden, kopiëren en laten we ook even nagaan hoe men dat daar evalueert. Laat ons dat ook toepassen in België. Dat is allemaal zo moeilijk niet. We kunnen dat binnen de kortste keren implementeren. Met het oog op de noodzakelijkheid om de wetten en KB's op papier te zetten, kunnen we intussen de zogenaamde amnestie verlengen. Niet verlengen om te verlengen, maar om de uitvoering van die toepassingen mogelijk te maken.

Dat is het enige wat ik daarover zeg. Ik dacht dat dit verstandiger en redelijker zou zijn voor de mensen die vandaag uitkijken naar de uitslag van dit debat. Wat zal er zich voordoen? We zijn vandaag 12 april. Tienduizenden wapens – als we de cijfers mogen geloven honderdduizenden – en dus tienduizenden eigenaars van wapens wachten nu op het signaal van regering en Parlement om te weten wat er nu gaat gebeuren. We zeggen nu dat er geen verlenging komt. Dat wil zeggen dat het wapen voor eind juni aangegeven moet zijn, maar tegelijkertijd zeggen we ook dat we een systeem zullen vinden – want principieel zijn we ermee akkoord – waarbij we de wapens tijdelijk, deskundig en veilig kunnen desactiveren. We hebben dat nog niet, maar ondertussen moet men zijn wapen wel afgeven.

Dat is een contradictie. De mensen zullen zich afvragen wat ze moeten doen. Houden ze hun wapen en wachten ze tot het systeem op punt staat om het dan tijdelijk te laten desactiveren? Dan gaat men over de datum van 30 juni en bevindt men zich vanaf 1 juli in de illegaliteit. Het gaat heel vaak om mensen die op hun strafblad nooit één vermelding gekregen hebben. Welk antwoord geven wij vandaag aan die mensen? Ik denk dat die vraag vandaag in alle duidelijkheid moet beantwoord worden. Ik herhaal het nog eens. Om alle misverstanden daarover uit de weg te ruimen, is de beste oplossing,

solution pour les rendre inaptes au tir. La prolongation de la période de transition constitue la solution la plus adéquate. Cela permettra à la ministre de mettre en place un système approprié pour rendre les armes inutilisables.

wat mij betreft, mijnheer Bex, daar nog twee of drie maanden bij te doen. Niet om ze erbij te doen, maar om de minister de kans te geven om dat uit te werken. We verschillen daarover van mening, maar dit is mijn persoonlijke overtuiging.

De **voorzitter**: Mijnheer Goris, ik ben geëmotioneerd door de belangrijkheid van deze resolutie, als ik de speeches beluister.

22.29 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Goris, ik wil nog even reageren. Wij hebben de discussie die wij nu voeren ook gevoerd tijdens de werkzaamheden van de werkgroep. Wij hebben een goede formulering gevonden, waarin wij ons allebei kunnen vinden.

Ten eerste, ik wilde gewoon even verduidelijken dat mijn vraag aan minister Dewael en het antwoord dat ik daarop heb gekregen, betrekking hadden op het jaar 2005. Het is zeer moeilijk om daaruit dingen af te leiden over de gevolgen van een wet die wij pas in 2006 hebben goedgekeurd. Ik heb het ook zo gezegd aan iedereen die mij daarover vragen heeft gesteld.

Ten tweede – en daar is er een fundamenteel verschil in zienswijze, – zegt u dat er mensen zijn die nooit een strafblad hebben gehad, die nooit een vermelding op hun strafblad hebben gehad en die vandaag dreigen in de illegaliteit te komen. Dat is natuurlijk wel essentieel aan onze wet. Het is niet voldoende om nooit een strafblad gehad te hebben om een wapen te mogen bezitten. Er moeten nog een aantal andere voorwaarden vervuld zijn.

Welke oplossing wij ook vinden op het vraagstuk dat wij net hebben aangekaart, wij gaan hoe dan ook geconfronteerd worden met mensen die zeggen dat ze zien wat de wet is en dat ze weigeren om zich aan de wet te houden. Ik zou een oud-partijgenoot van u willen parafaseren, met name Jean-Marie Dedecker. Hij vond dat als iedereen op de autosnelweg 140 kilometer per uur reed, wij de maximumsnelheid dan maar op 140 kilometer per uur moesten leggen. Wij zijn het erover eens dat het een goede zaak is dat er duidelijk gezegd is dat men degenen die sneller dan 120 kilometer per uur rijden daarvoor gaat pakken en hen daarvoor de nodige boete gaat geven. Op een bepaald moment zal dat ook noodzakelijk zijn met deze nieuwe wapenwet. Op een bepaald moment zullen degenen die weigeren om zich in te schrijven in de logica van de wet daarvoor de gevolgen moeten dragen. Dat is iets dat wij duidelijk moeten maken.

22.30 Philippe Monfils (MR): Monsieur Goris, l'intervention du président me permet de m'engouffrer dans cette brèche.

Vous dites que les gens attendent l'issue de ce débat. Mais quelle issue? Ne trompez pas les gens, monsieur Goris, il n'y a pas d'issue à ce débat! Ce n'est qu'une résolution qui demande poliment au gouvernement de faire des choses. Il y a des mois que le problème est posé et vous n'avez jamais voulu discuter et voter pour ou contre des amendements et des propositions de loi que nous avons déposés.

Maintenant, vous voulez gonfler cette résolution comme si le peuple entier attendait qu'on la vote! Elle sera votée, à l'unanimité, comme ce

22.29 Stijn Bex (sp.a-spirit): Nous avons en fait déjà mené cette discussion dans le cadre des activités du groupe de travail et nous avons fini par trouver une formulation acceptable par tous. Il reste toutefois une différence fondamentale de conception. M. Goris parle de braves citoyens sans casier judiciaire mais l'absence de casier judiciaire ne constitue évidemment pas la seule condition légale pour pouvoir posséder une arme. À un moment donné, les personnes qui refusent de s'inscrire dans la logique de la loi doivent en supporter les conséquences.

22.30 Philippe Monfils (MR): Mijnheer Goris, volgens u wachten de mensen op het einde van dit debat. Maar hoe gaat dit aflopen? Dit is maar een eenvoudige resolutie, waarin de regering gevraagd wordt iets te doen. Het probleem werd maanden geleden al aan de orde gesteld, en over de amendementen en voorstellen over deze materie heeft u nooit gediscussieerd, laat staan gestemd.

fut le cas en commission. Je la voterai aussi. Mais quelle sera la conséquence? Elle sera nulle! N'allez pas faire croire à la population en Flandre – en Wallonie, je dénoncerai cette attitude! – que le simple fait de prendre une résolution qui demande gentiment au gouvernement de faire des choses les lui fera faire!

Il faut voter un texte ou ne pas voter un texte. Le gouvernement est d'accord ou n'est pas d'accord. Il met sa majorité en marche ou pas. C'est le jeu politique parlementaire, rien d'autre!

S'en aller en disant "youpie, la population est sauvée parce qu'on a voté une résolution", c'est tromper les gens! Et je ne suis pas d'accord, monsieur Goris!

Nu blaast u deze resolutie op, alsof de hele bevolking erop zit te wachten! Maar er zijn helemaal geen gevolgen aan verbonden! Een tekst moet al dan niet worden aangenomen, de regering is het er al dan niet over eens en zet haar regering al dan niet aan het werk. Zo wordt het normale parlementaire spel gespeeld! Maar wie zoveel gewicht hecht aan een resolutie, draait de mensen een rad voor ogen! En dat vind ik niet kunnen!

De **voorzitter**: Mijnheer Goris, zou u willen besluiten? U bent echt over de u toegemeten tijd aan het gaan.

22.31 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik voel mij er toch toe gehouden om de twee interpellanten kort van antwoord te dienen. Ik zal beginnen met de laatste interpellant, de heer Monfils.

In alle duidelijkheid, het is niet de bedoeling – ik heb dat ook nooit gezegd – dat met de voorliggende resolutie een einde aan het debat komt en alles duidelijk is. Integendeel, het is mijn volste overtuiging – het is opnieuw een persoonlijke overtuiging – dat het debat tijdens de volgende legislatuur zal worden voortgezet, omdat nog altijd onvoldoende de doelen worden gehaald die wij allemaal willen halen en die trouwens ook de wet wil halen. De wet is op dat vlak immers onvoldoende praktisch en uitvoerbaar.

Ik heb nooit de intentie gehad om te zeggen dat met de voorliggende resolutie opeens alles zou zijn opgelost. Integendeel, met de voorliggende resolutie hebben wij opnieuw de pijnpunten blootgelegd en reiken wij een aantal oplossingen aan. Wij rekenen inderdaad op het inzicht en de goodwill van de regering om tijdens de laatste weken voor het aflopen van de amnestieperiode nog een aantal zaken te realiseren.

Ik pleit ervoor om, indien er tijdgebrek zou zijn, de amnestieperiode met de noodzakelijke weken, lees eventueel maanden, te verlengen, strikt omwille van de noodzakelijkheid om tot de nodige uitvoeringsbesluiten te komen.

Ook op de opmerking van de heer Bex wil ik kort antwoorden. Hij stelt dat een blanco strafblad geen reden is om een wapen te mogen houden. Mijnheer Bex, dat is uiteraard geen reden. Ik heb dat ook nooit gezegd. Weet echter wel dat de criminelen en de gangsters van deze wereld met heel lange strafbladen nooit een vergunning aan de gouverneur zullen vragen. Toch zullen zij altijd gewapend blijven. U mag dus niet vergeten dat de huidige wet geen oplossing biedt voor criminaliteit met vuurwapens. De bedoeling is dat wij de maatschappij veiliger maken. Voornoemde groep zullen wij met de wet echter niet bereiken. Laat dat duidelijk zijn.

Wie voelt zich vandaag wel door de wet aangesproken? Dat zijn de brave burgers die al vele jaren een wapen bij zich houden, waarmee af en toe helaas – dat is ook bijzonder erg – een familiedrama

22.31 Stef Goris (VLD): Je me rends bien compte aussi que cette résolution ne mettra pas fin au débat. Le prochain gouvernement devra continuer à tenter d'améliorer la loi car, sous sa forme actuelle, elle n'atteint pas complètement ses objectifs et son applicabilité pratique laisse à désirer. Par notre résolution, nous en pointons une fois encore du doigt les écueils et proposons également quelques solutions. Nous souhaiterions que le gouvernement réalise encore certaines choses avant les élections et, dans cette optique, nous comptons sur sa bonne volonté.

Je ne suis pas non plus sans savoir qu'un casier judiciaire vierge n'est pas l'unique condition à remplir pour pouvoir détenir une arme mais M. Bex sait aussi que les criminels détiennent des armes d'autorisation au gouverneur. Donc, cette loi ne réglera pas le problème des crimes commis à main armée. Les personnes visées par la loi sont les braves citoyens qui ont simplement une arme chez eux. C'est en leur nom que je demande instamment au gouvernement de rechercher une solution marquée au coin du bon sens.

gebeurt. Daarvoor moeten wij oplossingen vinden. Wij kunnen ze ook vinden. Praktische oplossingen zijn mogelijk. Ik pleit daar ook voor. Laten wij dan echter ook bij de zaak blijven zoals ze vandaag is en daarvoor oplossingen zoeken.

Mijnheer de voorzitter, daarmee wil ik besluiten. Ik doe een laatste oproep aan de regering om met de nodige redelijkheid en het nodige gezond verstand en binnen de termijn die zij heeft, oplossingen te vinden. Indien de termijn te kort zou zijn, roep ik de regering op om in dat geval alleszins het nodige inzicht te willen hebben om bedoelde termijn met de nuttige tijd te verlengen.

Le président: Il reste encore trois orateurs inscrits. Je vous prie de m'excuser de prolonger la séance de l'après-midi, mais sinon nous n'arriverons jamais au bout de nos peines. Interviendront successivement M. Maene, de heer Laeremans et M. Denis. Mme la ministre pourra intervenir, si elle le souhaite, mais c'est une résolution.

22.32 Jean-Claude Maene (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, je serai très bref, puisque vous le demandez aussi gentiment!

Le président: Je ne peux pas vous le refuser.

22.33 Jean-Claude Maene (PS): Mais c'est surtout parce que Mme la ministre me l'a demandé!

Le président: Oui, vous vous laissez persuader par Mme la ministre, mais pas par le président!

22.34 Laurette Onkelinx, ministre: (...)

22.35 Jean-Claude Maene (PS): Nous n'allons pas revenir sur le contexte émotionnel, tout le monde s'étant exprimé sur cette question. J'ai eu l'impression de revivre les débats qui se sont tenus ici aussi bien lors du vote de la loi du 8 juin 2006 que lors de l'examen du projet de loi visant à prolonger la période transitoire jusqu'au 30 juin 2007. C'est à partir de là que la formation d'un groupe de travail a été décidée. Sa mission était d'étudier certains problèmes relatifs à l'application de cette loi.

Ce groupe de travail a mené ses travaux à bien. Nous avons passé pas mal de temps ensemble. Son président a rappelé dans le détail ce que nous avons accompli, et je me réjouis d'apprendre aujourd'hui qu'il a trouvé une solution que nous avons cherchée en vain au cours des auditions des experts. Ceux-ci nous avaient en effet expliqué qu'il était matériellement impossible de prévoir un système de neutralisation présentant suffisamment de garanties. Nous entendons qu'un nouveau système a été mis en place en Angleterre, de sorte qu'il pourrait être introduit chez nous tôt ou tard.

En attendant, ce dispositif n'est pas connu chez nous. Le groupe de travail a estimé qu'il n'existait pas encore de solutions valables et présentant suffisamment de garanties techniques pour pouvoir être retenues. En revanche, plusieurs échanges se sont révélés intéressants, notamment lorsqu'il fut question de la nécessité d'informer et de sensibiliser nos citoyens à propos de leurs droits, bien évidemment, mais aussi au sujet des risques que présentent les armes.

22.35 Jean-Claude Maene (PS): De werkgroep had tot taak om bepaalde problemen in verband met de toepassing van deze wet te bestuderen. De voorzitter van de werkgroep heeft een gedetailleerd overzicht van onze verwezenlijkingen gegeven. Ik verneem vandaag tot mijn genoegen dat hij een oplossing gevonden heeft, iets waar we tevergeefs naar gestreefd hebben tijdens de hoorzittingen met de deskundigen die ons hebben uitgelegd dat het materieel onmogelijk was om een systeem voor het onklaar maken van de wapens in te voeren dat voldoende garanties zou bieden.

Het dient tot niets om de burgers tegen elkaar op te zetten of bepaalde wapengebruikers zoals de jagers of de sportschutters aan de schandpaal te nagelen. Met deze wet willen we niet die mensen beletten om hun wapens onder welbepaalde

Deux conclusions s'imposent après ce long débat. D'abord, il ne sert à rien d'opposer les citoyens les uns aux autres ou de chercher à stigmatiser certains utilisateurs d'armes. Les chasseurs ne sont pas des criminels potentiels; les tireurs sportifs ne le sont pas non plus. Venant d'une région où la chasse est une activité très développée, je dirais même: que les chasseurs continuent de chasser et de posséder autant d'armes que par le passé. De plus, l'application de la loi ne semble pas leur porter préjudice. Il me fallait le préciser une fois encore.

Et j'ajoute que l'objectif de la loi n'est pas d'empêcher ces gens d'utiliser leurs armes dans des conditions qui ont été définies très clairement. Le but est d'éviter que des armes en telle quantité continuent de circuler. Le président a cité des chiffres effarants.

Il nous parle de 100.000 armes disparues. Mais, c'est inquiétant! Heureusement que cette loi a été élaborée. Où sont ces armes? Il y avait véritablement un danger. Par conséquent, il importe de rappeler que d'abord et avant tout, la loi qui a été votée vise à assurer une meilleure sécurité de nos citoyens et à lutter contre la violence.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Laeremans en nadien aan de heer Denis.

J'épuiserai la liste des orateurs inscrits dans la discussion de ce projet avant de clore la séance de cet après-midi!

22.36 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil beginnen met een reactie op de woorden van collega Goris. Hij beweerde dat dit een consensuele tekst zou zijn en dat alle democratische partijen de tekst goedgekeurd en ondertekend hebben. Dat is tweemaal flagrant onjuist, collega, en u weet dat ook zeer goed. U bent zich daarvan zeer goed bewust.

Ten eerste, de tekst is niet consensueel. Er is inderdaad een interessante vaststelling en er is vooruitgang. Dat hebben wij ook uitdrukkelijk gezegd. Het verheugt ons. Anderzijds hebben wij tijdens de totstandkoming van de tekst echter ook gezegd dat wij hem niet zouden goedkeuren en er ook niet achter kunnen staan, omdat hij absoluut onvoldoende en lang niet duidelijk genoeg is en de eigen verantwoordelijkheid van het Parlement negeert.

Ten tweede, als u zegt dat alle democratische partijen de tekst hebben goedgekeurd, dan spreekt u opnieuw de waarheid niet. U hebt geen enkel ernstig argument, collega Goris, om te zeggen dat wij niet democratisch zouden zijn of bijvoorbeeld minder democratisch dan de Parti Socialiste. U weet dat zeer goed. U hebt geen enkel ernstig argument om ons zogenaamd niet-democratisch karakter aan te tonen, maar u leeft, werkt en denkt in slogans ten opzichte van onze partij. Ik betreur dit, want u bent anders, in normale doen, wel een verstandig mens. Ik betreur dit dus, zeker van u. Ik had het van u niet verwacht.

Ik kom ter zake. Wij betreuren deze resolutie, omdat zij blijk geeft van een abdicatie van het Parlement. U erkent de problemen wel. Eindelijk. Dat is positief en het verheugt ons ook. In die zin heeft de werkgroep zeker nut gehad, maar anderzijds is de werkgroep een grote doofpot of een verlamningsmachine geweest waardoor de wetgeving niet meer gewijzigd kon worden en waardoor alles

omstandigheden te gebruiken, maar willen we voorkomen dat de wapens in zo'n grote hoeveelheid in omloop blijven. De voorzitter had het over 100.000 verdwenen wapens.

De wet waarover werd gestemd, strekt er in de eerste plaats toe de veiligheid van onze burgers te bevorderen en het geweld terug te dringen.

22.36 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Selon M. Goris, le texte de la résolution serait un texte de consensus approuvé par tous les partis démocratiques. C'est entièrement faux. Il n'y avait pas de consensus sur le texte. Tout au plus a-t-on fait certaines constatations intéressantes et réalisé quelques progrès, mais la portée du texte est totalement insuffisante et il n'est pas assez précis. Dès lors, nous ne pouvons pas l'approuver. Par ailleurs, rien ne permet de qualifier le Vlaams Belang de parti non démocratique.

Cette résolution traduit une abdication du Parlement et nous le regrettons. Grâce au groupe de travail, le problème est enfin reconnu. Mais en même temps, il a aussi ralenti le processus de modification de la loi.

Tout le monde reconnaît à présent que la loi sur les armes, une loi votée à la hâte, n'atteint pas sa cible. Il apparaît, en effet, que les citoyens n'ont pas confiance et s'abstiennent de faire enregistrer leur arme. Or, aucune garantie

vertraagd werd en uiteindelijk niets meer gewijzigd mocht worden. U geeft toe dat de wapenwet, de haastwet die hier vorig jaar in allerijl werd goedgekeurd, zijn doel voorbijschiet. Als wetgever moeten wij dat erkennen. Wij zouden daaruit ook de conclusie moeten trekken dat de meeste wapenbezitters geen vertrouwen hebben in deze wetgeving om in deze amnestieperiode aangifte van hun wapenbezit te doen. Toch hebt u niet van de gelegenheid gebruikgemaakt om de wet te wijzigen of om ervoor te zorgen dat de wet gewijzigd kan worden en om wel vertrouwen te creëren bij de bonafide burgers die een wapen bezitten, bijvoorbeeld door sluitende garanties te geven dat waardevolle familiestukken in eigendom kunnen blijven. Het gaat soms om zeer waardevolle stukken, die vele honderdduizenden en soms miljoenen franken waard zijn. Ze worden niet gebruikt. Het zijn erfstukken. Als men volledig binnen de wet wil blijven, zal men ze echter moeten afgeven. Men kon ook vertrouwen creëren door bijvoorbeeld een soepelere houding inzake de motivering voor wie vandaag reeds een wapen bezit of door het vijfjarig verval van de wapenvergunning om te zetten in een vijfjaarlijkse meldingsplicht. Wij hebben ook daarvoor een heel concreet voorstel gedaan. Wij stellen echter vast dat wij wel principieel gevolgd worden, maar dat de wetgever zijn werk weigert te doen.

Via de meldingsplicht zouden de pesterijen ten opzichte van de wapenbezitters ophouden, zoals de medische controle, elke vijf jaar opnieuw, de theoretische proeven, iedere vijf jaar opnieuw, en de praktische proeven, iedere vijf jaar opnieuw. Het gaat elke vijf jaar opnieuw om dezelfde domme praktische proeven. Ik zeg dom, want voor mensen die de proeven elke vijf jaar opnieuw moeten doen, komt het zeer dwaas over. Wij hebben er geen enkele moeite mee dat men die proeven moet doen bij de aflevering van een wapenvergunning. Integendeel, daarbij kan en moet men streng zijn, maar de mensen elke vijf jaar die proeven opnieuw laten doen, getuigt van een enorm wantrouwen in de burger. Het geeft geen blijk van goede, ordentelijke wetgeving.

Daarnaast is er ook nog eens elke vijf jaar opnieuw de peperdure wapentaks, die hier op het einde van vorig jaar werd goedgekeurd, en alles wijst erop dat die enkel en alleen bedoeld is om de wapenbezitters als melkkoe te gebruiken.

Ik heb in de werkgroep vastgesteld dat er absoluut geen principieel bezwaar is om de wet in die zin te wijzigen en de vijfjaarlijkse vergunning om te zetten in een meldingsplicht, maar men slaagt er niet in dat door te drukken.

Tijdens de hoorzittingen is nochtans heel duidelijk gebleken dat het voor zeer grote problemen zal zorgen, uitgerekend bij de veiligheidsdiensten. De vijfjaarlijkse hernieuwing zal er zowel bij de politiediensten, als bij de diensten op de provincie, de diensten van de gouverneur, voor zorgen dat mensen die zich anders met echte veiligheid in de samenleving kunnen bezighouden, zich nu moeten bezighouden met het herdoen en herdoen van stompzinnige proeven. Dat is tijdverlies en het zal zorgen voor het wegtrekken van mensen die nuttig zijn op straat, die nuttig zijn als politiemensen, als politie-inspecteurs te velde en die op die manier de echte criminelen kunnen bestrijden. Zij zullen nu ingezet worden om eerbare burgers het leven lastig en zeer moeilijk te maken, met alle gevolgen van dien. Zo riskeren mensen die niet slagen in bepaalde proeven of in medische

nouvelle n'est prévue. Les armes faisant partie de patrimoines familiaux peuvent avoir une grande valeur mais rien n'est prévu pour les personnes qui en possèdent. Faire enregistrer ce type d'armes revient à devoir s'en séparer. Une attitude plus souple vis-à-vis des personnes possédant déjà une arme et le remplacement de l'obligation de disposer d'un permis à renouveler tous les cinq ans par une obligation de déclaration, aurait été de nature à instaurer un climat de confiance. Tout le monde est d'accord sur ce principe mais le législateur refuse de faire son travail. La détention d'une arme est soumise à un contrôle médical quinquennal et il faut réussir des épreuves théoriques et pratiques pour conserver leur autorisation. Une telle disposition reflète une grande méfiance envers le citoyen et représente du mauvais travail législatif. N'oublions pas, enfin, la taxe qui doit être versée tous les cinq ans par tous les détenteurs d'armes.

Qui plus est, l'obligation d'obtenir une autorisation posera de gros problèmes, aux services de sécurité notamment. Les personnes censées assurer notre sécurité devront en effet passer sans arrêt des examens stupides. Ils feraient pourtant mieux de se consacrer à la lutte contre les vrais criminels ! Et ceci s'applique aussi à ceux qui seront chargés de mener la vie dure à nos concitoyens en leur retirant leur autorisation, par exemple en cas de problème médical. Le groupe de travail ne nie pas que ces difficultés se posent mais il refuse de réformer la loi sur les armes. Il préfère laisser au gouvernement le soin de tout régler comme bon lui semble.

Par cette résolution, le Parlement laisse l'initiative au gouvernement. Il n'a pas même eu le courage de prolonger la période transitoire jusqu'à l'issue des négociations

proeven, of tijdelijk medisch niet in staat zijn om te functioneren, bijvoorbeeld na een hartinfarct of een herseninfarct en er nadien niet meer toe komen om zodra ze helemaal hersteld zijn, zich weer in regel te stellen met hun wapen, de sanctie hun wapenvergunning te moeten inleveren. Die mensen worden de facto eigenlijk onteigend en ontwapend. Dat is toch wel zeer verregaand.

Ondanks dat u erkent dat die problemen bestaan, dat de vijfjaarlijkse vergunningsplicht problematisch is en dat de hoorzittingen op dit vlak heel duidelijk hebben gemaakt dat de politiediensten een overlast aan werk zullen krijgen, gebruikt u dat niet om de wapenwet te veranderen en gaat u niet over tot de wijziging van de wet. U draagt zelfs het initiatiefrecht om de wet te wijzigen, helemaal over aan de regering in plaats van zelf de nodige initiatieven te nemen.

U hebt zelfs niet de moed om de aangiftetermijn met enkele maanden te verlengen, tot een behoorlijk stuk voorbij de komende regeringsonderhandelingen, zodat er opnieuw duidelijkheid kan geschapen worden door de nieuwe meerderheid na de verkiezingen.

Dat komt neer op een abdicatie van het Parlement. Het is werkelijk onparlementair. Zelden heb ik gezien dat een parlement eigenlijk alle initiatiefrecht aan de regering geeft, en nog wel aan minister Onkelinx. Dat is onparlementair en dus ondemocratisch. Mijnheer Goris, u gelooft niet in ons eigen kunnen. U gelooft niet in de kracht van de volksvertegenwoordiging, integendeel.

De heer Monfils heeft overschot van gelijk dat u de bevolking bedriegt wanneer u zegt dat er met de resolutie van alles voor de bevolking zal veranderen. Integendeel, eigenlijk zegt u dat wij niets meer kunnen doen, dat u alles aan de regering geeft en alle vertrouwen in de handen van de regering legt, hoewel u tegelijkertijd duidelijk laat merken dat u problemen hebt met de tekst. U bent heel dubbelhartig en dubbelzinnig in onderhavig dossier.

Voor de zoveelste maal moeten wij tijdens deze legislatuur vaststellen dat de Parti Socialiste de plak zwaait in deze meerderheid en dat de wil van minister Onkelinx wet is binnen paars. De liberalen gaan altijd opnieuw door de knieën voor de almacht van de Parti Socialiste. Tijdens de laatste vergadering van de commissie voor de Justitie, waar de resultaten van de resolutie werden besproken, heeft de minister u eigenlijk vierkant uitgelachen en eigenlijk gezegd dat zij geen rekening houdt met wat u zegt en vraagt, dat zij natuurlijk geen initiatief zal nemen zoals u vraagt en dat zij deze resolutie op dat vlak volledig naast zich neerlegt. De minister heeft u uitgelachen.

Collega's, dit is een gemiste kans. Het is een slag in het gezicht van vele tienduizenden eerbare, brave burgers die meer dan ooit in grote rechtsonzekerheid terechtkomen. Wij betreuren dit en wij zullen deze resolutie dan ook met kracht verwerpen.

22.37 Robert Denis (MR): Monsieur le président, madame la ministre, je serai très bref.

Nous ne contestons pas la nécessité de légiférer en matière d'armes, tout le monde est bien d'accord là-dessus depuis longtemps. Mais encore faut-il que la loi soit bonne! Or, la loi du 6 juin 2006 ne l'est pas! Pourquoi? À cause du renouvellement payant des autorisations

pour la constitution du gouvernement. M. Goris et son groupe de travail adoptent dans ce dossier une attitude non parlementaire en l'abandonnant aux mains d'un ministre, et quel ministre puisqu'il s'agit de Mme Onkelinx. On constate une fois de plus que c'est le PS qui mène l'attelage gouvernemental et qu'au sein de la coalition violette, la volonté de Mme Onkelinx vaut loi. La ministre s'est ouvertement moquée de M. Goris en annonçant qu'elle ignorerait cette résolution. Ne faites pas à la population des promesses que vous ne tiendrez pas. Dans ce dossier, les libéraux se sont montrés particulièrement hypocrites.

Cette résolution est une occasion manquée et un camouflet pour le citoyen honorable qui se retrouve dans l'insécurité juridique. Nous la rejetons donc catégoriquement.

22.37 Robert Denis (MR): We betwisten niet dat er wetgevende bepalingen over wapens moeten worden uitgevaardigd. Die wetten moeten echter ook goed zijn. De wet van 6 juni 2006 is geen goede wet omdat voor de hernieuwing

qui feront que les gens ne déclareront pas leurs armes, à cause de l'impossibilité de détenir des armes, même sans munitions et sans possibilité de neutralisation réversible, qui fera aussi que les gens ne les déclareront pas et à cause de l'obligation de se défaire de ses armes ou de les faire désactiver définitivement lorsqu'on n'a plus le motif "légitime" pour les détenir.

La loi manquera donc son but. Quels étaient les buts de la loi? Réduire le nombre d'armes en circulation, identifier les propriétaires de ces armes et en établir enfin une traçabilité.

Après le délai du 6 juin, seuls 5% des armes auront été déclarées. Il y a déjà eu quelques dizaines de milliers d'armes, il y en aura encore autant avant le 6 juin mais les centaines de milliers d'armes qui sont en circulation en Belgique ne seront pas déclarées! Madame la ministre, je peux vous le dire: cela se passera comme ça!

La loi sera donc un flop total! Madame la ministre – si vous êtes encore ministre de la Justice et pour ma part je ne serai plus ici –, vous ou votre successeur n'aurez pas d'autre alternative que de prolonger à nouveau le délai ou de faire, une fois pour toutes, une bonne loi. Une bonne loi qui devra en plus prévoir une amnistie pour ceux qui se seront mis hors la loi en ne déclarant pas les armes pour le 6 juin 2007.

Que faut-il pour faire une bonne loi? Il faut tout simplement permettre aux honnêtes citoyens qui possèdent des armes et qui y tiennent, de les garder, même sans ce que la loi appelle le motif "légitime", mais sous certaines conditions.

Premièrement, détenir les armes dans un coffre-fort. Deuxièmement, les détenir sans munitions s'il n'y a pas de motif légitime de les détenir ou de les faire neutraliser de manière temporaire et non irréversible, même si cette réversibilité ne peut être effectuée que par un organisme agréé.

J'ai proposé une technique en commission; on m'a rétorqué qu'il n'est pas certain qu'elle fonctionne. Pourtant, elle a fait ses preuves; elle est utilisée en Allemagne. La plupart de mes collègues présents en commission ne m'ont même pas écouté!

Madame la ministre, mes chers collègues, selon moi, la résolution ne servira à rien. Je ne la voterai donc pas, monsieur Monfils.

Je serai peut-être le seul à ne pas la voter mais je veux exprimer ainsi ma protestation contre la loi. Comme je l'ai dit, je ne serai plus là à la rentrée pour proposer une bonne loi mais je vais faire un devoir de vacances ou de retraite – si vous préférez qu'on le nomme ainsi – qui permettra à mes collègues libéraux de déposer à la rentrée une proposition de loi qui sera réaliste, applicable et efficace.

van vergunningen moet worden betaald; omdat men geen wapens mag bezitten, zelfs niet zonder munitie; en omdat er geen omkeerbare neutralisatie mogelijk is.

De wet had tot doel het aantal wapens in omloop te verminderen, de bezitters van die wapens te identificeren en de traceerbaarheid te waarborgen.

Na de deadline van 6 juni zullen slechts vijf procent van de wapens zijn aangegeven, terwijl er nog miljoenen in omloop zullen zijn. De wet wordt dus een gigantische flop. Voor uzelf of uw opvolger zal er niets anders opzitten dan de uiterste datum nogmaals te verschuiven of – eindelijk! – een goede wet te maken die amnestie verleent aan al diegenen die zich buiten de wet hebben gesteld door hun wapens niet vóór 6 juni 2007 aan te geven.

Een goede wet moet eerlijke burgers die wapens bezitten en eraan gehecht zijn, de mogelijkheid bieden om ze bij zich te houden, onder bepaalde voorwaarden en zelfs indien er geen sprake is van een 'legitiem motief' zoals in de wet werd bepaald.

Ik heb een techniek voorgesteld maar de meeste collega's die in de commissie aanwezig waren, hebben zelfs niet naar mij geluisterd!

Volgens mij dient deze resolutie tot niets. Ik zal ze dus niet goedkeuren. Op die manier wil ik me verzetten tegen deze wet.

In oktober zal ik geen kamerlid meer zijn maar ik zal me tijdens mijn pensioen over deze aangelegenheid buigen, opdat mijn liberale collega's uiteindelijk een realistisch, werkbaar en doeltreffend wetsvoorstel zouden kunnen voorleggen

Le **président**: Je vous remercie, monsieur Denis.

22.38 Robert Denis (MR): J'ai été bref, n'est-ce pas?

Le **président**: C'est très bien!

Je n'ose plus me prononcer sur les temps de parole.

22.39 Laurette Onkelinx, ministre: Je déposerai la résolution sur le banc du gouvernement.

22.39 Minister **Laurette Onkelinx**: Het spreekt voor zich dat ik de resolutie aan de regering zal voorleggen.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

*Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.
Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.*

Le vote sur la proposition de résolution aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

23 Proposition de loi créant un Observatoire permanent et fédéral des pratiques des centres publics d'action sociale (1658/1-4)

23 Wetsvoorstel tot oprichting van een Vaste Federale Waarnemingspost voor de praktische werking van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (1658/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Yvan Mayeur, André Frédéric, Marie-Claire Lambert, Sophie Pécriaux, Colette Burgeon

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Rapporteurs zijn mevrouw Lanjri en mevrouw Dierickx. Mevrouw Dierickx, een kort verslag zal de Kamer gepast inlichten.

23.01 Hilde Dierickx, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, het is een zeer kort verslag.

Ik breng verslag uit namens de commissie voor de Volksgezondheid, Leefmilieu en Maatschappelijke Hernieuwing in verband met het wetsvoorstel tot oprichting van een Vaste Federale Waarnemingspost voor de praktische werking van de OCMW's, besproken in de commissievergaderingen van 6 en 20 maart 2007.

De hoofdindieners van het wetsvoorstel, de heer Mayeur, verduidelijkt dat de Vaste Federale Waarnemingspost voor de praktische werking van de OCMW's tot doel heeft de OCMW's duidelijkheid te brengen bij het uitleggen en bij de toepassing van de wetgeving. Het moet ook beschouwd worden als een analyse- en aanbevelingsinstrument.

OCMW-gebruikers beklagen er zich dikwijls over dat verschillende toepassingen van dezelfde wetten gebruikt worden naargelang het

23.01 Hilde Dierickx, rapporteur: Cette proposition de loi a été examinée les 6 et 20 mars 2007 en commission de la Santé publique. Selon M. Mayeur, l'auteur principal de cette proposition, l'Observatoire permanent et fédéral constituera un instrument d'analyse et de recommandations capable de clarifier les modalités d'application de la loi pour les CPAS. Les usagers des CPAS se plaignent fréquemment que de mêmes lois sont appliquées différemment en fonction du CPAS dont ils dépendent. L'objectif n'est pas de

ene of het andere OCMW-centrum waarvan ze afhangen. Dit kan de praktische werking van de centra niet ten goede komen. Dit moet beter geharmoniseerd worden.

De waarnemingspost heeft zeker niet de bedoeling de OCMW's waarvan de praktijken niet overeen komen met de goede praktijken te straffen. Enkel de arbeidsrechtbanken zijn daarvoor bevoegd.

Bij de algemene bespreking stellen mevrouw Lanjri en ikzelf dat er een bevoegdheidsconflict kan ontstaan tussen de federale overheid en de Gemeenschappen die ook gedeeltelijk bevoegd zijn voor de maatschappelijke bijstand. Ook vragen ze zich af of VVSG en UVCW niet voldoende bevoegd zijn om steun te verlenen bij de activiteiten van de OCMW's.

De dames Tilmans, De Meyer, Raemaekers, Lambert en de heer Bacquelaine kunnen zich best vinden in de oprichting van een waarnemingspost die tot doel heeft de beste praktijken te verzamelen en te verspreiden. De heer Mayeur verduidelijkt nog dat de toepassing van de wet duidelijker moet gebracht worden voor de OCMW's en dat dat de hoofdbedoeling is van de waarnemingspost. De OCMW's moeten nu steunen op een informele uitwisseling van informatie vermits er te veel interpretaties zijn bij gelijke wetten. Er is helemaal geen sprake van een bemiddelingsfunctie ter ondersteuning van een verhoogde controle op de OCMW's.

Er volgt een discussie over het advies dat ingewonnen werd bij VVSG en bij UVCW want enkel de voorzitters van de verenigingen zouden geconsulteerd zijn en niet de OCMW's zelf. De heer Mayeur dient enkele amendementen in die tot doel hebben de federale waarnemingspost onder te brengen in de POD Maatschappelijke Integratie. De minister zal vaststellen wat de werkingsregels, het budget en de samenstelling van de waarnemingspost zijn.

De heer Dupont, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen, verduidelijkt dat de wetgeving in verband met de OCMW's almaar ingewikkelder wordt. Dit wetsvoorstel laat toe onontbeerlijke deskundigheid uit te bouwen en de bestaande diensten meer performant te maken. Het is de taak van de adviescommissie Maatschappelijk Werk de regering te adviseren over ontwerpreglementen en niet hoe de praktijken van de OCMW's samen te brengen.

De minister verwacht dat vier ambtenaren van niveau A en een ambtenaar van niveau C zullen volstaan om de waarnemingspost te bemannen. De minister zegt ook dat persoonlijke gegevens die eventueel ingewonnen worden via de waarnemingspost vertrouwelijk zullen blijven.

Het wetsvoorstel, geamendeerd, werd aangenomen met 10 stemmen voor en 3 tegen.

sanctionner, par le biais de l'Observatoire, les CPAS qui n'appliquent pas les bonnes pratiques. Seuls les tribunaux du travail disposent de cette compétence.

Lors de la discussion générale, Mme Lanjri et moi-même avons évoqué le risque d'un conflit de compétence entre les autorités fédérales et les Communautés, qui sont aussi compétentes en matière d'aide sociale. L'on s'est également demandé si les compétences de l'UVCW et de la VVSG ne sont pas suffisantes en ce qui concerne l'octroi d'aide aux CPAS.

Mmes Tilmans, De Meyer, Raemaekers et Lambert, ainsi que M. Bacquelaine, souscrivent à l'idée de créer un Observatoire.

M. Mayeur souligne que l'application correcte de la législation doit être plus claire pour les CPAS. À l'heure actuelle, ceux-ci n'ont d'autre solution que de s'appuyer sur un échange informel d'informations. Il n'est pas question en l'occurrence d'une fonction de médiation.

Ensuite, une discussion a porté sur l'avis demandé à l'UVCW et à la VVSG, parce que seul le président a été consulté, et non les CPAS eux-mêmes.

M. Mayeur a présenté des amendements visant à ce que l'Observatoire relève du poste Intégration sociale. Le ministre déciderait alors des règles de fonctionnement, du budget et de la composition de l'Observatoire.

Le ministre Dupont a insisté sur le fait que la législation sur les CPAS devenait de plus en plus compliquée. Cette proposition permet d'acquérir de l'expertise et d'être plus performant. Le ministre estime que quatre fonctionnaires de niveau A et un fonctionnaire de niveau C devraient suffire pour ce

qui est du personnel de l'Observatoire. Il a insisté sur le fait que les données collectées par l'Observatoire sont confidentielles.

La proposition de loi a été adoptée par 10 voix contre 3.

De **voorzitter**: Ik dank u, mevrouw de verslaggever.

Voor de algemene bespreking staan op de sprekerslijst ingeschreven: de heer Drèze en...

(...): En de heren Goutry en Verhaegen.

De **voorzitter**: Nee, nee.

(...): (...)

De **voorzitter**: Bent u ervan overtuigd dat u over dit onderwerp wil spreken?

(...): (...)

De **voorzitter**: Goed, als u mij belooft het kort te houden, want dit is nog steeds de namiddagvergadering.

Als sprekers staan dus ingeschreven: de heren Verhaegen, Goutry, Drèze en Mayeur. Ik zal de heer Drèze als eerste het woord geven en vervolgens respectievelijk aan de heren Goutry, Mayeur en Verhaegen.

Als er geen andere leden willen spreken sluit ik de sprekerslijst.

23.02 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le président, je ne serai pas très long. Le rapport de ma collègue est assez édifiant et nous pouvons en tirer quelques conclusions.

La première est que, manifestement, les auteurs de la proposition, qui sont tous du PS, veulent un outil public supplémentaire mais dont le but n'est pas évident à comprendre. Je ne parle pas ici du but sur le fond, je crois que c'est assez clair. L'article 2, alinéas 2 et 3 et l'article 3 du projet sont assez limpides et compréhensibles. Ce qui n'est pas évident à comprendre, c'est le but quant à la forme.

Le CD&V a d'ailleurs bien mis en évidence le caractère redondant de l'outil proposé en évoquant l'excellent travail déjà réalisé par la section CPAS de l'Union des villes et des communes, que ce soit en Wallonie, à Bruxelles ou en Flandre, ainsi que le travail excellent réalisé par le Centre pour l'égalité des chances et de lutte contre le racisme, en particulier son service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale.

Pour donner un signe de la qualité de ce travail et du potentiel, je renvoie au rapport 2005 sur la pauvreté réalisé par le Centre pour l'égalité des chances, que nous avons examiné au parlement et qui a été l'objet de pas mal de sources d'inspiration.

Il y a encore d'autres outils. On peut citer la Commission fédérale consultative de l'aide sociale ou encore la loi organique sur les CPAS qui stipule en son article 108 que le service d'inspection dont dispose le ministre peut conseiller les centres dans tous les problèmes relatifs à l'accomplissement de leurs missions. Cette même loi organique

23.02 **Benoît Drèze** (cdH): Het verslag is veelzeggend. De indieners van het voorstel – die allen tot de PS behoren! – willen een bijkomend openbaar instrument in het leven roepen waar men maar moeilijk het nut van inziet.

De CD&V onderstreept het overmatig karakter van de Waarnemingspost en wijst op het uitstekende werk dat al door de afdeling OCMW's van de Vereniging van Steden en Gemeenten en het Centrum voor gelijkheid van kansen wordt geleverd. Er zijn ook nog andere instrumenten, waaronder de Federale Adviescommissie Maatschappelijk Welzijn en de organieke wet op de OCMW's.

Mevrouw Lanjri besluit terecht op pagina 5 van het verslag dat de verveelvoudiging van de betrokkenen de zaken veel ingewikkelder zal maken voor de OCMW's.

stipule en son article 117 que le SPP Intégration sociale comprend un service d'études chargé notamment d'observer systématiquement l'activité des CPAS en vue de dégager des critères objectifs utilisables pour l'application de la loi, que ce service est également chargé d'étudier l'évolution des besoins sociaux, de répertorier les organismes et œuvres d'aide sociale et d'en tenir une documentation à la disposition des CPAS et de toute personne qui en fait la demande.

C'est à juste titre que Mme Lanjri conclut, à la page 5 du rapport, que la multiplication des acteurs compliquera inutilement les choses pour les centres publics d'action sociale qui finiront par ne plus savoir à qui s'adresser.

Les libéraux qui ont, quant à eux, un avis contradictoire, relèvent à juste titre la complexité et la variabilité de la réglementation en matière de CPAS mais soutiennent un outil supplémentaire et, je l'ai dit, redondant.

En parlant de propos contradictoires, Mme Hilde Dierickx, par ailleurs rapporteur, a indiqué au début de la discussion générale qu'elle était peu convaincue de l'utilité de cet observatoire. Elle a ajouté, et l'a répété tout à l'heure, que cet outil risquait de donner lieu à un conflit de compétences entre les autorités fédérales et les Communautés et qu'elle préfère ne pas multiplier inutilement les organes, en faisant notamment référence au travail réalisé par l'Union des villes et des communes.

Par contre, sa collègue, Mme Avontroodt, s'exprime clairement en faveur du projet et le fait, dit-elle, au nom de son groupe.

Je suppose donc que c'est elle qui a le dernier mot.

Le quatrième élément que je voudrais relever, et qui me blesse quelque peu, monsieur Mayeur et madame Raemaekers, c'est votre critique de l'avis de l'Union des villes et communes, ce qui constitue à mes yeux un dénigrement injuste et contraire à la vérité. En effet, lorsque la proposition de loi a été déposée, début 2005, il y a près de deux ans, le texte a bien été discuté avec les CPAS et les procès-verbaux des réunions sont là pour en attester.

Monsieur Mayeur, vous êtes bien placé dans ces structures. Une des collègues de Mme Raemaekers a relevé, à juste titre, que la VVSG est présidée par un autre membre du sp.a, la présidente du CPAS d'Anvers. Je trouve regrettable de jeter un tel discrédit sur une structure, le rapport relevant ses propos.

Cinquième et dernière remarque: après amendement, l'Observatoire, pour lequel l'idée d'origine était qu'il fut indépendant, est localisé dans le SPP Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Économie sociale. Le ministre a désormais la haute main sur un outil que vous vouliez indépendant. Le ministre qui par ailleurs se contente de quelques mots à la fin des travaux pour préciser la mise à disposition de quatre niveau A et d'un niveau C. Tout ça pour ça! S'agit-il de cinq personnes supplémentaires ou de cinq des 200 membres du SPP déjà en fonction? Comment cela va-t-il fonctionner? Beaucoup de questions restent en suspens. Quelle sera la composition de cette cellule? Comment les qualifications seront-elles choisies?

De liberalen van hun kant wijzen op de complexe en veranderende regelgeving inzake OCMW's en steunen een bijkomend en overtuigd instrument.

Mevrouw Dierickx zegt weinig overtuigd te zijn van het nut van de Waarnemingspost en vreest dat de aanneming van de tekst aanleiding zal geven tot een bevoegdheidsconflict. Mevrouw Avontroodt daarentegen spreekt zich namens haar fractie ondubbelzinnig uit voor de oprichting van de Waarnemingspost.

De heer Mayeur en mevrouw Raemaekers hebben kritiek op het advies van de Vereniging van Steden en Gemeenten, wat in mijn ogen een leugenachtige en oneerlijke aantijging is.

Vijfde en laatste opmerking: de Waarnemingspost, die oorspronkelijk een onafhankelijk orgaan moest worden, wordt ondergebracht bij de POD Maatschappelijke Integratie. De minister deelt dus voortaan de lakens uit bij een instantie die onafhankelijk moest kunnen werken.

Er blijven nog heel wat vragen onbeantwoord. Hoe zal dat allemaal functioneren? Hoe zal die cel worden samengesteld? Hoe zullen de kwalificaties geselecteerd worden?

Tot besluit kan de minister met dit voorstel nu doen wat hem in de organieke wet al gevraagd werd, en wat hij zelfs in de ogen van de volksvertegenwoordigers van zijn eigen partij niet doet. Dat is nog een bijkomende contradictie.

Daarom zal de cdH tegen dit wetsvoorstel stemmen.

En conclusion, nous estimons que cette proposition de loi permet au ministre – qui semble acquiescer – de faire ce que la loi organique lui demandait déjà de faire et qu'aux yeux des députés de son propre parti il ne fait pas. C'est une contradiction supplémentaire.

C'est la raison pour laquelle le cdH votera contre cette proposition, même si nous souscrivons notamment aux articles 108 et 117 de la loi organique des CPAS et qui établit les mêmes missions ou à peu près que celles définies aux articles 2 et 3 de la proposition de loi.

23.03 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil een korte toelichting geven, die volledig analoog is met mijn uiteenzetting in de commissie. Ik wil ze niettemin herhalen, ook omwille van het belang.

Ik weet dat de intentie van de indieners, zeker van de heer Mayeur, een legitieme intentie is. Hij probeert met het wetsvoorstel goed te doen.

Ik ben, net als de heer Mayeur, ook voorzitter van een OCMW. Er is echter een groot verschil. De heer Mayeur is voorzitter van het grootste OCMW van België, namelijk het OCMW van Brussel, een grootstad met een massa problemen, die kleinere gemeenten soms niet hebben. Ik ben daarentegen voorzitter van een OCMW van een gemeente met 15.000 inwoners en dus met een totaal andere problematiek.

Ik zou ervan kunnen uitgaan dat voor de grootstedelijke OCMW's, die met heel veel problemen en vragen worden geconfronteerd, die een heel grote administratie hebben en heel sterk zijn uitgebouwd, een dergelijk waarnemingscentrum, wat het ook moge betekenen – zij zullen de behoefte wel beter aanvoelen –, nuttig zou kunnen zijn.

Ik zeg u echter in alle oprechtheid dat het dan ook beter zo zou worden bekeken. Voor kleine OCMW's in landelijke gebieden is een waarnemingscentrum weinig zinvol. In die gebieden bestaat immers, op ambtelijk niveau met de secretarissen en ook op politiek niveau met de voorzitters, overleg tussen de verschillende gemeenten. Bij dat overleg kunnen de meeste, kleinere, herkenbare problemen vrij gemakkelijk met elkaar in overeenstemming worden gebracht en kan ervoor een oplossing worden gezocht. Bovendien kan altijd advies aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten worden gevraagd.

Het is in die zin ook te begrijpen dat het advies van de VVSG precies daarom veeleer negatief was. De VVSG oordeelt immers dat een dergelijke waarnemingspost nog maar eens een structuur plaatst tussen wat eigenlijk al aan federatie bestaat. Zij stelt wellicht de zinvolheid van het waarnemingscentrum in vraag.

Dat is ook waarom wij tegen het voorstel zijn. Wij denken dat het waarnemingscentrum geen meerwaarde is. Het kan bovendien het gevaar opleveren van het oprichten van een zoveelste dienst of structuur, met nog bijkomende ambtenaren, wat de problematiek nog complexer zou maken. In die zin voelen wij de behoefte aan een dergelijk centrum niet aan.

Volledig conform onze houding in de commissie zullen wij ter zake

23.03 Luc Goutry (CD&V): M. Mayeur est animé d'intentions légitimes mais il existe d'importantes différences entre la situation dans une grande ville et dans des communes plus petites. Pour un CPAS d'une grande ville, un tel Centre d'observation se révélerait sans doute utile, mais pour des CPAS plus petits ou dans des zones rurales, ce ne serait nullement le cas. Dans ces entités, une concertation au niveau administratif et politique existe réellement. Par ailleurs, la VVSG peut toujours être invitée à rendre un avis.

L'avis de la VVSG à propos du texte à l'examen était précisément négatif parce qu'un tel Centre d'observation constituerait une structure intermédiaire supplémentaire et n'apporterait aucune plus-value. C'est pourquoi nous voterons contre le texte à l'examen, comme nous l'avons fait en commission.

tegenstemmen.

23.04 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ook omdat mijn naam niet in het – trouwens voortreffelijke – verslag werd vermeld, herhaal ik wat ik in de commissie verklaarde.

Het observatorium staat haaks op het advies dat door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten werd gegeven. Het staat ook haaks op de visie van de meeste OCMW's in de landelijke gebieden van Vlaanderen. Zoals ook de heer Goutry zei, worden in de landelijke gebieden de krachten immers al gebundeld om op het terrein een aantal samenwerkingsverbanden tot stand te brengen.

In onze regio heet dat samenwerkingsverband Welzijnszorg Kempen, waarin 29 OCMW's verenigd zijn. Zij beheren bijvoorbeeld samen de sociale kruispuntdatabank.

De nieuwe structuur veroorzaakt inderdaad alweer een wat groter overheidsbeslag en is voor ons dan ook niet te verkiezen omdat dit voor de meeste OCMW's geen enkele meerwaarde biedt. Wat de mensen van de hele constructie zullen onthouden is dat blijkbaar een aantal personen zal moeten worden gearbeid, namelijk de enkele medewerkers die men zal vinden. Als men dat moet doen op kosten van de belastingbetaler, vinden wij dat weggegooid geld.

Vandaar dat ik durf vragen om ook deze structuur te onderwerpen aan de kafkatest. Ik denk dat dit zeker zal falen. In ieder geval, wij stemmen met overtuiging tegen en wachten graag het stemgedrag af van de andere partijen.

Le président: Le dernier intervenant sera M. Mayeur, qui est d'ailleurs un des co-auteurs de la proposition de loi. Ensuite, je donnerai la parole au ministre s'il souhaite intervenir avant de passer à l'examen de l'autre proposition. Nous en aurons ainsi terminé pour la séance de l'après-midi.

23.05 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, selon moi, il y a incompréhension. J'y reviendrai.

Quelle est l'intention de la proposition de loi? Elle est simplement de doter les CPAS d'un outil d'aide à la mise en œuvre des mesures que le CPAS est censé pratiquer pour venir en aide aux pauvres, aux personnes qui connaissent des situations difficiles. Ces mesures sont de plus en plus nombreuses.

Sous la législature précédente, nous avons voté – avec des avis différents mais peu importe – une loi accordant aux CPAS des compétences nouvelles en matière d'insertion socioprofessionnelle, d'emploi, d'aide aux étudiants, d'action culturelle, et nombre de CPAS ne savaient pas nécessairement comment procéder. Certains ont été confrontés à des difficultés de mise en œuvre. À quoi cela a-t-il conduit? À des recours devant les tribunaux du travail, à des incompréhensions, des revendications de certains de vos collègues de la Région bruxelloise, arguant que dans telle commune, telle ligne de conduite serait adoptée tandis que dans une autre, un autre modus operandi serait privilégié. On ne décèle aucune harmonie au niveau des actions des CPAS!

La structure fédérale est dotée d'outils de contrôle et on veille à ce

23.04 Mark Verhaegen (CD&V): La création d'un tel Centre d'observation serait contraire à l'avis de la VVSG et au point de vue défendu par la plupart des CPAS ruraux de Flandre, qui unissent souvent leurs forces dans le cadre de structures de coopération. En Campine, par exemple, 29 communes coopèrent au sein de la structure *Welzijnszorg Kempen* en ce qui concerne la Banque carrefour sociale. Un Centre d'observation n'apporterait aucune plus-value. Il engendrerait uniquement de nouveaux frais de personnel et représenterait pour le contribuable de l'argent jeté par les fenêtres. Je propose que ce projet soit soumis au test Kafka. Nul doute qu'il y échouerait.

En tout état de cause, nous voterons contre ce projet.

23.05 Yvan Mayeur (PS): Het wetsvoorstel strekt ertoe de OCMW's uit te rusten met een hulpmiddel voor de uitvoering van de – almaar in aantal toenemende – maatregelen van bijstand aan personen in moeilijkheden. De problemen bij de uitvoering leiden tot beroepen bij de arbeidsrechtbanken, onbegrip en klachten, wanneer de OCMW's verschillende methodes hanteren. Ik stel een instrument, een soort van benchmarking, voor om de goede praktijken van de OCMW's te analyseren.

Het klopt dat een artikel van de organieke wet op de OCMW's de methodes opsomt die moeten gevolgd worden om aan kwaliteitsbewaking te doen. Maar de federale overheid zendt geen controleurs ter plaatse.

que la comptabilité, la mise en œuvre des mesures soient respectueuses de la légalité. Mais les bonnes pratiques sociales ne sont pas mesurées. Elles ne sont ni accompagnées ni soutenues.

Aussi ai-je proposé de nous référer à un outil qui analyse les bonnes pratiques mises en œuvre dans les CPAS qui ont mené une politique de pointe dans telle ou telle matière afin d'indiquer aux autres ce qui peut être entrepris. Que ces CPAS soient pris comme exemple, qu'il y ait une forme de benchmark! C'est ce qui est recommandé au niveau européen et on ne le ferait pas au plan belge!

Sous la législature précédente, monsieur Goutry, nous avons – certes avec des nuances – décidé de créer le Kenniscentrum en matière de santé publique. C'est la même chose, sauf que nous nous situons en matière d'aide sociale et de lutte contre la pauvreté. Ce n'est ni plus ni moins que cela!

Bien entendu, en 1976, nous avons voté un article de la loi organique des CPAS stipulant les méthodes à suivre pour agir sur le plan qualitatif. Voilà douze ans que j'assume la présidence du CPAS de Bruxelles! Si vous croyez qu'un contrôleur de l'État fédéral, de l'administration, est venu me dire comment travailler en matière d'insertion socioprofessionnelle, vous vous trompez!

Quand M. Goutry parle de la différence de tâches entre grands et petits CPAS, il se trompe. Des petits CPAS ne savent pas toujours comment faire. Ils ne disposent pas d'une structure d'analyse juridique et d'examen des projets dont les CPAS plus importants peuvent se doter. Vous voulez savoir combien de fois mon administration a servi d'autres CPAS? Ce n'est pas notre rôle, mais nous le faisons. D'ailleurs, c'est cette expérience qui m'a conduit à dire que ce n'était pas dans nos prérogatives.

Qu'il s'agisse du CPAS d'Anvers ou de Liège, la situation est semblable à celle de Bruxelles-Ville. Toutefois, il serait utile qu'un outil commun soit créé dans l'administration. Ce serait une bonne manière d'agir.

Monsieur Drèze, je dois admettre que votre discours diffère de celui de MM. Goutry et Verhaegen. Et je vais vous dire ce que je pense de votre intervention. D'abord, vous connaissez mal les CPAS. L'autre aspect que je tiens à relever est que vous n'appréciez pas les outils publics. Cela suinte dans vos interventions.

Oui, un outil public est quelque chose de noble, qui respecte des critères d'égalité d'accès, d'égalité de traitement, de continuité - ce qui n'est pas nécessairement le cas dans les autres services, en particulier privés. Donc, il importe de reconnaître cette action. Mais il faut faire en sorte que ces services soient performants. Leur mission légale fondamentale est d'aider les pauvres. Ce but ne mérite-t-il pas un soutien et la capacité d'être performants? Franchement, cela n'enlève rien aux services associatifs, aux actions des ASBL et des ONG qui sont indispensables et utiles à côté du travail accompli par les CPAS pour venir en aide aux pauvres.

Donc, oui, le service public existe. Il a sa noblesse, il faut lui permettre de se montrer efficace et il convient de ne pas handicaper sa mission - option qui a votre faveur, dans la mesure où votre doctrine

Ik ben het niet eens met de heer Goutry wat de OCMW's betreft. De OCMW's van de kleine steden beschikken over minder middelen en staan soms machteloos tegenover bepaalde toestanden. Het is trouwens omdat ik vastgesteld heb dat die kleine OCMW's een beroep op die van de grote steden moesten doen dat het me noodzakelijk lijkt om de administratie een gemeenschappelijk instrument aan te reiken.

Mijnheer Drèze, u bent niet echt vertrouwd met de werking van de OCMW's en u weet de overheidsorganen niet te waarderen. Een overheidsorgaan respecteert bepaalde criteria met betrekking tot een gelijke toegang, een gelijke behandeling, continuïteit maar moet ook goed werken ook al heeft het tot taak de behoeftigen bijstand te verlenen. Dat doet niets af aan de verdiensten van het verenigingsleven wier bijdrage onmisbaar blijft.

idéologique et sociale est différente. C'est votre droit, mais reconnaissez néanmoins que cet outil public existe et qu'il importe qu'il soit performant, même si – et c'est essentiel selon moi – il a pour mission de venir en aide aux pauvres dans ce pays. Car il y en a encore!

Le **président**: Monsieur Drèze, vous avez été cité. Je vous en prie.

23.06 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, les constats d'Yvan Mayeur sont justes. Nous ne les contestons pas. La question est de savoir comment y répondre. Nous sommes cependant convaincus que ce n'est pas en créant un "bidule" supplémentaire que nous allons nécessairement résoudre la problématique en matière d'information.

En ce qui me concerne, je respecte l'outil public autant que tout autre. Étant échevin dans une grande ville, il est osé de me dire que je dénigre les outils publics! Comme attaque personnelle, c'est un peu léger!

Nous pensons que c'est le SPP Intégration sociale qui doit agir. Si ce n'est pas le cas, monsieur Mayeur – et vous avez raison de dire qu'il n'agit pas –, faites pression ou devenez ministre de l'Intégration sociale et changez les choses! Pourquoi créer un organe supplémentaire qui, en plus, est greffé après amendement à l'intérieur du SPP? Quelle est finalement la différence entre l'Observatoire et le SPP? Tout cela est extrêmement confus et donne peu de garantie d'une bonne exécution.

23.07 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, je voudrais me rallier à la proposition de M. Drèze qui consiste à me soutenir dans ma prochaine campagne électorale. Je l'en remercie d'avance et j'espère qu'il a beaucoup d'amis à Bruxelles qui suivront son conseil.

Le **président**: Je suis frappé par les interventions de nos collègues: l'un président d'un grand CPAS, l'autre d'un moins grand – quoique 15.000 habitants, ce n'est pas si mal –, un autre échevin. Tout cela est étonnant dans l'expérience auto-fécondante des mandats de nos députés.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1658/4)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1658/4)**

Monsieur Maene, c'est avec un peu d'humour que j'ai dit cela. C'est dit pour la postérité! Les choses se modifient et s'alternent. Quoique... J'ai beaucoup de respect pour ceux qui se dévouent entièrement à la

23.06 Benoît Drèze (cdH): Wat de heer Yvan Mayeur vaststelt, klopt, maar wij zijn ervan overtuigd dat de oplossing niet schuilt in de oprichting van een nieuw "prul". En voor alle duidelijkheid: ik heb alle respect voor openbare organen.

Hier ligt een taak weggelegd voor de POD Maatschappelijke Integratie, zonder dat er een bijkomend orgaan bij die dienst hoeft te worden ingeplant. Maar omdat de POD klaarblijkelijk geen actie onderneemt, mijnheer Mayeur, stel ik voor dat u minister van Maatschappelijke Integratie wordt en een en ander eens een keer gaat veranderen!

23.07 Yvan Mayeur (PS): Ik dank de heer Drèze voor zijn steun in het kader van mijn volgende verkiezingscampagne.

De **voorzitter**: Afgaande op hun aantal, heb ik de indruk dat de mandaten van onze collega's zelfbestuivend zijn, met alle respect voor degenen die zich inzetten voor de parlementaire zaak.

cause du Parlement. Je le dis haut et fort.

De heer Van der Maelen is er een voorbeeld van.

La proposition de loi compte 6 articles.
Het wetsvoorstel telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

24 **Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux accidents du travail, aux maladies professionnelles et au fonds amiante, en ce qui concerne les cohabitants légaux (2984/1-7)**

24 **Wetsontwerp houdende wijziging van diverse bepalingen betreffende arbeidsongevallen, beroepsziekten en het asbestfonds met betrekking tot wettelijk samenwonenden (2984/1-7)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Ce projet a été renvoyé ce jour en commission.
Dit ontwerp werd heden naar de commissie gestuurd.

De heer Van der Maelen zal een mondeling verslag uitbrengen over wat gebeurd is in de commissie deze namiddag.

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

24.01 **Dirk Van der Maelen**, rapporteur: Monsieur le président, votre commission a examiné le présent projet de loi renvoyé par la séance plénière en sa réunion du 12 avril 2007.

Le présent projet de loi a été adopté par la commission des Affaires sociales lors de sa réunion du 21 mars 2007.

La rédaction actuelle du projet de loi pose cependant un problème technique.

Le 29 mars 2007, la Chambre a adopté le projet de loi modifiant la loi du 3 juillet 1967 (document n° 2917). Or, ce projet de loi actuellement pendant au Sénat modifie partiellement les mêmes dispositions que le projet de loi à l'examen. L'entrée en vigueur du projet de loi n° 2917 après celle du présent projet de loi aurait pour effet d'annuler l'effet des articles 3, 5 et 6 de ce dernier. Or, les dispositions réglant l'entrée en vigueur des deux projets rendent ce scénario fort possible. Afin d'éviter tout risque d'interférence entre les deux projets de loi, le président a déposé quatre amendements.

Le représentant du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique a approuvé les amendements déposés par le président.

24.01 **Dirk Van der Maelen**, rapporteur: Uw commissie behandelde het voorliggend wetsontwerp, dat door de plenaire vergadering werd teruggezonden, tijdens haar vergadering van 10 april 2007. De huidige versie van het wetsontwerp doet evenwel een technisch probleem rijzen.

Het wetsontwerp 2917 houdende wijziging van de wet van 3 juli 1967, dat op 29 maart 2007 door de Kamer werd goedgekeurd en thans in behandeling is bij de Senaat, wijzigt gedeeltelijk dezelfde bepalingen als voorliggend wetsontwerp. Het wetsontwerp 2917 zal waarschijnlijk na voorliggend wetsontwerp in werking treden, wat de uitwerking van de artikelen

Selon ce représentant, l'amendement le plus important est l'amendement n° 4 qui évite que les modifications opérées par le présent projet de loi ne soient défaites par l'entrée en vigueur postérieure du projet de loi modifiant la loi du 3 juillet 1967.

D'un point de vue technique, il existerait malheureusement une discrimination entre travailleurs du secteur privé et travailleurs du secteur public durant l'intervalle compris entre l'entrée en vigueur des deux projets de loi. Il s'agit toutefois d'un intervalle d'un seul jour, nécessaire pour garantir la sécurité juridique.

Les amendements n°s 1 à 4 ainsi que les articles 3, 5, 6 et 19 tels qu'amendés ont tous été adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet de loi tel qu'amendé a été adopté à l'unanimité.

3, 5 en 6 van dat laatste zou tenietdoen.

De voorzitter heeft vier amendementen ingediend om te voorkomen dat beide ontwerpen op de een of andere manier op elkaar zouden inwerken. De vertegenwoordiger van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid onderschrijft de ingediende amendementen. Gedurende de periode tussen de inwerkingtreding van beide wetsontwerpen – één dag – zal er discriminatie bestaan tussen de werknemers van de openbare en de privésector.

De amendementen 1 tot 4 werden eenparig aangenomen, evenals de geamendeerde artikelen 3, 5, 6 en 19. Het geamendeerde wetsontwerp werd in zijn geheel eenparig aangenomen.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2984/7)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2984/7)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux accidents du travail, aux maladies professionnelles et au Fonds amiante, en ce qui concerne les cohabitants légaux".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende arbeidsongevallen, beroepsziekten en het Asbestfonds met betrekking tot wettelijk samenwonenden".

Le projet de loi compte 19 articles.
Het wetsontwerp telt 19 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 19 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 19 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Je vais clore la séance de l'après-midi. Nous reprendrons à 20.00 heures avec l'examen du projet de loi relatif à l'indemnisation des dommages résultant de soins de santé (n° 3012) et les propositions de loi jointes. À première vue, il y a déjà sept ou huit collègues inscrits.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 12 avril 2007 à 20.00 heures.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 12 april 2007 om 20.00 uur.

*La séance est levée à 19.32 heures.
De vergadering wordt gesloten om 19.32 uur.*

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.